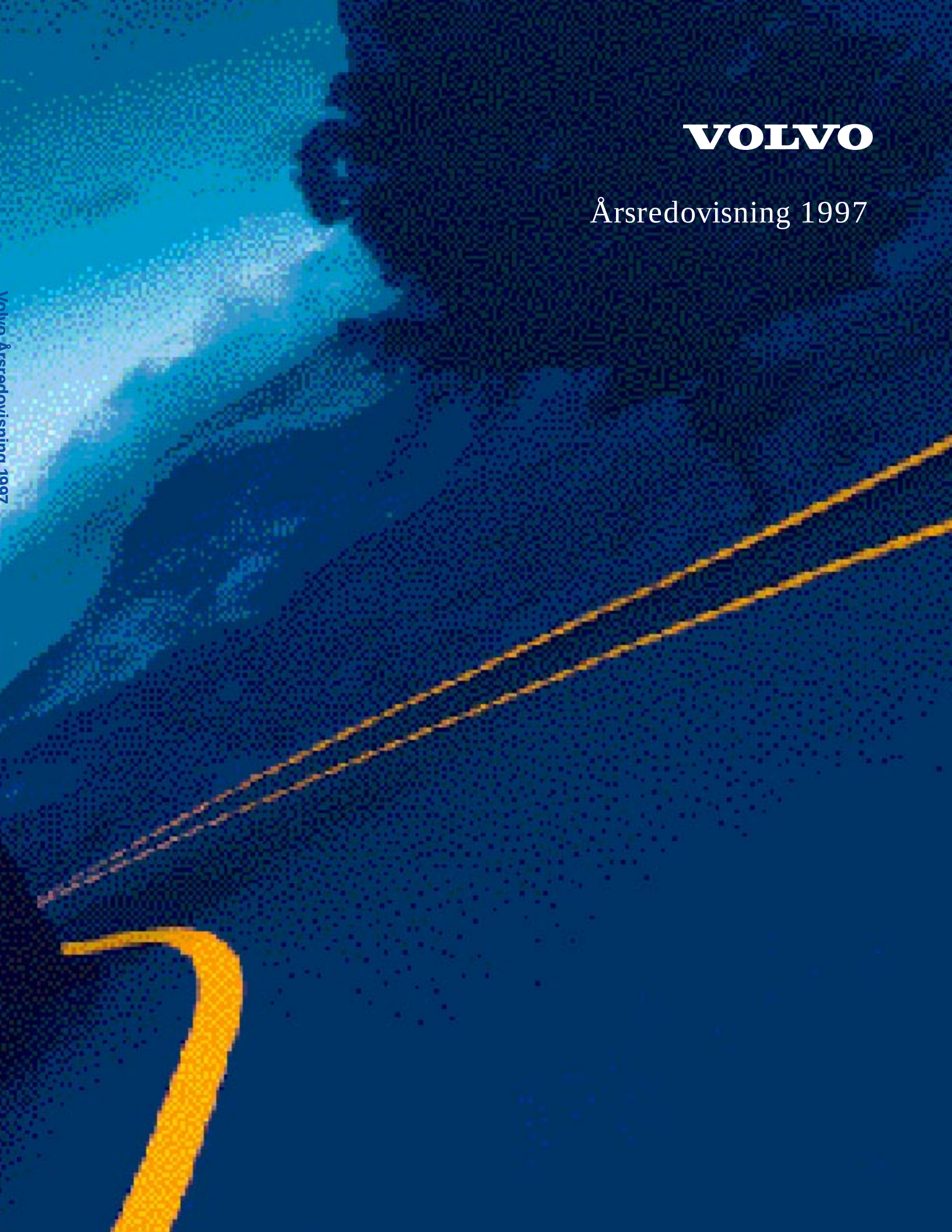

VOLVO

Årsredovisning 1997

*Volvo skapar mervärde
genom att erbjuda
transportrelaterade
produkter och tjänster
som uppfyller högt
ställda krav på kvalitet,
säkerhet och miljö
till krävande kunder
i utvalda segment*

Volvo 1997

4	Koncernchefens kommentar
7	Förvaltningsberättelse
21	Redovisning per affärsområde
38	Resultaträkning
39	Balansräkning
40	Kassaflödesanalys
41	Koncernens noter och kommentarer
59	Moderbolaget AB Volvo
67	Förslag till vinstfördelning
68	Revisionsberättelse
69	Aktieägarinformation
72	Styrelse och revisorer
74	Koncernledning
76	11-årsöversikt
88	Adresser

	1995	1996	1997
Nettoomsättning	171.511	156.060	183.625
Rörelseresultat före poster av engångskaraktär, fordonsrörelsen	7.493	3.619	8.392
Årets resultat	9.262	12.477	10.359
Resultat, kronor per aktie	20:20	26:90	22:90
Utdelning, kontant kronor per aktie	4:00 ¹	4:30	5:00 ²
Investeringar i anläggningar	6.491	8.200	9.863
Forsknings- och utvecklingskostnader	7.343	8.271	8.659
Antal anställda den 31 december	79.050	70.330	72.900

1 Dessutom en aktie i Swedish Match per volvoaktie.

2 Enligt styrelsens förslag.

Samtliga belopp i årsredovisningen är i miljoner kronor (Mkr) om ej annat anges. Siffror för tidigare år har omarbetats i enlighet med den nya Årsredovisningslagen som tillämpas fr o m 1 januari 1997. Definitioner av nyckeltal finns på sidan 43.

Volvo är en internationell transportmedelskoncern med en världsomspännande marknadsorganisation och tillverkning i 30 länder. Företaget, som idag har 73.000 anställda, grundades 1927 och omsätter drygt 180 miljarder kronor. Volvos produktprogram har en för branschen unik bredd och består av personbilar, lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner, drivsystem för marint och industriellt bruk, samt utveckling, produktion och underhåll av flygmotorer.

Volvo är ett välkänt och respekterat varumärke, starkt förknippat med kvalitet, säkerhet och omsorg om miljön. Den ledande ställningen inom området fordonssäkerhet och kvalitet bekräfts genom kontinuerliga förbättringar och tekniska innovationer. På miljöområdet intensifieras Volvos satsningar att minska en negativ påverkan på miljön under hela produktens livscykel.

Personvagnar

Volvo har en stark internationell ställning som tillverkare av större familjebilar och är en av de ledande inom området herrgårdsvagnar. Utifrån ett begränsat antal modeller utvecklas ett stort antal varianter för specifika kundsegment, bland annat exklusiva Volvo cabriolet och Volvo kupé. De större produktionsanläggningarna finns i Sverige, Belgien och i Nederländerna.

Lastvagnar

Volvo tillhör världens tre största tillverkare av tunga lastbilar med totalvikter över 16 ton. I produktprogrammet ingår även medeltunga fordon. Huvudmarknaderna finns i Europa samt Nord- och Sydamerika. Strategiska satsningar och nyetableringar sker i Kina, Indien och östra Europa.

Bussar

Volvo är världens näst största tillverkare av bussar och busschassier med totalvikter över 12 ton. Produktion sker i Europa, Nordamerika, Sydamerika och Asien. Produktutbudet omfattar leveranser för stads-, linje- och turisttrafik samt transportlösningar för stadstrafik, med krav på hög kapacitet. Verksamheten befinner sig i kraftig expansion.

Anläggningsmaskiner

Volvo är en av världens ledande tillverkare av anläggningsmaskiner. Marknadspositionerna i Europa och Nordamerika är starka och marknadssatsningar sker nu i östra Europa, Ostasien och Sydamerika. Verksamheten har en offensiv inriktning och flera förvärv har genomförts under de senaste åren. Produktprogrammet omfattar bl a hjullastare, grävmaskiner, ramstyrda dumptrar, tipptruckar och vägghylar.

Marin- och industrimotorer

Volvo Penta har en världsledande position inom området kompletta drivsystem för marint och industriellt bruk. Cirka 80% av försäljningen sker i Europa och Nordamerika. Volvo Pentas industrimotorer marknadsförs globalt för såväl stationära som mobila applikationer.

Aero

Volvo Aero utvecklar, tillverkar och underhåller militära och civila flygmotorer. Aero samarbetar med världens ledande flygmotortillverkare via en strikt specialisering på nyckelteknologier och utvalda produktområden. Företaget har en växande roll inom utveckling och tillverkning av nyckelkomponenter för det europeiska rymdsamarbetet Ariane. Verksamheten omfattar även gasturbiner för industriellt och marint bruk samt fordonskomponenter.

Styrkefaktorer

- Världsomspännande försäljnings- och serviceorganisation.
- Nytt, framgångsrikt produktprogram.
- Kvalitetsbelönad produktion.
- Kundorderstyrd produktion för Europa och Japan.

- Global produktutveckling, produktion och försäljning.
- Modernt produktprogram för alla typer av transporter från citydistribution till anläggningskörning och fjärrtrafik.
- Brett utbud av kundanpassade tjänster inom service och finansiering.

- Stark internationell ställning och kundnära global organisation.
- Brett produktprogram med stark kundorientering.
- Kraftiga investeringar i nya produkter.
- Ledande märke i Västeuropa (>12 ton).

- Stark ställning i Europa och Nordamerika utgör bas för utveckling på nya marknader.
- Decentraliserad organisation med breda marknads- och kundkontakter.
- Volvo-tillhörigheten ger förutsättning för ökad konkurrenskraft.

- Ledande leverantör av motorer för fritidsbåtar i Europa.
- Stark inriktning på utveckling av kundanpassade kompletta drivsystem.
- Näst störst i det betydelsefulla Aquamatic-segmentet i USA.

- Hög kompetens inom valda teknologiområden.
- Specialiserade för partnersamarbete.
- Bred verksamhet inom Aero Space – från utveckling och produktion till underhåll.

Viktiga händelser 1997

- Ökad volym och stark resultatförbättring.
- Ett flertal nya modellvarianter lanseras.
- Volvo S40 och V40 introduceras också på marknader utanför Europa.

- Successivt högre rörelseresultat under året.
- Volvo 770 introduceras i Nordamerika.
- Monteringsfabriker etableras i Pakistan, Indien och Tunisien.
- Samarbete i Kina undertecknas i januari 1998.

- Ökad volym och väsentligt högre rörelseresultat.
- Volvo B7R, ett nytt mångsidigt busschassi, introduceras.
- Förvärv av Nordens största tillverkare av karosser (Carrus Oy) samt avtal om förvärv av den ledande tillverkaren av stadsbussar i USA och Kanada (Nova BUS).

- Tillfredsställande försäljnings- och resultatutveckling.
- Våghyveltillverkaren Champion förvärvas.
- Avsiktsförklaring om förvärv av Samnings verksamhet för anläggningsmaskiner undertecknas i februari 1998.
- Ny monteringsanläggning tas i drift vid dumperfabriken i Braås.

- Rörelseförlust vänds till vinst.
- Nya samarbetsavtal bl a med Mitsubishi Heavy Industries om distribution av motorer.
- Nytt motorprogram i KAD-serien (Kompressor Aftercooler Diesel).

- Väsentligt högre omsättning och resultat.
- Avtal om fortsatta motorleveranser till JAS 39 Gripen.
- Delägarskap i nya civila flygmotorprogram.
- Nya segment av eftermarknaden genom majoritetsägande i The AGES Group.

Ambitioner 1998–2000

- Första bilen baserad på Volvos nya, stora plattform presenteras 1998.
- Ökad fokusering på bränsleeffektivitet.
- Högre produktivitet och lägre inköpskostnader.
- Distributionsnätet omstruktureras.

- Ett globalt produktkoncept för tunga lastbilar etableras.
- Lönsamheten säkerställs på etablerade marknader, stark tillväxt på nya.
- Satsningen på stödtjänster, som t ex finansiering och leasing, fortsätter.

- Fortsatt global expansion.
- Volvos position inom segmenten stadsbussar och turistbussar förstärks i Nordamerika.
- Utvecklingen av miljöanpassade stadsbussar och transportsystem intensifieras.
- Tillverkningen effektiviseras.

- Expansionen fortsätter på tillväxtmarknader.
- Den globala industristrukturen utvecklas.
- Produktprogrammet breddas.
- Produktiviteten ökas.

- Satsningen på kommersiella marinmotorer och industrimotorer ökar.
- Ingångna strategiska avtal utvecklas.
- Fortsatt tillväxt i Kina och Sydostasien.

- Exportsatsningar inom Militära Flygmotorer.
- Effektiviteten ökar i ingångna motor- och rymdprogram och inom Civilt Motorunderhåll.
- Gasturbiner för industriella tillämpningar introduceras.

År 1997 – Volymtillväxt och förbättrad lönsamhet

Volvos resultatutveckling under 1997 var tillfredsställande. Försäljning och rörelseresultat ökade i samtliga affärsområden. Aktivitetsnivån var hög och det goda resultatet skall tillskrivas stora ansträngningar och goda insatser av medarbetare i hela koncernen.

"Volvos resultatutveckling under 1997 var tillfredsställande. Försäljning och rörelseresultat ökade i samtliga affärsområden."

Den största förbättringen ägde rum i *Personvagnar*. Uppgraderingen av produktutbudet genom nya varianter av Volvo S40 och V40 och Volvo S70 och V70 medförde en bättre prisbild och försäljningen var den högsta under 1990-talet. I Nordamerika, där inte minst våra fyrhjulsdrivna bilar Volvo V70 AWD och V70 XC har haft stor framgång, översteg försäljningen för första gången sedan slutet av 1980-talet 100.000 bilar. Beslut har nu fattats om att introducera Volvo S40 och V40 i Nordamerika, vilket innebär att den nordamerikanska marknaden erbjuds samma breda sortiment som Europa.

Det är också glädjande att *Lastvagnars* resultat stadigt förbättrades under året. Försäljningsvolymerna ökade i USA där Volvo VN och 770 har stark attraktionskraft. De vidtagna strukturgärderna med koncentration av produktionen till en anläggning har nu fått effekt och den nordamerikanska rörelsen visade under det fjärde kvartalet en operativ vinst. Även i Sydamerika stabiliserades verksamheten. I Europa sjönk marknadsandelen något. I östra Europa ökade försäljningen markant,

om än från en relativt blygsam nivå.

Bussar befinner sig i ett expansivt skede och resultatet förbättrades avsevärt. I slutet av året har avtal om förvärv träffats avseende Nova BUS, marknadsledare inom stadsbussar i USA och Kanada. Vid årsskiftet förvärvades finska Carrus Oy, den största tillverkaren av buskarosser i Norden. Arbetet med att skapa en industriell och kommersiell bas i Ryssland pågår planerligt och överenskommelse har träffats om tillverkning av bussar i staden Omsk. Volvo erhöll vid årsskiftet en stor order på naturgasbussar till Frankrike, vilket ligger helt i linje med ambitionen att delta i arbetet för effektiva och miljövänliga transportsystem för storstadstrafik.

Inom affärsområdet *Anläggningsmaskiner* ökade försäljningen och resultatet förbättrades, dels genom organisk tillväxt, dels genom förvärvet av kanadensiska Champion Road Machinery. Ansträngningarna att skapa starka fästen i tillväxtmarknader som Ostasien och Sydamerika fortsätter.

Under 1997 återgick *Marin- och industrimotorer* till en acceptabel vinstnivå, bland annat som en följd av en försäljningsökning om 15% och en ny, kundnära marknadsorganisation. Volvo Pentas globala tillväxt fortsätter bl a genom ett joint venture i Kina och ett ytterligare fördjupat samarbete med Mitsubishi Heavy Industries.

Aero redovisar en kraftig resultatförbättring, bl a på grund av en stark ökning

"Metoden att utifrån ett grundkoncept skapa ett bredare utbud av riktade produkter kommer att förfinas och appliceras i alla koncernens affärsområden."

inom Civila Flygmotorer och förvärvet av The AGES Group som medfört att omsättningen i Nordamerika ökat kraftigt.

Som helhet präglades verksamheten under 1997 av en framgångsrik exploatering av tidigare gjorda basinvesteringar, t ex globaliseringen av Volvo Lastvagnars

FH-koncept och vidareutvecklingen av Volvo 850 till Volvo S70 och V70 i olika utföranden. Metoden att utifrån ett grundkoncept, en plattform, skapa ett bredare utbud av produkter, som är riktade mot mycket specifika målgrupper och marknader kommer för framtiden att förfinas ytterligare och appliceras i alla koncernens affärsområden, dels av marknadsmässiga skäl, dels för att uppnå högre effektivitet och bättre resursutnyttjande.

Resultatet för 1997 visar att Volvos produkter är starkt konkurrensdugliga. Det visar också att ett framgångsrikt internt förbättrings- och effektiviseringsarbete har gjort att Volvo idag står avsevärt starkare än för ett par år sedan. Men även om resultatet är bra, ger utfallet för ett enskilt år dålig vägledning vad gäller den strategiska positionen i förhållande till omvärldsutveckling, marknadstrender och konkurrenter.

För att förvissa oss om uthållig lönsamhet på längre sikt, genomförde ledningen under året en genomgripande behovsanalys. Den pekar på tre områden inom vilka Volvo, för bibehållen konkurrenskraft, måste öka ansträngningarna ytterligare under de närmaste tre åren: tillväxt, produktförnyelse och operativ effektivitet.

"En omsättningsökning om 10% per år krävs för att uppnå tillräcklig lönsamhet för produktutveckling, investeringar och utdelning."

Tillväxt

Volvo måste växa. Bedömningen är att en omsättningsökning om 10% per år krävs för att uppnå den lönsamhet som fordras för produktutveckling och investeringar samt för att kunna ge aktieägarna god utdelning på sitt kapital. Tillväxten skall uppnås dels genom att öka försäljningen på etablerade marknader, dels genom ökad närvaro på marknader i tillväxt, som exempelvis östra Europa, Latinamerika och delar av Asien. Av dessa torde östra Europa vara den kortsiktigt lättaste att bearbeta mot bakgrund av Volvos redan väl etablerade varumärke. Volvos verksamhet i Polen, Lastvagnar och Bussar, kommer att utgöra basen för expansionen österut. I Indien och Kina pågår redan flera projekt. Den finansiella turbulensen i Ostasien medför idag lägre försäljningsvolym. I ett längre perspektiv bedömer vi dock att tillväxt och kundstruktur väl motiverar en stark

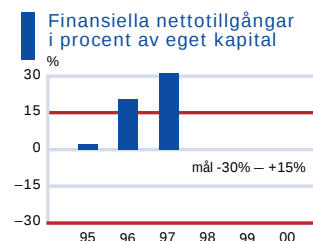
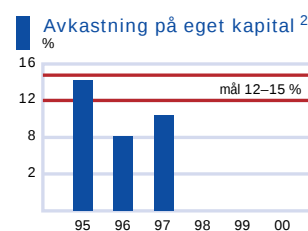
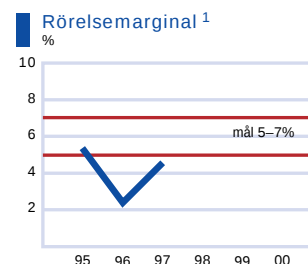
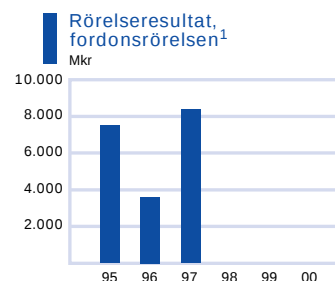
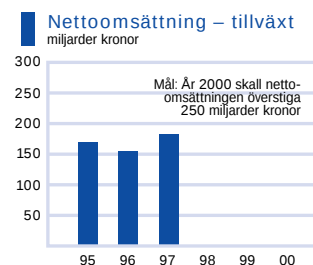
"Ambitionen är därför att inom varje affärsområde genomföra en större nyintroduktion om året."

närvaro i denna region. Tillväxten kommer också att ha inslag av förvärv. Detta gäller framför allt området kommersiella fordon och då främst inom lastbilar, bussar och anläggningsmaskiner.

Produktförnyelse

Volvo måste vid varje tillfälle kunna erbjuda moderna, attraktiva och konkurrensdugliga produkter. Ambitionen är därför att inom varje affärsområde genomföra en större nyintroduktion om året, vilket innebär en avsevärd ökning

Volvo 1998–2000 En strategi för tillväxt

1 Exklusive poster av engångskaraktär.
2 Exklusive poster av engångskaraktär och vinst vid försäljning av aktier.

av tempot jämfört med tidigare. Det förutsätter en rullande produktplanering och ett utvecklingsarbete i parallella processer. Då produkternas livscykel blir kortare än tidigare innebär varje tidsbesparing från konceptstadiet fram till produktion ökad intjäningsförmåga. Målet är att kostnaden för varje nytt produktkoncept skall vara 15% lägre än tidigare, vid jämförbara specifikationer. Miljöaspekten, som ökar i betydelse som konkurrensfaktor, kommer att vägas in tidigt i planeringsprocessen. Målet är att varje ny produkt skall vara mer bränsleeffektiv, lättare och säkrare än den produkt som ersätts.

Operativ effektivitet

I den konkurrenssituation som råder med allt fler aktörer inom respektive marknad och segment och en allt högre och jämnare kvalitet blir hög effektivitet en förutsättning för överlevnad. Jag bedömer att en produktivitetsökning om minst 5% per år är nödvändig. Den kostnadsnackdel som relativt sett små volymer innebär måste kompenseras. Vi kommer därför att ytterligare öka ansträngningarna att rationalisera tillverkningen, öka system- och komponentgemenskapen i våra produkter, skapa gemensamma IT-system och söka samarbeten och partnerskap. Vi har som mål att

"I den konkurrenssituation som råder med allt fler marknadsaktörer inom varje segment och med allt högre och jämnare kvalitet blir hög effektivitet en förutsättning för överlevnad.

Jag bedömer att en produktivitetsökning om minst 5% per år är nödvändig."

år 2000 ha sänkt kostnaderna för inköpt material med 15%, bland annat genom att öka inköpen i lågkostnadsländer.

Avregleringen inom EU kommer att innebära nya försäljningsmönster och vi bedömer att kostnaderna inom distributionsystemet kan sänkas med 1–4 procentenheter.

Vi kommer också att etablera produktion i tillväxtregioner.

Flera projekt finns i Asien och i östra Europa planerar vi för nya fabriker. Också den befintliga industriella strukturen kommer att genomgå förändringar. Våra tillverkande enheter måste vara minst lika effektiva som de bästa i världen. Icke strategiska eller icke konkurrenskraftiga enheter kommer att bli föremål för åtgärder, som t ex rationalisering, samordning, avyttring eller avveckling.

Sammantaget innebär de mål och aktiviteter som här beskrivits, att koncernen går in i en period av expansion som dock för sitt genomförande kräver hög kostnadseffektivitet och precision. Vi står inför en kraftfull ansträngning, både på kort och lång sikt. 1998 blir också det år då Volvo introducerar produkter vars mottagande på marknaden kommer att påverka koncernen in i 2000-talet. Utfasningen av Volvos 90-serie och lanseringen av Volvos nya stora personbil innebär en mycket stor omställning i produktionen och lägre intäkter under inkörningsperioden. Jag känner dock stark tillförsikt att denna och övriga nya produkter kommer att stärka Volvos konkurrenskraft och anseende som en ledande transportmedeltillverkare för krävande kunder i utvalda segment.

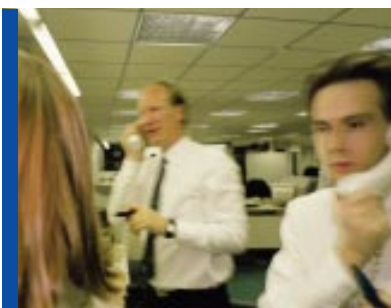

Leif Johansson
18 februari 1998

Omvärlden

År 1997 präglades av ekonomisk tillväxt i Nordamerika och Europa. BNP steg med 3,6% respektive 2,4%. De sydostasiatiska ländernas tillväxt dämpades väsentligt under andra halvåret på grund av finans- och valutakris i flertalet länder. Krisen präglades av fallande valuta- och aktiekurser i ASEAN-länderna och Korea. Utvecklingen i regionen var fortsatt turbulent under inledningen av 1998.

Den genomsnittliga kursen på den amerikanska dollarn stärktes gentemot den svenska kronan med närmare 15% under året, medan ECU:n var i stort sett oförändrad gentemot kronan. Stora delar av världsekonomin präglades av historiskt låg inflation och därmed dämpad ränteutveckling.

Volvo är en relativt liten aktör inom transportmedelsindustrin, men sett till respektive affärsområdes huvudkonkurrenter befäster Volvo en stark internationell position inom respektive område.

Totalmarknaden

Den ekonomiska utvecklingen i OECD-länderna gynnade investeringar i personbilar, lastbilar och anläggningsmaskiner och bidrog till att efterfrågan på dessa låg kvar på samma relativt höga nivå som året före. Världsmarknaden för bussar var fortsatt svag. Fordonsförsäljningen i Asien (utom Japan) sjönk kraftigt under fjärde kvartalet 1997 och minskade med 7% under året. Effekterna av finans- och valutakrisen på den ekonomiska tillväxten i Sydostasien är svårbedömd på kort- och medellång sikt och marknadsutvecklingen präglas av växande osäkerhet. Branschanalytiker förutspår en nedgång med 30% under 1998, vilket skulle minska regionens andel av världens bilförsäljning från 11% 1996 till 8% 1998.

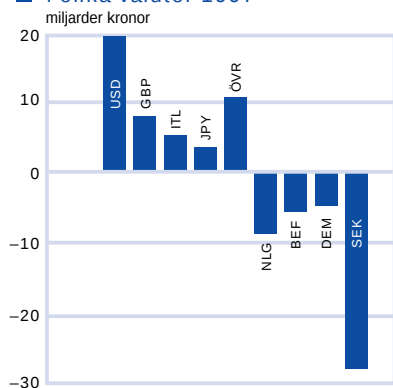
Den handelspolitiska utvecklingen

Världshandelsorganisationen WTO (World Trade Organisation) är av stor betydelse för den fortsatta utvecklingen av ett globalt regelverk för handel och investeringar som möjliggör öppen, rättvis och icke diskriminerande handel mellan länder och regioner också inom fordonsindustrin. Det är angeläget att förhandlingar om medlemskap för Kina, Ryssland och andra ansökande länder kan slutföras så att WTO blir en verkligt global organisation. Utvidgningen av EU och EUs ansträngningar för att skapa öppnare handelsrelationer med andra länder och regioner är också viktiga för att skapa gynnsammare förutsättningar.

Konkurrenssituationen

Karaktistiskt för Volvos affärsmiljö är den överkapacitet och den hårda konkurrens som råder inom personbilsindustrin, en utveckling som accentueras av fortsatta nyetableringar. Marknaden för tunga lastbilar är under stark prispress kombinerat med introduktion av flera nya produktkoncept, som bl a inkluderar finansiering och leasing. För att kunna fördela ökande investeringar och kostnader på större volymer pågår en kraftfull koncentration inom hela transportmedelsindustrin. Det gäller främst för bussar och anläggningsmaskiner samt för fordonskomponenter där små tillverkare införlivas i större koncerner som breddar sina produktprogram och blir mer globala. Nyetableringar och olika former av samarbetsavtal på tillväxtmarknader är ett annat sätt att bredda volymbasen.

Volvokoncernens
kommersiella nettoflöden
i olika valutor 1997

Volvo verkar i en internationell miljö med 11% av försäljningen i Sverige, 47% i övriga Europa, 28% i Nordamerika, 4% i Sydamerika och 8% i Asien. Produktion och montering sker på samtliga kontinenter, men med tyngdpunkt på Nordeuropa.

Informationsteknologins genombrott

Genom informationsteknologins genombrott kommer transport- och service-lösningar att integreras med nya produkter. Utbudet behöver inte avgränsas till ett fordon utan kan inkludera ett helt koncept bestående av t ex finansiering, service, underhåll eller hela transportlösningar. Lastbilsmarknaden i Nordamerika är ett exempel där mer än 35% av nybilsförsäljningen idag sker genom olika typer av leasingföretag. Kvalificerade kundkontakter via internet är en annan markant trend på den amerikanska personbilsmarknaden.

Valutakursvariationer påverkar konkurrens och resultat

Valutakursförändringar leder till såväl indirekta som direkta effekter på konkurrens och resultat. Till indirekta effekter räknas prissättningen av företagets produkter och inköpt material i respektive valuta, samt relaterade volymeffekter. Kursvariationer påverkar också konkurrenterna och inverkar därigenom på Volvos konkurrenskraft. De direkta effekterna uppstår främst genom att intäkter, kostnader, tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor till olika kurser vid olika tidpunkter. Valutakursförändringarnas påverkan på Volvos resultat är mest betydande inom Personvagnar, som har stor export till USA, medan Lastvagnar har egen tillverkning i USA. Samtidigt påverkas resultatet i både Personvagnar och Lastvagnar av den tyska markens kursutveckling, vilket är en följd av den stora inköpsvolymen från Tyskland.

Euro – en gemensam europeisk valuta

Under 1998 fastställs förutsättningarna för den nya europeiska valutaunionen EMU (European Monetary Union) som bl a innebär att en gemensam europeisk valuta, Euro, skapas. Euron kommer att vara en legal elektronisk valuta från 1999 och utgöra ett alternativ som affärsvaluta. Kortsiktigt kommer valuta-exponering och kostnader för växling att minska genom att kursvariationer och växlingstransaktioner försvinner mellan de valutor som ingår i EMU. Flertalet av de länder där Volvo har operativ verksamhet i Europa förväntas ingå i valutasa-marbetet. Arbetet pågår inom Volvo med att planera för hur koncernen bäst skall anpassa sig till och utnyttja fördelarna av den nya valutan.

Viktiga miljökrav

De viktigaste miljöfrågorna för såväl transportmedelsindustrin som samhället i övrigt är den ökande växthuseffekten, luftföroreningar samt buller och trängsel. Växthuseffekten tillsammans med det faktum att oljan är en begränsad resurs, gör det angeläget att utveckla mer bränsleeffektiva fordon och söka alternativ till oljan som främsta energikälla för biltrafiken.

I Kalifornien, som tillämpar världens strängaste emissionslagstiftning, skärps lagkraven successivt fram till år 2005. Även i övriga Nordamerika går utvecklingen stegvis mot lägre nivåer av skadliga utsläpp. Inom EU och övriga länder i Europa fokuseras debatt och planerad lagstiftning på minskad bränsleförbrukning för personbilar och kraftfulla emissionsminskningar för kommersiella fordon.

Regelbunden, planerad och samordnad produktförnyelse är en nyckel till framgång på marknaden och till kostnadseffektivitet i produktutvecklingen. Volvos ambition är att inom varje affärsområde genomföra en större nyintroduktion om året. Bilden visar den fyrhjulsdrivna Volvo V70R AWD som introducerades i maj 1997.

**QUALITY BRINGS
CONFIDENCE**

**SAFETY BRINGS
FREEDOM**

**CARING BRINGS
PEACE OF MIND**

Verksamhetsåret 1997

Volvo fullföljde under 1997 den renodlingsstrategi som påbörjades 1994. Intressen utanför fordonsindustrin avyttrades. Samtliga resurser koncentrerades till att utveckla koncernens verksamhet inom transportmedel, öka integrationen mellan koncernens olika affärsområden samt formulera mål och tillväxtstrategier.

Avyttring av aktieinnehav

Aktieinnehaven i Pripps Ringnes (49%), Renault (11%), SAS Sverige (5%) och Faberge (8%) avyttrades under året. Den totala försäljningslikviden uppgick till 10,9 miljarder kronor, varav 4,5 miljarder kronor för Pripps Ringnes och 5,9 miljarder kronor för Renault. Därmed har aktieinnehav för 40 miljarder kronor avyttrats sedan våren 1994. Kvarvarande innehav utanför fordonsrörelsen bestod vid utgången av 1997 av 3,9% i läkemedelsföretaget Pharmacia & Upjohn, Inc.

Under året etablerade Volvo Construction Equipment en marknadsorganisation i Polen i nära samarbete med Lastvagnar, för att bli en samordnad marknadsaktiviteter inom byggnads- och service-sektorn.

Industriella förvärv inom Bussar och Anläggningsmaskiner

Flera industriella förvärv genomfördes inom Volvo 1997. Volvo Construction Equipment förvärvade samtliga aktier i Champion Road Machinery Ltd och Volvo Aero ökade sitt innehav i The AGES Group, ALP från 25 till 60%. Vid slutet av året offentliggjordes Volvo Bussars förvärv av aktierna i den finska busskarossören Carrus Oy samt avtal om förvärv av den nordamerikanska stadsbuststillverkaren Nova BUS. Carrus Oy ingår i Volvokoncernen från 1998.

I början av 1998 undertecknades en avsiktsförklaring med Samsung Heavy Industries enligt vilken Volvo Construction Equipment avser förvärva Samsungs verksamhet inom anläggningsmaskiner.

Satsningar på tillväxtmarknader

Volvo India Private Ltd utgör basen för Volvos verksamhet i *Indien*. I april 1997 inleddes byggandet av lastbilsfabriken i Bangalore, vilken även öppnar möjligheter till lokal sammansättning av busschassier.

I *Kina* etablerar Volvo Lastvagnar samarbete med China National Heavy Truck Corp. Företagen kommer gemensamt att genomföra en förstudie med inriktning att etablera ett samägt produktionsbolag i Jinan i Shangdongprovinserna.

Vidare tecknade Volvo under hösten 1997 en avsiktsförklaring med det ryska transportministeriet, där Volvo deklarerade sin avsikt att utöka den industriella och kommersiella närvaron i *Ryssland*. I januari 1998 beslutade Volvo att starta tillverkning av bussar i Omsk. Fabriken dimensioneras i en första etapp för tillverkning av 250 bussar per år.

Expansion inom säljfinansiering

Totala tillgångar inom säljfinansieringsverksamheten uppgick till 46,9 miljarder kronor vid utgången av 1997 mot 22,7 miljarder kronor 1996. Verksamheten expanderade främst i Europa och Nordamerika där säljfinansieringsbolag som tidigare drivits som joint ventures ingår som helägda dotterbolag under 1997.

Östra Europa attraherar idag fordonstillverkare och underleverantörer från hela världen. Också Volvo har ambition att ta del av regionens tillväxt. I denna utveckling utgör Volvos verksamheter i Polen en bas för framtiden. Bilden är från Lastvagnars anläggning i Wrocław som på kort tid uppnått höga kvalitetstal på levererade lastbilar. Tillverkningen har sedan 1994 ökat med över 150% till 1.285 lastbilar 1997.

För att stödja återförsäljare och marknadsbolag investerar Volvo inom säljfinansiering. Den tunga dieselmotorbaserade delen av koncernen erbjuder nya kundlösningar med finansiering, försäkring samt reservdels- och serviceavtal. Även Personvagnar etablerar helägda säljfinansieringsbolag på viktiga marknader.

Under året förvärvades också utestående 50% av aktierna i det förlustdrabbade brasilianska säljfinansieringsbolaget Transbanco Banco de Investimento SA.

I januari 1998 förvärvades det brittiska företaget NFC Plcs lastbilsuthyrningsverksamhet.

Produktintroduktioner under året

I maj 1997 introducerade Personvagnar Volvo S70 R och V70 R samt den fyrhjulsdrivna Volvo V70 R AWD. På Frankfurtmässan i september presenterades Volvo V70 XC (Cross Country) – en vidareutveckling av Volvo V70 AWD. Under året kom också två turboalternativ till Volvo S40 och V40, en T4-version samt en lätttrycksturbo.

För den nordamerikanska marknaden presenterade Lastvagnar under året Volvo 770 som är en vidareutveckling av Volvo VN och försedd med den största hytt som Volvo någonsin byggt. Volvo FH Globetrotter XL70 introducerades i Europa. Modellen är en jubileumsmodell speciellt framtagen för att markera Volvos 70 år som lastbilstillverkare. Bussars nya busschassi – Volvo B7R introducerades internationellt under våren 1997 och Volvo Construction Equipment lanserade en helt ny familj av maskiner inom området minigrävmaskiner.

Samarbeten med externa partners

Genom samarbeten med externa partners strävar Volvo att upprätthålla en bred volymbas inom utveckling, produktion och distribution. Ett exempel är Volvos samarbete med Mitsubishi, som inledningsvis avsåg produktionssamverkan i den samägda personbilsfabriken NedCar i Nederländerna. Under 1997 tecknades nya avtal mellan Mitsubishi och Volvo. De avser leveranser av direktinsprutade personbilmotorer från Mitsubishi, gemensam distribution av Mitsubishis lätta lastbilar i Europa samt gemensam distribution och service för marin- och industrimotorer i Europa.

På leverantörssidan sker en koncentration till färre leverantörer av kompletta koncept eller moduler. Dessa etablerar i ökad utsträckning sina verksamheter i anslutning till Volvos produktionsanläggningar. Ett exempel är produktionsparken i Arendal vid Volvos personbilsfabrik i Torslanda där åtta företag från tre länder etablerat tillverkning.

Volvo Information Technology samlar koncernens resurser inom IT

Volvo beslutade 1997 att omstrukturera Volvos IT-verksamhet och samla alla resurser i ett helägt dotterbolag med 2.500 anställda. Avsikten är att uppnå ökad systemgemenskap inom koncernen och frigöra resurser för ett offensivt agerande inom området.

Milleniumskiftet

Volvo har arbetat med milleniumskiftesproblematiken i datasystemen under flera år. Verksamheten omfattar såväl interna datasystem som kommunikationssystem med underleverantörer. Volvo gör bedömningen att systemen kommer att vara väl förberedda för milleniumskiftet.

Ändringar i Volvos styrelse och ledning

Håkan Frisinger utsågs den 19 mars 1997 till ny styrelseordförande i AB Volvo, efter framlidne direktör Bert-Olof Svanholm. Håkan Frisinger är ordinarie ledamot i AB Volvos styrelse sedan 1994.

Leif Johansson, f d verkställande direktör i AB Electrolux och koncernchef, tillträdde som verkställande direktör i AB Volvo och koncernchef vid den ordinarie bolagsstämman den 23 april 1997. Han efterträdde Sören Gyll som gick i pension den 31 december 1997.

Sten Langenius lämnade sin befattning som vice verkställande direktör i AB Volvo och ledamot av Volvos koncernledning i juni 1997 i samband med sin pensionering.

I augusti 1997 utsågs Arne Wittlöv, tidigare verkställande direktör i Volvo Aero AB, till ny vice verkställande direktör i AB Volvo och ledamot av Volvos koncernledning med ansvar för teknikfrågor inom koncernen samt Per Löjdquist till ny ledamot i Volvos koncernledning med ansvar för informations- och aktie marknadsfrågor.

Fred Bodin tillträdde som ny verkställande direktör i Volvo Aero AB från oktober. Han efterträddes som chefsjurist i AB Volvo av Eva Persson, som även utsågs till ledamot av koncernledningen samt sekreterare i Volvos styrelse.

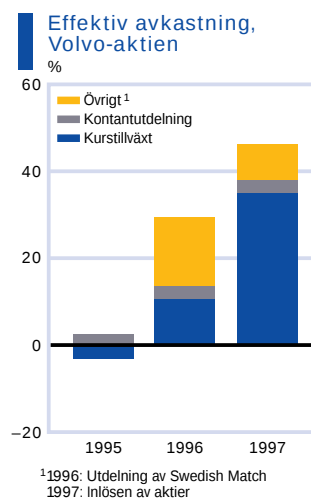
Leif Åke Nilsson och Per-Erik Mohlin lämnade sina befattningar som ledamöter i Volvos koncernledning och som personaldirektör respektive vice verkställande direktör i AB Volvo.

I december 1997 tillträdde Anders Hellman som ny verkställande direktör för Volvo Information Technology AB och lämnade sin befattning som verkställande direktör i AB Volvo Penta och därmed Volvos koncernledning.

Föreslagen utdelning

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman en utdelning avseende verksamhetsåret 1997 om 5:00 kronor per aktie eller totalt 2.208 Mkr. Volvokoncernen befinner sig i ett expansivt skede och styrelsen anser att koncernen bör tillförsäkras en finansiell handlingsberedskap för att delta i strukturella förändringar genom förvärv samt produkt- och marknadsinvesteringar. Förvärven kommer i allt väsentligt att ske inom området kommersiella fordon. Skulle styrelsen i en framtida bedömning av koncernens långsiktiga kapitalbehov anse att de finansiella nettotillgångarna överstiger behoven kommer styrelsen att föreslå att aktieägarna tillförs detta överskott. Den bästa metoden för detta anser styrelsen vara återköp av egna aktier och förväntar sig att svensk lagstiftning öppnar möjligheten för en sådan åtgärd.

Utdelningen för 1996 var 4:30 kronor per aktie vilket motsvarade 1.993 Mkr. Under 1997 fullföljdes ett inlösenerbjudande, riktat till AB Volvos aktieägare. Sammanlagt 3.546.185 A-aktier och 19.050.682 B-aktier, motsvarande 4,9% av antalet aktier och 3,1% av antalet röster, anmälades till inlösen och totalt utbetalades 5.807 Mkr, motsvarande 257 kronor per inlöst aktie. För att genomföra inlösenförfarandet så effektivt som möjligt beslutade styrelsen, med bemyndigande av den ordinarie bolagsstämman, om riktad nyemission till Stiftelsen Volvoresultat om 116 Mkr och en extra bolagsstämma beslutade om fondemission i AB Volvo genom uppskrivning av aktiens nominella värde från 5 till 6 kronor. Det innebar att aktiekapitalet inte minskade genom inlösenförfarandet.

Nettoomsättning per affärsområde

Mkr	1995	1996	1997	% ¹
Personvagnar	83.340	83.589	96.453	+15
Lastvagnar	51.027	44.275	50.840	+15
Bussar	7.695	8.527	10.582	+24
Anläggningsmaskiner	6.916 ²	12.804	16.758	+20
Marin- och industri-motorer	3.878	3.885	4.466	+15
Aero	3.790	4.143	7.476	+24
Övrigt och elimineringsringar	-2.150	-3.006	-3.016	—
Fordonsrörelsen	154.496	154.217	183.559	+17
Verksamheter under avveckling	17.015	1.843	66	—
Totalt	171.511	156.060	183.625	—

1 Exklusive avyttrade och förvärvade enheter.

2 Fr o m juli 1995. Försäljningsvärdet för helåret 1995 var 13.684.

Antal fakturerade fordon

	1995	1996	1997	%
Volvo personbilar	374.640	368.250	386.440	+5
Volvo lastbilar	76.490	63.680	68.980	+8
Bussar och busschassier	6.830	7.410	8.730	+18

Nettoomsättning per marknadsområde

Mkr	1995	1996	1997	%
Västra Europa	86.056	90.322	101.444	+11
Östra Europa	2.222	2.794	3.939	+39
Nordamerika	39.011	36.560	51.052	+38
Sydamerika	7.117	4.844	6.983	+41
Asien	17.097	16.151	15.545	-4
Övriga marknader	2.993	3.546	4.596	+28
Fordonsrörelsen	154.496	154.217	183.559	
Verksamheter under avveckling	17.015	1.843	66	
Totalt	171.511	156.060	183.625	+18
varav Sverige	16.223	16.631	19.816	+14

Komplett 11-årsöversikt finns på sidorna 76–87.

Resultatöversikt

Volvokoncernens nettoomsättning för helåret 1997 uppgick till 183.625 Mkr jämfört med 156.060 Mkr föregående år, en ökning för fordonsrörelsen med 17% exklusive förvärvade bolag. Justerat även för valutakursförändringar var ökningen 10%.

Försäljningsökning inom samtliga affärsområden

Personvagnar ökade sin nettoomsättning med 10%, justerat för valutakurseffekter. Antalet fakturerade Volvo personbilar uppgick till 386.440 (368.250) och nya modellvarianter bidrog till försäljningsframgångar både i Europa och USA.

Antalet levererade Volvo lastbilar samt bussar och busschassier ökade till 68.980 (63.680) respektive 8.730 (7.410) vilket medförde att nettoomsättningen för dessa båda affärsområden steg med 8% respektive 14%, justerat för valutakurseffekter. För övriga affärsområden noterades markanta försäljningsökningar.

Ökningen mest framträdande på redan etablerade marknader

Personvagnar stärkte sin ställning i Europa och Nordamerika där försäljning såväl som marknadsandelar steg. I Japan och övriga Asien var förhållandet det motsatta, med sjunkande försäljning och marknadsandelar. På den japanska marknaden kunde dock en viss återhämtning noteras under senare delen av året.

Lastvagnar minskade sina leveranser marginellt på en försvagad europeisk marknad medan leveranserna i Nordamerika ökade. I Sydamerika ökade leveranserna markant, men på att även totalmarknaden ökade kraftigt, sjönk Lastvagnars marknadsandel något jämfört med föregående år.

Västra Europa var fortsatt det största enskilda marknadsområdet för affärsområdet Anläggningsmaskiner. En stark utveckling av marknaden i Nordamerika och effekten av det under året förvärvade kanadensiska företaget Champion Road Machinery Ltd., medförde att andelen av den totala försäljningen från den nordamerikanska marknaden ökade från 26% till 35%. Som en effekt av expansions- och globaliseringssträvandena ökade även andra marknadsområden utanför Västeuropa, främst Sydamerika, sin andel av affärsområdets totala försäljning.

Största omsättningsökningen för koncernen som helhet redovisas i Nordamerika (+38%), Sydamerika (+41%) och östra Europa (+39%). I Asien sjönk Volvos försäljning med 4% till följd av den turbulenta ekonomiska utvecklingen vid slutet av året. Volvos omsättning i Asien representerade 8% av koncernens totala nettoomsättning 1997.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet uppgick till 8.418 Mkr, vilket var 4.708 Mkr högre än föregående år. Samtliga affärsområden uppvisade högre rörelseresultat jämfört med 1996.

Högre försäljningsvolym och en mer gynnsam produktmix inom flertalet affärsområden bidrog med cirka 3.000 Mkr till förbättringen av rörelseresultatet

Resultaträkning	1995	1996	1997
Nettoomsättning	171.511	156.060	183.625
Kostnad för sålda produkter	– 128.529	– 121.249	– 138.990
Bruttoresultat	42.982	34.811	44.635
Forsknings- och utvecklingskostnader	– 7.343	– 8.271	– 8.659
Försäljningskostnader	– 17.418	– 14.895	– 17.160
Administrationskostnader	– 7.399	– 6.685	– 7.018
Övriga rörelseintäkter	4.168	5.086	3.187
Övriga rörelsekostnader	– 5.966	– 6.336	– 6.567
Rörelseresultat före poster av engångskaraktär	9.024	3.710	8.418
Poster av engångskaraktär	1.215	–	–
Rörelseresultat	10.239	3.710	8.418
Resultat från andelar i intresseföretag	2.119	314	2.929
Resultat från övriga aktier och andelar	788	9.007	1.168
Ränteutgifter och liknande resultatposter	3.996	4.817	3.486
Räntekostnader och liknande resultatposter	– 3.757	– 3.271	– 2.748
Övriga finansiella intäkter och kostnader	– 337	– 374	– 77
Resultat efter finansiella poster	13.048	14.203	13.176
Skatter	–3.741	– 1.825	– 2.705
Minoritetsandelar i resultat	– 45	99	– 112
Årets resultat	9.262	12.477	10.359
Resultat i kronor per aktie	20:20	26:90	22:90

och valutaeffekter med cirka 2.600 Mkr, efter beaktande av termins- och optionskontrakt. Ökade försäljningsvolymerna och betydande marknadsinsatser, främst avseende Personvagnar i Nordamerika, medförde högre försäljningskostnader.

Rörelsemarginalen för koncernen utvecklades positivt under året och uppgick för helåret till 4,6% och för fjärde kvartalet isolerat till 5%.

Resultat från andelar i intresseföretag

Resultat från andelar i intresseföretag uppgick till 2.929 Mkr (314). Vinsten vid försäljningen av aktieinnehavet i Pripps Ringnes AB utgjorde 3.027 Mkr. Andelen av förlusten i NedCar var 128 Mkr. Resultat i intresseföretag verksamma inom säljfinansiering belastades med kreditförluster i den brasilianska verksamheten och uppgick sammanlagt till –146 Mkr.

Resultat från övriga aktier och andelar

Resultat från övriga aktier och andelar, 1.168 Mkr (9.007), inkluderar vinst vid försäljning av aktieinnehaven i Renault, 783 Mkr och SAS Sverige, 221 Mkr. Utdelningen från Pharmacia & Upjohn uppgick till 165 Mkr. I 1996 års resultat ingår vinst vid försäljning av aktier i Pharmacia & Upjohn om 7.766 Mkr.

Räntenettot

Räntenettot, 738 Mkr (1.546), var lägre än motsvarande period 1996. Den lägre avkastningen förklaras av fallande räntor och att likvida medel i stor utsträckning placeras i räntebärande papper med kort löptid.

Rörelseresultat före poster av engångskaraktär per affärsområde			
Mkr	1995	1996	1997
Personvagnar	1.089	1.498	4.510
Lastvagnar	5.073	878	1.812
Bussar	405	331	550
Anläggningsmaskiner	717 ¹	1.162	1.444
Marin- och industrimotorer	212	– 27	181
Aero	103	153	472
Övrigt och eliminerings	– 106	– 376	– 577
Fordonsrörelsen	7.493	3.619	8.392
Verksamheter under avveckling	1.531	91	26
Totalt	9.024	3.710	8.418

¹ Fr o m juli 1995. Rörelseresultatet för helåret 1995 var 1.679.

Förändring av rörelseresultatet		1997
miljarder kronor		
Rörelseresultat fordonsrörelsen 1996		3,6
Ökade volymer och vinstmarginaler		2,1
Förändring produktmix Volvo 400 till Volvo S40 och V40		0,9
Högre forsknings- och utvecklingskostnader		– 0,3
Högre försäljningskostnader		– 1,6
Förvärvade bolag		0,3
Valutakurseffekter		2,6
Övrigt		0,8
Rörelseresultat fordonsrörelsen		8,4

Resultaträkning i sammandrag, säljfinansiering			
Mkr	1995	1996	1997
Nettoomsättning	4.295	5.101	5.956
Rörelseresultat	82	146	202
Resultat från andelar i intressebolag	98	6	–146
Finansiella intäkter och kostnader	8	–16	1
Resultat efter finansiella poster	188	136	57

Valutans inverkan på Volvos rörelseresultat

De genomsnittliga avistakurserna var under 1997 betydligt mer fördelaktiga för Volvo än under 1996. Som framgår av nedanstående tabell, var nettoeffekten av ändrade avistakurser positiv om sammanlagt 4.830. Den positiva effekten av högre genomsnittlig avistakurs för inflödesvalutorna, främst US dollar och brittiska pund förstärktes av lägre genomsnittlig avistakurs för utflödesvalutorna främst, nederländska gulden men även tyska mark och belgiska franc.

Genom att Volvo terminssäkrar stora delar av betalningsflödena i utländska valutor påverkar emellertid avistakursförändringarna inte rörelseresultatet med omedelbar verkan. Under 1997 var resultat-effekten av termins- och optionskontrakt -1.180 (1996 1.100), vilket medförde en negativ inverkan på rörelseresultatet för 1997 om 2.280 jämfört med 1996.

Även ändrade avistakurser vid omräkning av utländska dotterbolags resultat samt omvärdering av balansräkningsposter i utländsk valuta inverkade.

Den sammanlagda effekten av ändrade valutakurser på koncernens rörelseresultat för 1997, jämfört med 1996 var 2.600.

Sammanlagd resultatteffekt av valutakursförändringar

	Nettoflöde, 1997	Resultat- effekt
Effekt av ändrade avistakurser i respektive valuta		
USD	2.600	2.390
GBP	650	1.310
CAD	430	250
ITL	1.195.400	170
NLG	-2.230	140
AUD	240	100
Övrigt		470
Nettoeffekt av ändrade avistakurser		4.830
Effekt av termins- och optionskontrakt ¹		- 2.280
Omräkning av utländska dotterbolags rörelseresultat		80
Omvärdering av balansräkningsposter i utländsk valuta		- 30
Sammanlagd effekt		2.600

¹ Koncernens försäljningsvärde redovisas till genomsnittliga avistakurser och effekten av gjorda valutasäkringar redovisas bland övriga rörelseintäkter/kostnader

Skattekostnad

Skattekostnaden avsåg främst löpande skatt i utländska dotterbolag.

Minoritetsandelar i resultat

Minoritetsintresset i Volvokoncernen består huvudsakligen av Henlys Groups andel i Prévost Car Inc (49%), Hitachi Construction Machinerys andel i Euclid-Hitachi Heavy Equipment Inc (40%) samt GPA Groups andel i The AGES Group, ALP (40%).

Finansiell ställning

Totala tillgångar ökade med 22,1 miljarder kronor. Exklusive valutakursförändringar, förvärv av bolag samt expansion av säljfinansieringsverksamheten minskade totala tillgångar med 8,5 miljarder kronor. Under året avyttrades samtliga aktier i Renault, vilket tillsammans med avyttringen av innehavet i Pripps Ringnes minskade finansiella anläggningstillgångar med 7,9 miljarder kronor. Exklusive valutakursförändringar och förvärv av bolag ökade varulagret med 2,6 miljarder.

Säljfinansiering

Balansomslutningen i Volvos säljfinansieringsverksamhet mer än fördubblades under året till 46,9 miljarder kronor (22,7). Ökningen beror huvudsakligen på att säljfinansieringsbolag i Nordamerika och Storbritannien, där Volvo tidigare ingått som delägare, nu drivs i egen regi som helägda dotterbolag. Kund- och leasingfordringar uppgick till 32,1 miljarder kronor (13,4). Tillgångar i operationell leasing ökade från 4,9 till 12,1 miljarder kronor. Under 1997 var soliditeten inom Volvos säljfinansieringsverksamhet, mätt som andelen eget kapital och minoritetskapital, 9,1%.

Finansiella nettotillgångar

Koncernens finansiella nettotillgångar, som beräknas exklusive säljfinansieringsverksamheten och som vid slutet av 1996 uppgick till 12,0 miljarder kronor, ökade med 7,1 miljarder till 19,1 miljarder kronor (förändringen specificeras i tabell på sid 17).

Eget kapital

Eget kapital ökade med 2,6 miljarder kronor under 1997. Årets nettovinst tillförde 10,4 miljarder medan inlösen av aktier, utdelning till Volvos aktieägare avseende verksamhetsåret 1996 samt valutakursdifferenser reducerade eget kapital med 7,6 miljarder kronor. Andelen eget kapital och minoritetskapital för koncernen totalt var 37,6% (41,4) och exklusive säljfinansiering 50,8% (48,0).

Kassaflödesanalys

Kassaflöde från årets verksamhet uppgick totalt till 11,5 miljarder kronor (3,5). Exklusive säljfinansiering var kassaflödet från årets verksamhet 16,6 miljarder

Balansräkning i sammandrag	Volvokoncernen exkl säljfinansiering ¹			Säljfinansiering			Totalt Volvokoncernen		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Tillgångar									
Immateriella anläggningstillgångar	5.623	2.258	3.262	3	19	22	5.626	2.277	3.284
Materiella anläggningstillgångar	25.071	26.480	32.043	2.870	4.946	12.251	27.941	31.426	44.294
Finansiella anläggningstillgångar	25.970	21.851	14.233	4.933	6.821	14.508	28.991	25.668	24.527
Varulager	23.813	23.042	27.756	116	106	237	23.929	23.148	27.993
Kortfristiga fordringar	22.591	21.822	23.553	6.315	10.157	19.041	28.906	31.979	42.594
Kassa och bank samt kortfristiga placeringar	23.133	25.986	19.737	173	675	866	23.306	26.661	20.603
Summa tillgångar	126.201	121.439	120.584	14.410	22.724	46.925	138.699	141.159	163.295
Eget kapital och skulder									
Eget kapital	51.200	57.876	60.431	1.912	3.004	4.214	51.200	57.876	60.431
Minoritetskapital	351	448	859	254	56	40	605	504	899
Avsättningar	21.209	17.825	21.534	283	313	1.419	21.492	18.138	22.953
Skulder	53.441	45.290	37.760	11.961	19.351	41.252	65.402	64.641	79.012
Summa eget kapital och skulder	126.201	121.439	120.584	14.410	22.724	46.925	138.699	141.159	163.295
Andel eget kapital och minoritetskapital	40,8	48,0	50,8	15,0	13,5	9,1	37,4	41,4	37,6

¹ Säljfinansieringsverksamheten redovisad enligt kapitalandelsmetoden. Interna fordringar och skulder hänförliga till säljfinansieringsverksamheten har exkluderats.

kronor medan säljfinansieringens kassaflöde var negativt, 5,1 miljarder. Totalt rörelsekapital ökade med 2,0 miljarder kronor (5,9). Den minskade rörelsekapitalbindningen, exklusive säljfinansiering, har inte kunnat uppväga den ökade rörelsekapitalbindningen till följd av expansionen av säljfinansieringsverksamheten.

Investeringar

Investeringar i anläggningar ökade till 9,9 miljarder kronor (8,2). Volvo Personvagnars investeringar i anläggningar utgjorde 5,5 miljarder kronor (4,4). Merparten avser omställningsinvesteringar i Personvagnars Torslandafabrik och investeringar i typbundna verktyg inför kommande bilmodeller. Lastvagnars investeringar i anläggningar uppgick till 2,4 miljarder kronor (2,6). Fortsatta betydande satsningar i industrisystemet omfattade bl a ökad produktionskapacitet av D12-motorn i Skövde och växellåds- och bakaxeltillverkningen i Köping och Lindesberg samt uppförandet av en hyttfabrik i Curitiba, Brasilien. Investeringar i leasingtillgångar uppgick till 9,8 miljarder kronor (3,9), varav 9,3 miljarder kronor avser säljfinansieringsverksamheten. Investeringarna är främst hänförliga till den nordamerikanska verksamheten och avser personbilar, lastbilar och anläggningsmaskiner.

Självfinansieringsgraden, definierad som kassaflöde från årets verksamhet i procent av investeringar i anläggningar och leasingfordon uppgick till 59% (29). Motsvarande exklusive säljfinansiering var 161% (63).

Under 1997 tillfördes likvida medel 10,7 miljarder kronor netto genom avyttring av aktier och andelar främst innehaven i Renault, 5,9 miljarder kronor samt Pripps Ringnes, 4,5 miljarder kronor.

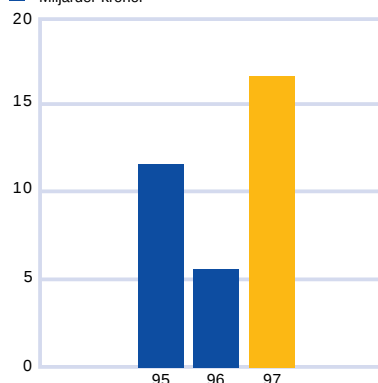
Långfristiga fordringar, netto ökade med 6,0 miljarder kronor (2,8). Expansionen av säljfinansieringsverksamheten medförde en ökning med 7,2 miljarder kronor. En återbetalning av lån från NedCar svarade för huvuddelen av minskningen med 1,2 miljarder kronor inom Volvokoncernen, exklusive säljfinansiering.

Förändring av finansiella nettotillgångar, miljarder kronor

Kassaflöde från verksamheten	16,6
Investeringar i anläggningar	-9,8
Investeringar i leasingtillgångar	-0,5
Restvärde på sålda och uttrangerade tillgångar	1,0
Förvärvade bolag	-2,3
Utdelning	-2,0
Övrigt inklusive effekt av valutaförändring	-0,8
Förändring efter normal utdelning	2,2
Försäljning av aktieinnehav, netto	10,7
Inlösen av aktier	-5,8
Total förändring	7,1

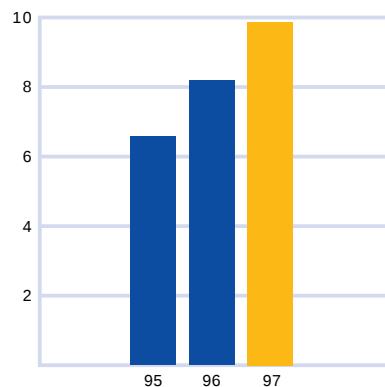
Kassaflöde från verksamheten exklusive säljfinansiering

Miljarder kronor

	Volvokoncernen exkl säljfinansiering			Säljfinansiering			Totalt Volvokoncernen		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Kassaflödesanalys i sammandrag, Mdr									
Årets resultat	9,2	12,5	10,5	0,1	0,0	- 0,1	9,3	12,5	10,4
Avskrivningar och övriga ej kassapåverkande poster	6,5	4,2	5,2	0,7	0,9	2,0	7,2	5,1	7,2
Vinst vid försäljning av aktier och dotterbolag	- 4,2	- 8,2	- 4,1	-	-	-	- 4,2	- 8,2	- 4,1
Förändring av rörelsekapital och latent skatteskuld	0,1	- 2,9	5,0	- 1,3	- 3,0	- 7,0	- 1,2	- 5,9	- 2,0
Kassaflöde från verksamheten	11,6	5,6	16,6	- 0,5	- 2,1	- 5,1	11,1	3,5	11,5
Investeringar i anläggningar	- 6,5	- 8,1	- 9,8	-	- 0,1	- 0,1	- 6,5	- 8,2	- 9,9
Investeringar i leasingtillgångar	- 0,9	- 0,8	- 0,5	- 1,7	- 3,1	- 9,3	- 2,6	- 3,9	- 9,8
Restvärde på sålda och uttrangerade tillgångar	1,2	1,8	1,0	0,1	0,2	0,9	1,3	2,0	1,9
Aktier och andelar, netto	2,0	14,1	10,7	-	-	-	2,0	14,1	10,7
Långfristiga fordringar, netto	- 1,0	- 0,8	1,2	- 1,0	- 2,0	- 7,2	- 2,0	- 2,8	- 6,0
Förändring genom företagsförvärv och försäljningar	- 4,4	- 0,9	- 1,3	-	-	-	- 4,4	- 0,9	- 1,3
Återstår efter nettoinvesteringar	2,0	10,9	17,9	- 3,1	- 7,1	- 20,8	- 1,1	3,8	- 2,9
Ökning av lån							2,2	3,3	4,4
Utdelning till AB Volvos aktieägare							- 1,5	- 1,9	- 2,0
Inlösen av aktier							-	-	- 5,8
Reglering av skuld till Renault							-	- 1,5	-
Övrigt							0,0	0,0	0,0
Förändring av likvida medel exklusive omräkningsdifferenser							- 0,4	3,7	- 6,3
Omräkningsdifferenser på likvida medel							- 0,7	- 0,3	0,3
Förändring av likvida medel							- 1,1	3,4	- 6,0

Investeringar i anläggningar, exklusive säljfinansiering
Miljarder kronor

Vid utgången av 1997 beslutade, men ännu ej genomförda investeringar, miljarder kronor

Personvagnar	13,9
Lastvagnar	4,9
Bussar	0,2
Anläggningsmaskiner	0,0
Marin- och industrimotorer	0,0
Aero	0,7
Övriga bolag och gemensamma investeringar	0,3
Totalt	20,0

Finansiering och utdelning m m

Under året upptogs inom Volvo Group Finance nya långfristiga lån om sammanlagt 4,7 miljarder kronor, varav obligationslån om 2,4 miljarder kronor med löptider från fyra till tolv år samt övriga lån om sammanlagt 2,3 miljarder kronor med löptider från två till tio år.

Amorteringar under 1998, vilka redovisas som kortfristiga lån, reducerade de långfristiga lånen med 4,2 miljarder kronor. Utöver ordinarie utdelning om 2,0 miljarder kronor utbetalades till Volvos aktieägare 5,8 miljarder kronor för inlösen av egna aktier. I samband med aktieinlösen genomfördes en riktad nyemission som tillförde likvida medel 0,1 miljarder kronor.

Förändring av likvida medel

Koncernens likvida medel minskade under 1997 med 6,0 miljarder kronor och uppgick vid utgången av året till 20,6 miljarder kronor (26,7) vilket motsvarar 11% (17) av koncernens nettoomsättning.

Intensifierad satsning på forskning och utveckling

Teknikutvecklingen inom Volvo har högsta prioritet och koncernen arbetar intensivt med att utnyttja alla möjligheter till synergier mellan bolagen. Utvalda

teknikområden är energieffektiva drivsystem samt alternativa drivlinor och bränslen, elektroniksystem och nya material.

För utvecklingen av personbilar har nya arbetssätt skapats. Tvärfunktionella grupper av konstruktörer utvecklar var sin delmängd av flera bilmodeller utifrån samma "plattform" samt tillhörande produktionsprocess. Inom Lastvagnar sker den globala utvecklingen av tunga lastbilar enligt ett liknande plattformstänkande.

Bussar tar allt större ansvar för utvecklingen av hela produkten genom att karossörer och kompletta busstillverkare införlivas. Volvo Penta har vidgat sin verksamhet genom att konstruera dieselelektriska drivlinor för fartyg och tåg. Under 1997 presenterades bl a EcoShip med sådan framdrift. Inom Aero pågår arbete med informationsteknik för styrning av tillverknings- och underhållsprocesser, reglering av jetmotorer med vridbara munstycken för att öka svängprestanda samt utveckling av små gasturbiner för framdrivning och elproduktion.

Energieffektiva drivsystem och lägre emissioner

Volvo har åtagit sig att sänka bränsleförbrukningen med 25% under perioden 1990–2005 för personbilar som säljs inom EU. Det motsvarar en genomsnittlig förbrukning på 0.68 l/mil år 2005. Merparten av bränslereduktionen skall uppnås genom motortekniska åtgärder såsom minskad friktion och införande av teknik för direktinsprutning av bränsle. Volvo kommer stegvis att introducera bilar med direktinsprutade motorer med början 1998. Tekniken beräknas ge en minskning av förbrukningen med 10 till 15%.

Ca 45% av Volvokoncernens omsättning utgörs av produkter som är baserade på dieselmotorer för tunga fordon. I samråd mellan berörda affärsområden utvecklas dieselmotorerna till att möta de olika användningsområdenas varierande krav. Volvo arbetar också för att ytterligare höja bränsleeffektiviteten och sänka utsläppen från tunga fordon bl a genom förbättrad teknik och effektivare styrning av förbränningsprocessen. Nya hårdare emissionskrav, som beträffande lastbilar och bussar beräknas träda i kraft år 2004, medför ett teknologiskt generationsskifte för tunga dieselmotorer. Utvecklingen av den nya generationen dieselmotorer pågår för fullt och de nya motorerna introduceras successivt, med början 2001.

Utvecklingen av fordon med alternativa drivlinor (hybridfordon) och bränslen kommer att intensifieras, som ett led i att minska bränsleförbrukning och emissioner. Försäljningen av Volvo S70 och V70 Bi-Fuel, som kan köras på både bensin och metangas, och uppfyller de kaliforniska ULEV-kraven, uppgick 1997 till 350 bilar. Bilarna säljs förutom i Sverige på marknader i Europa och i Japan. Volvo naturgasbussar säljs på allt fler marknader och lastbilar som drivs av naturgas ingår i fältprov hos kunder. Under 1997 presenterades en Volvo FL6 elhybridlastbil för tätortsdistribution med en diesel- och en elmotor.

Elektroniksystem

Volvo avsätter också betydande resurser för att utveckla fordonens elsystem och användningen av informationsteknik, till exempel navigeringssystem som Dynafleet/Dynaguide. Volvo sponsrar långsiktiga projekt inom området, bland annat ett projekt hos Massachusetts Institute of Technology kallat "Things That Think". Det handlar bland annat om "smarta bilar", som hjälper föraren att göra rätt.

Minskad bränsleförbrukning en prioriterad miljöfråga inom Volvo

Inom forskning och utveckling är minskad bränsleförbrukning för nya fordon och motorer en prioriterad fråga för Volvo. I december 1997 fastlades målet att varje nytt fordonskoncept ska ha lägre bränsleförbrukning än den produkt som ersätts. För personbilar som säljs inom EU har Volvo satt som mål att till år 2005 minska bränsleförbrukningen med 25%, jämfört med 1990.

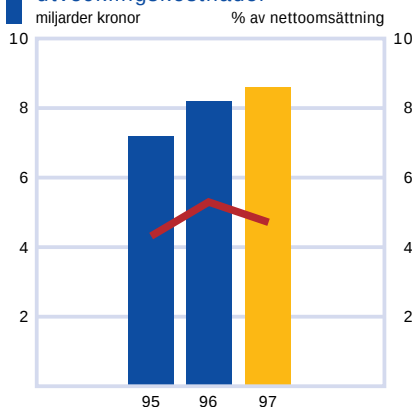
Volvos målsättning är att integrera miljöarbetet i den dagliga verksamheten på alla nivåer och det lokala operativa ansvaret vilar på varje linjeföring. Miljöstyrningssystem införs successivt inom Volvo-koncernen enligt internationella standarder och rekommendationer. Syftet är att minska miljörisker, uppnå kostnadsbesparingar och tydliggöra mål och målluppfyllnad.

Vid införande av miljöstyrningssystem är genomförda miljörevisioner en bra grund. Sedan 1989 har 82 miljörevisioner genomförts, varav 25 under 1997. Under 1998 planeras miljörevisioner för ytterligare 18 anläggningar. Det saknas anledning anta att det vid dessa revisioner kommer att framgå att anläggningarna utgör någon väsentlig miljörisk.

Vidare har Volvo som mål att återvinna 85% av bilens vikt år 2002 och 95% år 2015. Det ska uppnås genom att konstruera för återvinning och bygga upp nätverk för bilåtervinning på olika marknader.

Miljödata inom tillverkningsprocessen presenteras i tabellform på sidan 87.

Forsknings- och utvecklingskostnader

Information om Volvos miljöarbete presenteras i Volvos miljöredovisning.

Nya material

Inom samtliga affärsområden pågår forskning och utveckling vad gäller nya material och tekniker. Nya material ger bl a möjlighet att reducera vikten, vilket leder till minskad bränsleförbrukning. Ett område är hydroformning, där chassidetaljer av aluminium eller stål kan formas med hjälp av vattentryck. Metoden kan ersätta flera detaljer i produkten med färre antal nya, vilket förväntas ge ekonomiska vinster.

Säkerhet

Säkerhet är ett av Volvos kärnvärden och inom detta område pågår ständig forskning och utveckling. Under 1997 presenterade Personvagnar två nya säkerhetssystem; Inflatable Curtain, IC, och Whiplashstolen, Whips.

IC är en krockkudde, som blåses upp längs takkanten inne i kupén och därmed minskar risken för huvudskador hos de åkande vid sidokollisioner. Whips innebär att framstolarna rör sig enligt ett förutbestämt mönster vid påkörning bakifrån, varvid risken för den åkande att drabbas av så kallad pisksnärtsskada minskar avsevärt.

Miljöprestanda Volvo personbilar	Bränsleförbrukning l/100 km	Koloxid*	Kolväten och kväveoxider*	Kväveoxider*	Kolväten*
S40 1,8	8,6	0,73	0,22		
V70 Bi-Fuel	11,1	0,14/0,82	0,19/0,23		
S70 2,5 GLT	10,5	0,78	0,14		

Lagkrav

EU 96			0,5		
TLEV (Transitional Low Emission Vehicle)		2,1		0,25	0,078
LEV (Low Emission Vehicle)		2,1		0,125	0,047
ULEV (Ultra Low Emission Vehicle)		1,06		0,125	0,025

* g/km

TLEV, LEV och ULEV = gällande emissionslagstiftning i Kalifornien.

Miljöprestanda

Volvo lastbilar och bussar, g/kWh	Koloxid	Kväveoxider	Kolväten	Partiklar
Modern dieselmotor ¹	0,7	6,3	0,4	0,11
EU96 (Euro 2)	4	7	1,1	0,15
EU01 (Euro 3) ²	2,1	5	0,66	0,1
Lagkrav US94 g/bhph ³	15,5	5	1,3	0,1
Lagkrav US98 g/bhph	15,5	4	1,3	0,1

1 Värden representativa för Lastvagnars motorprogram vid användning av dieselbränsle enligt svensk miljöklass 1. Samtliga värden är EU-certifierade.

2 EU-kommissionens förslag.

3 I Nordamerika används måtenheten g/bhph (gram per bromsad hästkraftstimma) 1 g/kWh= 0,735 g/bhp.

I ett hårdnande omvärldsklimat med färre och starkare konkurrenter och ökade kundkrav är hög operativ effektivitet en förutsättning för överlevnad. Volvos mål är årliga produktivitetsökningar om minst 5%. Inom produkt- och processutveckling genomsyrar modultänkande och parallella processer i allt högre grad verksamheten. Avdelningen för konceptutveckling på Personvagnar arbetar med ny avancerad teknik som ger Volvos produkter högre verkningsgrad.

Redovisning per
affärsområde

Mkr	1995	1996	1997
Nettoomsättning	83.340	83.589	96.453
Rörelseresultat	1.089	1.498	4.510
Rörelsemarginal, %	1,3	1,8	4,7

Antal fakturerade bilar

Antal	1995	1996	1997
Västra Europa	219.340	219.980	234.050
Östra Europa	5.820	4.910	5.910
Nordamerika	99.230	95.660	101.980
Sydamerika	2.840	950	2.280
Asien	42.130	40.280	36.170
Övriga marknader	5.280	6.470	6.050
Totalt	374.640	368.250	386.440

Personvagnars största marknader

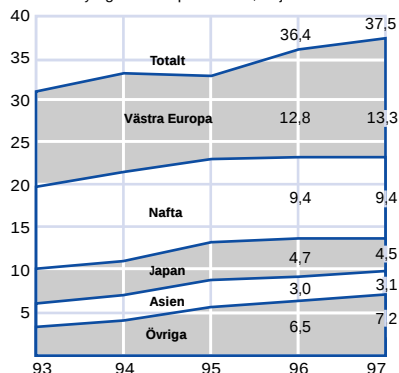
	Registrerade Volvo personbilar		Marknadsandel, %	
	1996	1997	1996	1997
USA ¹	87.600	90.000	1,0	1,1
Sverige	43.700	51.400	23,8	22,8
Storbritannien	33.700	40.700	1,7	1,9
Tyskland	31.700	36.900	0,9	1,0
Italien	21.900	25.300	1,2	1,0
Japan	24.000	19.900	0,7	0,6

¹ Tecknade order.

Komplett 11-årsöversikt finns på sidorna 76–87.

Totalmarknadens utveckling, personbilar

Antal nyregistrerade personbilar, miljoner

Under 1997 ökade totalmarknaden för personbilar till 37,5 miljoner bilar (36,4). Marknaderna i USA och Kanada minskade med 2% medan den europeiska gick upp med 5%. De förutspådda tillväxtmarknaderna i Sydostasien drabbades av ekonomisk nedgång och försäljningen av personbilar sjönk under årets senare del främst i Thailand, Taiwan och Malaysia.

Personvagnar

Personbilsindustrin är en av världens mest konkurrensutsatta branscher. Högre effektivitet och etablering av nya fabriker under 1997 ökade tillverkarnas samlade kapacitet. Överkapaciteten varierar stort mellan olika segment och prisklasser. Ett starkt varumärke och en väl anpassad produktmix kommer därför att bli allt viktigare.

Volvo befäste marknadspositionerna med ett bredare produktprogram

Med ett breddat och marknadsanpassat produktprogram kunde Personvagnar befästa och stärka sina positioner under 1997, framför allt i Europa och Nordamerika. Inom segmentet stora bilar, där Volvo S70, V70, C70, 940, S90 och V90 ingår, var Volvos andel 8,2% (7,8) i Europa, 10,9% (9,5) i Nordamerika och 2,1% (2,5) i Japan. Volvo S40 och V40, som ingår i mellanbilsklassen, hade i Europa en andel på 3,6% (3,1). De viktigaste konkurrenterna på världsmarknaden är Audi, BMW och Mercedes.

Två plattformar ska utgöra basen för kommande produktprogram

Nya produkter och en bättre produktmix gav under 1997 en indikation på hur Personvagnar skall kunna nå nya kundgrupper. Två plattformar skall i framtiden utgöra basen för Volvos produktprogram med fler varianter, differentierade produkter och kortare produktlivscyklar. Den första bilen på den nya stora plattformen presenteras under 1998 och blir därmed det första konkreta resultatet för det nya plattformskonceptet.

Ökad försäljning i Europa och Nordamerika

Totalt fakturerades 386.440 (368.250) Volvo personbilar under 1997, en uppgång med närmare 5%. Mellanklassbilarna Volvo S40 och V40 mottogs väl i Europa och introducerades också i Japan, Sydafrika och på flera marknader i Sydostasien. De nya turboversionerna av Volvo S40 och V40 fick stort genomslag på marknaden under andra halvåret. Volvo S70 och V70, ersättarna till Volvo 850, bidrog till att stärka Personvagnars försäljning på den nordamerikanska marknaden.

I Europa ökade såväl försäljning som marknadsandelar i många länder. I Sverige ökade nybilsförsäljningen sedan osäkerheten kring tjänstebilsbeskattningen skingrats. Antalet registrerade Volvo personbilar steg med 18% till 51.400 (43.700), medan marknadsandelen minskade något. Volvo intog de tre översta platserna i den svenska bilförsäljningen. Volvo S70 och V70 var de mest sålda bilarna före Volvo 940, S90 och V90 som kom på andra plats. Efter en kraftig ökning under årets sista kvartal kom Volvo S40 och V40 på tredje plats. I Storbritannien ökade registreringarna med 21% till 40.700 (33.700) volvobilar och marknadsandelen ökade på en växande marknad. Hälften utgjordes av Volvo S40 och V40. Även i Italien hänförde sig uppgången helt till Volvo S40 och V40.

För första gången sedan slutet av 1980-talet översteg Volvos försäljning 100.000 bilar i Nordamerika. Marknadsandelarna steg i både USA och Kanada. De fyrhjulsdrivna herrgårdsvagnarna Volvo V70 AWD och V70 XC, som intro-

ducerades under året, blev omedelbara försäljningsframgångar. Andelen herrgårdsvagnar av Volvos personbilsförsäljning ökade därmed markant i såväl USA som Kanada. Under 1999 kommer Volvo att börja sälja Volvo S40 och V40 på den nordamerikanska marknaden.

I Japan, där konsumtionsskatten höjdes den 1 april, minskade antalet registrerade volvobilar med 17% till 19.900 (24.000). En viss återhämtning noterades mot slutet av året.

Tillverkningen av Volvo C70 Coupé startade under året hos AutoNova i Uddevalla och de första bilarna kunde levereras till USA, Japan och Europa.

Stark resultatförbättring

Rörelseresultatet förbättrades väsentligt till 4.510 Mkr (1.498). Ökningen var en följd av större volymer, högre marginaler och bättre produktmix genom introduktionerna av de nya modellvarianterna. Rörelseresultatet påverkades också av positiva valutaeffekter, vilket till viss del motverkades av högre kostnader främst för försäljning. Rörelsemarginalen ökade till 4,7% (1,8) och avkastningen på operativt kapital översteg 25% (12).

Omställning för nya personbilsmodeller i Torslandafabriken och utökad kapacitet i Born

Under året tillverkade Volvo 387.400 personbilar (375.800). Kapacitetsutnyttjandet var högt både i Torslanda, Sverige och i Gent, Belgien. Omställningen för produktion av den kommande stora sedanbilen påbörjades i Torslanda samtidigt som Volvo 940, S90 och V90 fasades ut. En god försäljningsutveckling för Volvo 940 medförde maximalt kapacitetsutnyttjande fram till februari 1998 då modellen gick ur produktion.

Produktionen av Volvo S40 och V40 vid NedCars anläggning i Born, Nederländerna utökades under året till 115.000 bilar. För att tillgodose en fortsatt god orderingång kommer kapaciteten att öka till 140.000 bilar 1998. Under 1998 kommer Volvo S40 och V40 även att börja monteras i Volvos fabriker i Thailand och Malaysia med hjälp av monteringsatser som levereras från Born.

För den europeiska marknaden tillverkas inga bilar utan kundorder och därmed minskar lagerkostnaderna. Systemet tillämpas i begränsad omfattning även på den japanska marknaden.

I Euro-NCAPs (The European New Cars Assessment Programme) krockprov var Volvo S40 den enda mellanklassbil som tilldelades fyra stjärnor av fyra möjliga för mycket goda krockegenskaper. Senare under året tilldelades Volvo S40 även det engelska Prince Michael Road Safety Award för det mest betydelsefulla bidraget till fordonssäkerheten under 1997.

Volvo har också beslutat att starta sammansättning av Volvo S40 och V40 i Gaborone, Botswana, med planerad produktionsstart tidigt 1999. Bilarna ska säljas i Sydafrika och närliggande marknader.

AutoNova i Uddevalla, som under året startade tillverkningen av Volvo C70 Coupé nådde inte den planerade produktionsvolymen på 7.000 bilar. Högt ställda kvalitetskrav i en ny produktionsprocess och försenade komponenter från underleverantörer medförde förseningar. Mot slutet av året ökade tillverkningstakten successivt och den planerade tillverkningen av C70 för 1998 är 18.000 bilar.

Lägre produktkostnader för samtliga modellfamiljer

Kostnaderna reducerades genom ökad produktivitet och lägre inköpspriser. Etableringen av leverantörer nära Torslandafabriken fortsatte och beräknas vara fullbordad i mitten av 1998. Transporttid och lagerhållningskostnad i fabrik minimeras samtidigt som monteringstiden kortas då flera komponenter levereras som hela moduler. Lagerkostnaderna minskar också i takt med att kundorderstyrd produktion införs i allt större omfattning. Arbetet med att koncentrera återförsäljarledet till färre och större enheter fortsatte i Europa och USA.

Breddat produktutbud

Under 1997 presenterades Volvo S40 och V40 med två turbomotorer. En T4-version på 1,9 liter och 200 hk samt en lätttrycksturbo, 2,0T på 160 hk. Volvo S70 R och V70 R liksom den fyrhjulsdrevna Volvo V70 R AWD introducerades i maj 1997. I september presenterades Volvo V70 XC (Cross Country), en vidareutveckling av Volvo V70 AWD.

Investeringar inför nya bilmodeller

Investeringar i anläggningar ökade till 5.544 Mkr (4.425). Merparten avser omställningskostnader i Torslandafabriken och investeringar i typbundna verktyg inför kommande modeller.

Samarbetet med Mitsubishi fördjupades

Personvagnar tecknade under 1997 avtal om köp av Mitsubishis GDI-motorer till Volvo S40 och V40. GDI står för Gasoline Direct Injection och är ett motor-koncept som beräknas reducera bränsleförbrukningen med 10–15% i Volvo S40 och V40. Avtalet avser köp av 15.000 motorer årligen och de första bilarna med den nya motorn börjar säljas under 1998 med beteckningen Volvo S40 1,8i och V40 1,8i.

Lastvagnar

Den ekonomiska utvecklingen i världen, som under 1997 kännetecknades av låg inflation och låga räntor, gynnade investeringar i lastbilar. Detta bidrog till att efterfrågan på tunga lastbilar globalt kom att ligga kvar på samma höga nivå som året före.

Lastvagnsindustrin präglades av fortsatta strukturella förändringar som bl a innebar samgåenden och att olika former av partnerskap bildades. Vidare tillkom nya aktörer i form av finans- och leasingföretag som etablerade sig som aktörer mellan tillverkare och slutkund.

Volvo var den tredje största tillverkaren av tunga lastbilar i världen

Antalet levererade medeltunga och tunga lastbilar från Volvo 1997 ökade med 8% till 68.980 (63.680). I Europa, där Volvo hade ca 55% av sin produktion, sjönk marknadsandelen i tunga klassen till 15,3% (16,7). Marknadsandelen i USA (klass 8) steg till 9,7% (9,1) medan Volvos marknadsandel i tunga klassen i Brasilien minskade till 23,3% (24,3). Volvo var liksom 1996 den tredje största tillverkaren av lastbilar i världen.

Genomförandet av ett globalt produktkoncept

Det s k modulkonceptet, som innebär maximering av antalet gemensamma komponenter, utvecklas för närvarande till ett globalt koncept med tre produktvarianter. Antalet artiklar i produktionen har minskat från ca 40.000 till idag ca 35.000, för att senast vid utgången av år 2000 nå 25.000. Genom modulkonceptet, som utvecklas och styrs centralt, uppnås högre produktivitet och skalfördelar i Lastvagnars hela affärs- och produktionssystem samtidigt som flexibiliteten för att möta olika kundkrav bibehålls.

Samarbete med Mitsubishi i de lätta och medeltunga lastbilssegmenten

Volvo Lastvagnars affärskoncept kommer att vidareutvecklas genom ett engagemang i de lätta och medeltunga lastbilssegmenten. I den lätta lastbilsklassen (3,5–7,4 tons totalvikt) kommer Volvo att samarbeta med Mitsubishi för att distribuera modellen Mitsubishi Canter, en lastbil som är avsedd för lättare distributionstransporter i stadskörning.

I syfte att uppnå långsiktiga kundrelationer blir säljfinansiering allt mer betydelsefull. En tredjedel av lastbilsförsäljningen i världen finansieras på detta vis.

Volvo Truck Finance North America genomförde under 1997 ett finansieringsavtal omfattande 350 lastbilar till American Freightways.

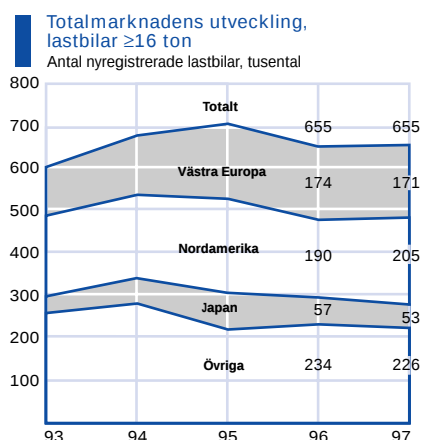

Mkr	1995	1996	1997
Nettoomsättning	51.027	44.275	50.840
Rörelseresultat	5.073	878	1.812
Rörelsemarginal, %	9,9	2,0	3,6

Antal fakturerade lastbilar			
Antal	1995	1996	1997
Västra Europa	32.330	32.310	31.030
Östra Europa	1.830	2.660	3.430
Nordamerika	27.090	16.850	20.900
Sydamerika	7.800	4.980	6.970
Asien	5.270	4.850	4.710
Övriga marknader	2.170	2.030	1.940
Totalt	76.490	63.680	68.980

Lastvagnars största marknader (lastbilar ≥ 16 ton)			
	Registrerade Volvo lastbilar		Marknadsandel, %
	1996	1997	1996 1997
USA	15.460	17.290	9,1 9,7
Brasilien	3.570	4.510	24,3 23,3
Storbritannien	5.780	4.420	19,2 16,7
Frankrike	4.770	4.130	13,7 13,5
Tyskland	3.270	3.090	8,5 7,5

Komplett 11-årsöversikt finns på sidorna 76–87.

I Nordamerika fortsatte totalmarknaden i klass 8 att växa och uppgick till cirka 205.000 fordon medan totalmarknaden i västra Europa reducerades något till cirka 171.000. I Sydamerika steg efterfrågan liksom i östra Europa. Den ekonomiska turbulens och valutaoro som präglade Sydostasien resulterade i minskad lastbilsförsäljning i detta område.

I det medeltunga segmentet (7,5–15,9 tons totalvikt) behåller Volvo strategin med ett produktprogram under Volvo-namnet, med Volvo-producerade nyckelkomponenter, samtidigt som samarbete med Mitsubishi i detta segment skall leda fram till en gemensam modellplattform.

Väsentligt högre försäljnings- och leveransvolym i Nordamerika

I Europa uppgick Volvos leveranser av lastbilar under 1997 till totalt 34.460 (34.970), vilket var en minskning med 1%. I västra Europa minskade leveranserna med 4% medan de ökade i östra Europa med 29%. Europamarknaden präglades under 1997 av hård konkurrens.

Leveranserna i Nordamerika ökade med 24% till 20.900 enheter (16.850) inte minst tack vare god marknadsacceptans för de nya Volvo VN- och 770-modellerna. Leveranserna i Sydamerika ökade med 40% till 6.970 på en kraftigt ökad totalmarknad, vilken dock mattades under fjärde kvartalet.

I Asien och på övriga marknader minskade Volvos leveranser sammantaget med 3% till 6.650 fordon.

Lägre marginaler i den europeiska verksamheten påverkade rörelseresultatet

Lastvagnars rörelseresultat uppgick 1997 till 1.812 Mkr (878). Resultatutvecklingen i Nordamerika var positiv med en successivt minskande förlust vilken under fjärde kvartalet byttes till vinst. Europaaffären visade acceptabel lönsamhet under 1997 men resultatet påverkades av hård konkurrens och pressade marginaler. Resultatet i sydamerikaverksamheten var positivt. Rörelsemarginalen var 3,6% (2,0) och avkastning på operativt kapital uppgick till 18% (10).

Högt kapacitetsutnyttjande i tillverkningen

Under 1997 producerade Lastvagnar 69.720 (62.750) medeltunga och tunga lastbilar. Kapacitetsutnyttjandet i monteringsfabrikerna och komponenttillverkningen var under året högt såväl i Europa som i Nord- och Sydamerika.

Utveckling av den nordamerikanska rörelsen

Lastvagnars verksamhet i Nordamerika präglades under 1997 av stabil tillväxt och god marknadsacceptans av Volvo VN-modellerna. Omfattande insatser genomfördes med syfte att förbättra lönsamheten. Bland åtgärderna kan nämnas en förändrad ledningsstruktur samt koncentration av all produktion till monteringsfabriken i New River Valley. Andra insatser fokuserades på återförsäljarnätet samt på vidareutveckling av finansieringsbolaget och kundrelationerna.

Volvo går in i Premium Sleeper-segmentet

Som en vidareutveckling av Volvo VN introducerades 1997 Volvo 770 för den nordamerikanska marknaden. 770-modellen är försedd med en mycket rymlig hytt som är maximalt utrustad med bl a mikrovågsugn och kyl/frys för att skapa bästa möjliga komfort för föraren. Med introduktionen av Volvo 770 går Volvo på allvar in i Premium Sleeper-segmentet i Nordamerika. Premium Sleeper är de största lastbilarna som är speciellt inriktade på sk owner-operators dvs förare som själv äger bilen. Segmentet har under de senaste åren varit ett av de snabbast växande i Nordamerika.

Lastvagnar presenterade under året Volvo FL6 Hybrid som är en kombination av konventionell lastbil och elfordon och som för närvarande testas i kommersiell drift.

Betydande satsningar i industrisystemet och etablering på tillväxtmarknader

Lastvagnars investeringar i anläggningar 1997 uppgick till 2.439 Mkr (2.589). Fortsatta betydande satsningar i industrisystemet omfattade bl a en ökning av produktionskapaciteten av D12-motorn i Skövde och växellåds- och bakaxeltillverkningen i Köping respektive Lindesberg samt uppförandet av en hyttfabrik i Curitiba, Brasilien.

I Pakistan fullföljdes etableringen av en monteringsanläggning och i Indien påbörjades byggandet av en monteringsfabrik. I Tunisien etablerades en sammanställningsfabrik för Volvo lastbilar i samarbete med lokala intressenter.

Vidare gjordes investeringar i monteringsfabriken och utvecklingslaboratorierna i Göteborg. Liksom föregående år genomfördes även satsningar på distributionsnätet i Europa, bl a i form av nya återförsäljare och serviceställen i östra Europa samt rationaliseringar av det befintliga återförsäljarnätet.

Samarbete i Kina

Den kinesiska regeringen godkände i januari 1998 den projektbeskrivning som Kinas största lastbilstillverkare, China National Heavy Truck Corporation har gjort, gällande etablering av ett samriskföretag med Volvo Lastvagnar.

Företaget ska arbeta inom området produktutveckling, produktion och distribution av tunga lastbilar. Industristrukturen ska anpassas för en kapacitet på 20.000 lastbilar.

I oktober 1997 invigde Lastvagnar sin nya hyttfabrik i Curitiba, Brasilien. Investeringarna uppgår till totalt 350 Mkr och fabriken ska producera hytter baserade på FH teknologin. De första lokalt producerade Volvo FH12 monterar i mars 1998.

Bussar

Fortsatt stark konkurrens präglade bussindustrin under 1997. Den västeuropeiska totalmarknaden för bussar med en totalvikt överstigande 12 ton sjönk ytterligare jämfört med föregående år. Kraven på miljövänliga och effektiva tekniska lösningar för stadsbusstrafik fortsatte att öka.

Volvos bussverksamhet var trots den hårda konkurrenssituationen framgångsrik under 1997 med bland annat kraftig volymexpansion utanför Europa, vilket stärkte Volvo Bussars position på världsmarknaden. Verksamheten redovisade en omsättning på 10.582 Mkr (8.527), vilket motsvarade en ökning med 24%.

En signifikant förändring präglade verksamhetens omfattning. Andelen tillverkade och levererade kompletta bussar ökade markant. Strategiska förvärv under året kommer att ytterligare förstärka den utvecklingen.

Strategiska förvärv

Finländska Carrus Oy, den största tillverkaren av busskarosser i Norden är från januari 1998 ett helägt dotterbolag till Volvo Bussar AB.

I slutet av 1997 undertecknades även avtal om förvärv av den ledande stadsbusstillverkaren i USA och Kanada, Nova BUS. Tillsammans med Prévost som förvärvades 1995, skapas därmed en stark bas för fortsatt utveckling och expansion i Nordamerika.

Mkr	1995	1996	1997
Nettoomsättning	7.695	8.527	10.582
Rörelseresultat	405	331	550
Rörelsemarginal, %	5,3	3,9	5,2

Antal fakturerade bussar			
Antal	1995	1996	1997
Västra Europa	3.510	3.770	4.030
Östra Europa	60	70	160
Nordamerika	340	750	1.110
Sydamerika	1.510	1.460	1.350
Asien	920	1.060	1.410
Övriga marknader	490	300	670
Totalt	6.830	7.410	8.730

Bussars största marknader			
	Registrerade bussar		Marknadsandel, %
	1996	1997	1996 1997
Storbritannien	1.500	1.450	63,8 62,7
Brasilien ¹	1.170	920	8,5 7,5
USA	540	650	na na
Sverige	420	550	48,7 58,4
Hong Kong ¹	380	540	na na

¹ Leverans från fabrik.

Komplett 11-årsöversikt finns på sidorna 76–87.

Volvos två karossverksamheter, Carrus och Säffle Karosseri, bildar basen för den strategiska marknadsutvecklingen internationellt. Carrus tillverkar stads-, linje- och turistbusskarosser i högkvalitativt rostfritt stål. Säffle Karosseri tillverkar karosser i lättmetall. Dessa karosser tillverkas förutom i Sverige, även i Danmark och Kina. Carrus karosser tillverkas i Finland, Tyskland, Österrike och Polen.

Kraftig volymutveckling

Antalet levererade enheter uppgick till 8.730 bussar och busschassier, en ökning med 18%. Goda försäljningsökningar uppnåddes på många marknader, bland annat Kina, USA och Kanada, Marocko, Spanien, Tunisien och Norden. Den viktiga brasilianska bussmarknaden var vikande under 1997. Ett visst volymbortfall i Brasilien komparerades fullt ut i andra sydamerikanska länder som Chile och Venezuela. Volvos marknadsandelar för tunga bussar ökade globalt och positionen som ledande märke i västra Europa förstärktes med en marknadsandel på 20% (19).

Väsentligt högre rörelseresultat

Rörelseresultatet ökade till 550 Mkr (331) och uppnåddes främst genom ökade volymer och förmånlig valutautveckling. Rörelsemarginalen ökade till 5,2% (3,9) och avkastningen på operativt kapital till 17% (12).

Tillverkning med regional anpassning

Antalet tillverkade chassier ökade med 19% till 8.050 under 1997. Tillverkning sker i Sverige, England och Brasilien. I Kanada tillverkade Prevost 880 turistbussar och s k mobile homes, en ökning med 26%. Prevost är näst störst i Nordamerika inom turistbusssegmentet. Busskarosser tillverkas regionalt för maximal kundanpassning. Karosstillverkning i Volvos egen regi i Sverige, Danmark, Polen, Tyskland, Österrike och Kina uppgick till 1.170 enheter (1.020) under året.

Introduktion av busschassi B7R

Under våren 1997 introducerades Volvos nya busschassi B7R internationellt. B7R har ett brett användningsområde, främst som linje- och turistbusschassi i krävande trafikmiljöer. Vid årsskiftet erhöll Volvo Bussar en order på 300 turistbussar baserade på B7R med option på ytterligare 300. Köpare är Saptco i Saudiarabien och ordern innebär etablering på en ny marknad för Volvos bussverksamhet.

Etablering i Ryssland

Volvo träffade avtal om att tillverka bussar med Säfflekaross i Omsk, Ryssland, under inledningen av 1998. Fabriken dimensioneras i en första etapp för tillverkning av 250 bussar per år och beräknas tas i bruk i maj 1998.

Anläggningsmaskiner

Marknaden för anläggningsmaskiner visade under 1997 fortsatt tillväxt i Nordamerika och en begynnande återhämtning i Europa. På marknader i Ostasien och i Sydamerika sjönk efterfrågan kraftigt under senare delen av året.

Inom industrin noterades en fortsatt trend mot koncentration där mindre företag, ofta specialiserade till en produktlinje, förvärvas av större företag som ett led i strävan mot breddning av produktprogram och marknadstäckning.

Volvo Construction Equipment hävdade sin ställning som en ledande tillverkare, och fortsatte planenligt sin breddning och tillväxt, både organiskt och genom förvärv.

Företagsförvärv – en del av tillväxtstrategin

Kanadensiska Champion Road Machinery Ltd förvärvades 1997. Företaget är en av världens ledande tillverkare av vägghyvlar, en maskintyp som kompletterar programmet inom Volvo Anläggningsmaskiner och som är av stor betydelse när det gäller bearbetning av viktiga kundsegment och prioriterade tillväxtmarknader.

Det i slutet av 1995 förvärvade Groupe Pel-Job, som tillverkar mini-grävmaskiner, sammanfördes under året med Zettelmeyer, till ett särskilt affärsområde för lättare maskiner. Härigenom tillvaratas industriella synergier och samtidigt ökar möjligheten att särskilt fokusera på detta marknadssegment.

I februari 1998 undertecknades en avsiktsförklaring med Samsung Heavy Industries Co Ltd enligt vilken Volvo Construction Equipment avser att förvärva Samsungs verksamhet inom anläggningsmaskiner.

Ökad betydelse av den nordamerikanska marknaden

Nettoomsättningen ökade med 3.954 Mkr till 16.758 Mkr, varav det under året förvärvade företaget Champion Road Machinery Ltd tillförde 1.332 Mkr.

Tillskottet av Champion tillsammans med en stark marknadstillväxt medförde att Nordamerika ökade sin andel av den totala försäljningen till 35% (26). Europa var fortsatt det enskilt största marknadsområdet. Andelen av försäljningen föll emellertid från 57% till 47%, som en följd av lägre marknadstillväxt i Europa och högre expansion utanför Europa.

Andelen av försäljningen till de prioriterade tillväxtmarknaderna i Ostasien och Sydamerika ökade, men från en låg nivå. Som ett led i satsningen på nya marknader inrättades under året ett lokalt representationskontor i Ryssland och försäljningskontor i Polen.

Mkr	1995 ¹	1996	1997
Nettoomsättning	6.916	12.804	16.758
Rörelseresultat	717	1.162	1.444
Rörelsemarginal, %	12,3	9,1	8,6

Nettoomsättning per marknadsområde			
Mkr	1995 ¹	1996	1997
Västra Europa	4.199	7.163	7.836
Östra Europa	112	93	263
Nordamerika	1.403	3.385	5.785
Sydamerika	556	598	991
Asien	339	937	1.036
Övriga marknader	307	628	847
Totalt	6.916	12.804	16.758

1 Fr o m juli 1995. Nettoomsättningen för helåret 1995 var 13.684 och rörelseresultatet var 1.679.

Komplett 11-årsöversikt finns på sidorna 76–87.

Den nya lastmaskinen, L 220D riktar sig i huvudsak mot segmentet för berg- och upplagslastning och kännetecknas av hög produktivitet i kombination med låga ljud- och avgasemissioner.

I Braås invigdes under året en ny monteringsanläggning för ramstyrda dumptrar. Därmed slutfördes en betydande satsning på en världsledande tillverkningsenhet i Sverige. Den sammanlagda investeringen i anläggningen uppgår till 272 Mkr.

Mkr	1995	1996	1997
Nettoomsättning	3.878	3.885	4.466
Rörelseresultat	212	- 27	181
Rörelsemarginal, %	5,5	- 0,7	4,1

Nettoomsättning per marknadsområde			
Mkr	1995	1996	1997
Västra Europa	2.065	2.048	2.219
Östra Europa	1	2	34
Nordamerika	1.139	1.142	1.332
Sydamerika	99	109	136
Asien	458	486	643
Övriga marknader	116	98	102
Totalt	3.878	3.885	4.466

Komplett 11-årsöversikt finns på sidorna 76–87.

Tillfredsställande resultat

Rörelseresultatet 1.444 Mkr (1.162) påverkades positivt av ökad volym och förmånlig produkt- och marknadsmix. Högre kostnader för produktutveckling och kostnader av engångskaraktär bidrog till att rörelsemarginalen minskade. Dessa avsåg i huvudsak omstrukturering av grävmaskinsverksamheten samt strukturkostnader i Brasilien i samband med skapandet av en regional organisation för Sydamerika. Rörelsemarginalen var 8,6% (9,1) och avkastningen på operativt kapital 23% (23).

Breddning inom produktutveckling

Utveckling och successiv introduktion av den nya generationen Volvo gräv-

maskiner fortsatte under året. Inom området minigrävmaskiner lanserades nya produkter. Förarkomfort och servicevänlighet är framträdande drag i den nya serien där två basmodeller i 1–2 tonsklassen med ett effektivt variantsystem täcker ett brett användningsområde. Inom området lastmaskiner slutfördes utvecklingen av en helt ny maskinstorlek.

Vid sidan av utvecklingen av maskiner pågår i ökad omfattning en utveckling av olika former av tjänster som efterfrågas alltmer i direkt anknytning till köp och användning av anläggningsmaskiner. Exempel på sådana mjukvaruprodukter är olika former för finansiering och nya program för servicestöd.

Fortsatt utveckling av en global industristruktur

Investeringar i anläggningar uppgick till 484 Mkr (286) och avsåg främst förbättringar i produktionen i syfte att öka produktiviteten och förbättra kvalitet och ledtider. I Braås togs en helt ny monteringsanläggning för ramstyrda dumptrar i bruk och i Arvika genomfördes ett omfattande investeringsprogram som förbereder fabriken för nya lastmaskinsmodeller. I Asheville, USA, fortsatte utbyggnaden av den fabrik som försörjer den nordamerikanska marknaden.

I fabriken i Pederneiras, Brasilien, som kommer att utvecklas till företagets industriella nav i Sydamerika, pågår förberedelser för ett större investeringsprogram.

Marin- och industrimotorer

Världsmarknaden för marinmotorer var på oförändrad nivå under 1997. I Europa var efterfrågan på fritidsbåtar något högre, medan utvecklingen var svagare i Nordamerika jämfört med 1996. Totalmarknaden för industrimotorer, i Volvo Pentas effektområde, fortsatte att växa. Volvo Penta stärkte sina marknadspositioner för marinmotorer under året, främst i Nordamerika.

Försäljningsökning i Europa

Volvo Pentas nettoomsättning ökade 1997 till 4.466 Mkr (3.885). Försäljningen av marinmotorer för både fritidsbåtar och yrkesbåtar var särskilt stark i Europa. Försäljningen av industrimotorer ökade till följd av fortsatt god efterfrågan på motorer för generatoraggregat. Omfattande leveranser skedde till Saudiarabien avseende dieselmotorer för pumpaggregat till bevattningsanläggningar.

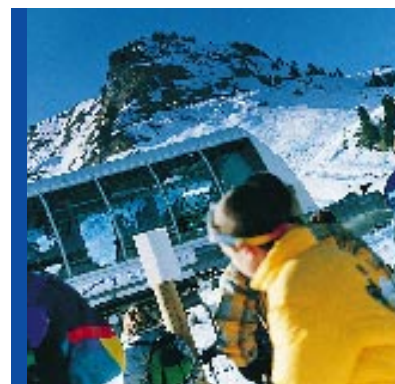
Väsentligt högre rörelseresultat

Den ökade försäljningen, positiva valutaeffekter och en effektivare försäljningsorganisation medförde att rörelseresultatet vändes till vinst på 181 Mkr mot förlust på 27 Mkr 1996. Rörelsemarginalen utvecklades positivt och steg till 4,1% jämfört med negativ marginal 1996. Avkastning på operativt kapital ökade till 14% (negativ 1996).

Flera nya marinmotorer

Volvo Penta introducerade under året dieselmotorerna KAD32, KAD43 och KAD44 EDC (Electronic Diesel Control) med effekter från 170 till 260 hästkrafter. En kompakt sjuliters motor, TAMD73 EDC på 430 hästkrafter, presenterades samtidigt. Det första integrerade vattenjetsystemet, som är ett resultat av Volvo Pentas joint venture med Kamewa, rönt stor uppmärksamhet vid introduktionen i Amsterdam. Volvo Penta kan nu erbjuda marknaden fem olika integrerade vattenjetsystem för dieselmotorer på 230–800 hk. Systemet används främst för räddnings- och patrullbåtar med krav på hög manöverprestanda. Med Volvo Penta som huvudman i samarbete med svenska specialistföretag presenterades Ecoship 1997, ett nytänkande inom fartygsutveckling i syfte att minimera miljöbelastningen och förbättra transportekonomin.

Industrimotorer används för många olika ändamål t ex bevattningsanläggningar eller som i det här fallet generatoraggregat för drift av skidlift. Under 1997 ökade försäljningen av industrimotorer till följd av god efterfrågan på generatoraggregat. Industrimotorer är tillsammans med kommersiella marinmotorer de segment inom vilka Volvo Penta skall växa ytterligare.

Investeringar i marknadsledet

Nya marknadsbolag etablerades i Nederländerna, Danmark och Korea. Dessa investeringar är en viktig del i Volvo Pentas kundstrategi för att uppnå kortare ledtider och utökad service till kund.

Samarbetsavtal

Volvo Penta ingick under 1997 avtal med Mitsubishi Heavy Industries, innebärande att Volvo tar över distribution och service i Europa av Mitsubishis motorer för marint och industriellt bruk från 800 till 4500 hk. Avtalet som påverkar strukturen i Volvo Pentas och Mitsubishis återförsäljarnät i Europa, öppnar också möjligheter för utvidgning till andra regioner i världen.

Vidare bildade Volvo Penta, tillsammans med Wuxi Sida Industrial Enterprise Company i Kina, ett joint venture bolag, Wuxi Da-Hao Power Company, för sammansättning och marknadsföring av Volvo Penta dieselmotorer för generatoraggregatdrift i Kina.

Mkr	1995	1996	1997
Nettoomsättning	3.790	4.143	7.476
Rörelseresultat	103	153	472
Rörelsemarginal, %	2,7	3,7	6,3

Nettoomsättning per marknadsområde			
Mkr	1995	1996	1997
Västra Europa	2.590	2.950	3.682
Östra Europa	27	8	6
Nordamerika	1.100	1.071	3.066
Sydamerika	4	4	257
Asien	66	89	264
Övriga marknader	3	21	201
Totalt	3.790	4.143	7.476

Komplett 11-årsöversikt finns på sidorna 76–87.

Aero

Flygtrafiken i världen ökade 1997, vilket påverkade flygmotorindustrin och dess eftermarknad positivt. Samtidigt genomgår branschen för underhåll av flygmotorer en snabb omstrukturering. De stora flygmotortillverkarna har köpt ett stort antal underhållsverkstäder och tagit ett hårdare grepp om underhållet av sina egna flygmotorer. Den ekonomiska krisen i Asien under början av 1998 kan dock dämpa den positiva utvecklingen i branschen.

Kraftig omsättningsökning

Aeros nettoomsättning 1997 steg till 7.476 Mkr (4.143). Här ingår The AGES Group, där ägarandelen ökade till 60% under 1997, med 2.343 Mkr. Rörelseresultatet förbättrades till 472 Mkr (153). Bakom resultatförbättringen låg en 60-procentig omsättningsökning för affärsområdet Civila Flygmotorer samt förvärvet av AGES. Rörelsemarginalen uppgick till 6,3% (3,7) och avkastning på operativt kapital, exklusive AGES, översteg 25% (19).

Militära Flygmotorer; avtal om delserie tre av JAS 39 Gripen

Nettoomsättningen inom affärsområdet Militära Flygmotorer ökade med 20% genom ökade leveranser av motorer till det svenska stridsflygplanet JAS 39 Gripen.

Försvarets Materielverk slöt under året avtal med Industrigruppen JAS om delserie tre av JAS 39 Gripen. Vidare innehöll avtalet ett program för vidareutveckling av flygplanssystemet. För Aero betyder det fortsatt produktion av Gripenmotorn, RM12, fram till år 2007. En omstrukturering av den militära underhållsverksamheten inleddes 1997. Beslut togs att flytta verksamheterna i Arboga till Trollhättan och därmed sammanföra allt produktstöd till militära flygmotorer. Huvudskälet till flyttningen var den snabba utfasningen av Viggen inom Svenska Flygvapnet.

Civila Flygmotorer; volymökningar i befintliga motorprogram

Den kraftiga omsättningsökningen inom Civila Flygmotorer hänförde sig främst till volymökningar i befintliga motorprogram samt en stark dollar-utveckling.

Vid halvårsskiftet 1997 undertecknade Volvo Aero ett samarbetsavtal med den tyska flygmotortillverkaren MTU. Företagen kommer att koordinera teknologi- och produktutveckling av lågtrycksturbiner till civila flygmotorer. Avtalet innebär att Aero befäster sin specialiseringsstrategi.

Civilt Motorunderhåll; fortsatt hög konkurrens

Konkurrensen inom civilt motorunderhåll var fortsatt hård trots ökad efterfrågan. Volvo Aeros verksamhet genomgick första delen av en omfattande omstrukturering under 1997, samtidigt som ledtiderna för underhåll av stora motorer reducerades.

Rymd; uppskjutning av Ariane 5

Den nya europeiska raketen Ariane 5 sköts upp 1997 i ett andra testskott.

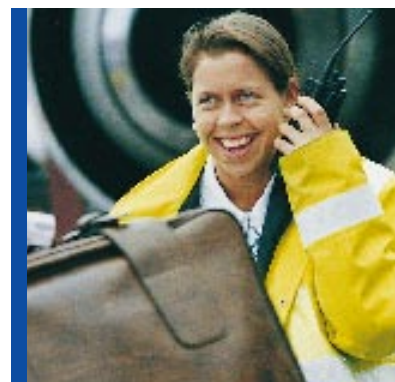
Volvo Aero slöt avtal om utveckling av utloppsmunstycken och bränslepumparnas drivturbiner till Vulcain 2, nästa generations raketmotor för Ariane 5.

Aviation Support Services; ett nytt verksamhetsområde

Genom förvärvet av AGES bildades ett nytt verksamhetsområde inom Aero som innefattar underhåll och leasing av flygmotorer och flygplan samt handel med reservdelar till dessa. Förvärvet av AGES är också strategiskt viktigt för verksamheten inom Civilt Motorunderhåll. Det ger tillgång till en betydligt större del av eftermarknaden och säkerställer delar av reservdelsbehovet.

Volvo Aero har valt att specialisera sig på ett fåtal kritiska motorkomponenter och är ett av de företag i Europa som kommit längst när det gäller produktspecialisering inom civila flygmotorer.

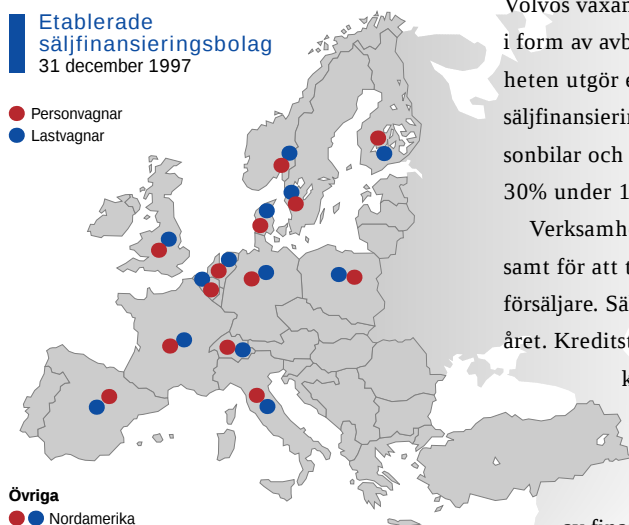
Säljfinansiering

Etablerade säljfinansieringsbolag 31 december 1997

- Personvagnar
- Lastvagnar

Övriga

- Nordamerika
- Australien
- Brasilien
- Peru

Olika typer av finansavtal

Volvokunden erbjuds tre typer av finansavtal. Dessa kan kombineras med olika underhållsavtal samt försäkringar för att skapa en pakettlösning som passar kundens speciella behov och förutsättningarna på respektive marknad.

Avbetalningsköp är vanligt förekommande och utgör en viktig del av Volvos samlade kreditportfölj.

Finansiell leasing utmärks av att vederlaget för leasingen förutom räntekostnader täcker hyresobjektets successivt minskande marknadsvärde. Leasetagaren åtnjuter de ekonomiska förmåner och risker som är hänförliga till leasingobjektet. Leasetagaren erhåller dock inte äganderätten till leasingobjektet förrän tidigast efter leasetidens utgång.

Under **operationell leasing** är leasingperioden kortare än objektets ekonomiska livslängd. Det innebär att leasingobjektet har ett restvärde då leasingkontraktet löper ut. Restvärdet fastställs vid leasingavtalets ingång. Leasegivaren behåller ägandet av leasingobjektet och bär även restvärdesrisken.

Säljfinansieringsbolagen erbjuder dessutom **lagerfinansiering** till Volvos återförsäljare.

Volvos växande säljfinansieringsverksamhet rymmer ett brett utbud av tjänster i form av avbetalningsavtal, leasing, samt service- och underhållsavtal. Verksamheten utgör en del av respektive affärsområde. Penetrationsnivån, d v s andelen säljfinansieringskontrakt i förhållande till den totala nybilsförsäljningen för personbilar och lastbilar, varierar per marknad och produkt men var i genomsnitt 30% under 1997.

Verksamheten expanderade under 1997 som en del av Volvos tillväxtstrategi samt för att tillgodose ökade kundkrav och stärka konkurrenskraften hos återförsäljare. Säljfinansieringsbolagens totala tillgångar mer än fördubblades under året. Kreditstocken uppgick till 44,2 miljarder kronor och bestod av 161.000

kontrakt. De fördelade sig värdemässigt med 20% på återförsäljarfinansiering och 80% på slutkundsfinansiering. Kundfinansieringsportföljen bestod av 34% operationell leasing, 27% finansiell leasing samt 39% på övriga kundkrediter. Se rubriken Olika typer

av finansavtal.

Finansiering av säljfinansieringsverksamheten koordineras av Volvos internbank, Volvo Group Finance.

Utökad säljfinansiering i Europa och Nordamerika

Expansionen under 1997 skedde främst i Europa och Nordamerika. Personbilsfinansieringen i USA och Storbritannien som tidigare bedrivits i form av joint ventures bedrevs under 1997 i egen regi som helägda dotterbolag. Nya bolag bildades i Frankrike (personbilar) och i Sverige för marknader i östra Europa (lastbilar).

I januari 1998 offentliggjordes Volvo Lastvagnars förvärv av det brittiska företaget NFC Plcs lastbilsuthyrningsverksamhet, vilket avsevärt kommer att stärka Lastvagnars ställning på den brittiska marknaden.

Resultat

Rörelseresultatet för Volvos säljfinansieringsbolag utgjorde 202 Mkr (146). Här ingår etableringskostnader på ett flertal marknader. Rörelseresultatet har dessutom belastats med uppbyggnad av kredit- och restvärdesreserver. Resultatandelar i intresseföretag utgjorde en sammanlagd förlust om 146 Mkr. *Resultatandelarna* belastades med förlusterna i brasilianska Transbanco Banco de Investimento.

Transbanco, som ägdes till 50% av Volvo under 1997, bedriver säljfinansiering avseende Volvo lastbilar och bussar i Brasilien. Bolaget har haft betydande svårigheter och omfattande reserveringar för befarade förluster har visat sig nödvändiga. Volvo tog över resterande 50% av aktierna och ledningsansvaret för bolaget vid utgången av 1997 och Transbanco konsoliderades per den 31 december 1997 i Volvokoncernens balansräkning. Förlusten avseende Volvos innehav i Transbanco uppgick till 278 Mkr.

Riskreservering

Kreditstocken vid årets slut, exklusive Transbanco, uppgick till 43,3 miljarder kronor. För de kunder som ej kan fullgöra sina avtalsenliga förpliktelser görs specifika reserveringar efter individuella bedömningar. Härutöver görs för respektive säljfinansieringsbolag centrala reserveringar för kredit- och restvärdesrisker. Dessa centrala reserver motsvarade vid utgången av 1997 2,3% av värdet av kreditstocken. Med hänsyn till att säljfinansieringsverksamheten medför stora engagemang i enskilda länder har en ytterligare reservering gjorts på 300 Mkr, vilken ej belastar resultatet för säljfinansieringsverksamheten. Därmed uppgår de totala centrala reserverna till 3,0% av kreditstocken. Realiserade förluster för säljfinansieringsverksamheten som belastade det operativa resultatet uppgick 1997 till 0,2% av kreditstocken.

Treasury

Volvo Group Finance

Volvo Group Finance Sweden AB med dotterbolag utför huvuddelen av Volvos finansiella transaktioner. Genom en samlad finansförvaltning ges bättre möjligheter att utnyttja koncernens finansiella tillgångar och kassaflöden och att professionellt hantera risker relaterade till finansförvaltning. Verksamheten är indelad i två huvudområden, internbank och riskförvaltning. Internbankens uppgift är att optimera balansräkningen samt betalnings- och valutaflöden. Riskförvaltningens uppgift är att hantera olika typer av finansiella risker i Volvos verksamhet samt att utnyttja möjligheter i marknaden i syfte att förbättra Volvos räntenetto.

Volvo Group Finance är verksam genom dotterbolag i Europa, Asien och Nordamerika. I december 1997 togs beslut om att flytta verksamheten i dotterbolaget Volvo Group Finance Europe BV till moderbolaget. Detta beslut togs i syfte att ytterligare integrera verksamheten.

Fr o m 1998 ansvarar Volvo Group Finance Sweden AB med dotterbolag för koncernens räntenetto.

Försäkringar

Försäkrings AB Volvia erbjuder motorfordonsförsäkringar till Volvo- och Renaultägare i Sverige och fr o m hösten 1997 även i Finland. Samarbetsavtal finns med såväl Dial som Skandia. Volvia har även återförsäkringsavtal med försäkringsbolag i Norge och Storbritannien. Volvias marknadsandel för trafikförsäkringar till Volvo- och Renaultbilar i Sverige ökade under 1997 till 35% (33).

Volvo Group Insurance Försäkrings AB med dotterbolag i Luxemburg och Irland utgör en viktig del av koncernens "risk management"-verksamhet. Dessa s k captivebolag återförsäkrar merparten av de interna riskerna inom sakförsäkringsområdet.

Riskexponering

Volvos finansverksamhet regleras i koncerngemensamma policies som revideras årligen och som därefter fastställs av AB Volvos styrelse. Dessa policies avser främst olika typer av finansiella risker såsom valutaexponering, matchning av likviditet och räntebindningstid. Se not 30 sidan 52.

Vidare medför delar av säljfinansieringsverksamheten vissa specifika kredit- och restvärdesrisker.

Kreditrisk inom säljfinansiering

Inom säljfinansiering fördelas kreditrisken på en stor mängd enskilda slutkunder och återförsäljare. Säkerheter finns i form av de finansierade produkterna. I kreditgivningen eftersträvas balans mellan riskexponering och förväntad avkastning. Gemensamma policies för krediter och regler för kundklassificering styr verksamheten. Kreditportföljen skall ha en sund fördelning mellan olika kundkategorier och olika branscher. Kreditriskerna hanteras genom aktiv kreditbevakning och rutiner för uppföljning och i förekommande fall återtagande av produkter. Vidare görs avsättningar till kreditriskreserver.

Restvärdesrisk inom säljfinansiering

Restvärdesrisken är främst hänförlig till de kontrakt som avser operationell leasing. Den består av risken att leasingobjekten vid ett operationellt leasingavtals utgång har ett annat restvärde än vad som förutsågs vid det operationella leasingavtalets ingående. Det innebär att leasinggivaren kan tvingas avyttra produkter med förlust. Restvärdesrisker hanteras genom god marknadskännedom, kunskap om produkt- och prisutveckling samt aktiviteter för att stödja andrahandsvärdet på produkterna. Vidare görs avsättningar till restvärdesreserver för att möta eventuella skillnader mellan förväntade och verkliga restvärden.

Ränte- och likviditetsrisk inom säljfinansiering

Ränteförändringar som sker under ett kontrakts löptid kan påverka resultatutfallet. Därför eftersträvas i så hög grad som möjligt matchad räntebindning på in- och utlåning. Vid utgången av 1997 var matchningsgraden cirka 90%.

På motsvarande sätt skall upplåningens löptid sammanfalla med utestående kontrakts löptid. Även denna matchningsgrad var cirka 90% vid årsslutet 1997.

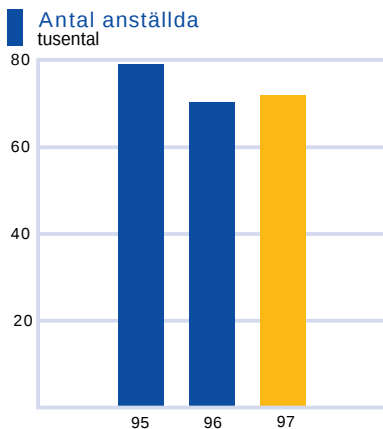
Avgörande inslag för framgång i Volvos Verksamhetsutveckling

att kommunicera mål och förändringsområden liksom omvärldsföreteelser som förändrar företagets konkurrenssituation

att medarbetarna har en gemensam kunskap om företagets strategi, formerar sig gruppvis, sätter mål, genomför handlingsplaner och mäter resultaten genom löpande uppföljning

att högt kvalificerade internkonsulter stöder såväl ledning som verksamhetsutvecklingsgrupper för att åstadkomma och bibehålla en hög aktivitetsnivå, ett resultatorienterat arbetssätt och ett effektivt samspel

att speciellt utbildade ledare följer arbetet och löpande bidrar med utveckling av chefer och medarbetare

Antalet anställda i Volvo-koncernen ökade under året med 2.570 personer till 72.900. Förvärv av bolag, huvudsakligen The AGES Group och Champion Road Machinery, ökade antalet anställda med ca 1.600 personer.

Detaljerad information om Volvos personal och personalkostnader samt styrelse och ledande befattningshavares förmåner finns i not 29, sidan 51.

Personal och Verksamhetsutveckling

Volvokoncernens ambition är att införa arbetsformer som ökar produktiviteten, höjer kvaliteten och därmed förbättrar konkurrenskraft och lönsamhet. Ökad kunskap, processorientering, mindre byråkrati och större ansvarstagande av medarbetarna är hörnstenar i den kontinuerliga förändringsprocess som är nödvändig för uthållig konkurrenskraft. Under 1996 inleddes ett antal pilotprojekt för s k Verksamhetsutveckling inom delar av Volvos affärsområden. Arbetsmetoden följer i hög grad den förändring av arbetsformerna, som genomförts på Volvo Aero och som bl a resulterade i att företaget fick utmärkelsen Svensk Kvalitet 1996. Projektens antal har ökat och pågår idag också hos Volvos återförsäljare och leverantörer. Totalt var 15.000 personer aktivt involverade under 1997 och ytterligare 15.000 tillkommer under första halvåret 1998.

Alla program, som drivits i mer än 12 månader, har bidragit till avsevärda förbättringar i form av ökad produktivitet, högre kvalitet och kortare ledtider. Exempel på sådana resultat finns inom Personvagnar, Inköp, personbilsfabriken i Torslanda och lastbilsfabriken i Tuve samt i Försäkrings AB Volvia. Hittills har utvecklingsprogrammen avsett verksamheter i Sverige, men under 1998 kommer program att startas i övriga Europa och i USA.

Ledarutveckling och internationalisering

Volvo driver ett flertal ledarutvecklingsprogram med inriktning på internationalisering för att bredda rekryteringsbasen och för att dagens och morgondagens ledare ska få ett mer globalt perspektiv på verksamheten. Som ett exempel kan nämnas att Volvo Personvagnar AB i Göteborg och Born driver ett projekt "Ledarskap över gränser", som syftar till att utveckla kunskap om ledning och villkor för medarbetare i allianssamverkan, med särskild inriktning på studier av hur projekt och ledningsgrupper samarbetar för att nå gemensamma resultat.

Volvo Euro Dialogue

1997 startade Volvos europeiska Koncernnämnd. På nationell basis utses cirka 30 representanter för medarbetarna, vilka möter Volvos ledning en gång per år. Härmed etableras en direkt dialog mellan koncernledning och medarbetare i Volvos europeiska bolag. Syftet med denna dialog är att uppmuntra alla i Volvo att aktivt delta i och ta ansvar för ett ständigt förbättringsarbete.

Resultatbonus och 60-års fond

Som en viktig komponent för att skapa samhörighet, engagemang och fokusering på resultatutveckling har ett avtal om resultatbonus träffats för 1998 mellan Volvo och de fackliga organisationerna. Resultatbonusen är grundad på avkastning på eget kapital. Kravet är att avkastningen skall uppgå till lägst 10%. På det belopp som överstiger avkastningskravet utgår resultatbonus enligt en skala mellan 10 och 18%, dock maximalt 350 Mkr. Det kollektiva sparandet benämnt 60-årsfonden har byggts ut ytterligare. Avsikten är att stärka medarbetarnas ekonomiska villkor i samband med pensionering. Full andel i 60-årsfonden motsvarar 185 kronor per månad insatt på ett individuellt konto. Både resultatbonussystemet och 60-årsfonden omfattar anställda i AB Volvo och dess helägda bolag i Sverige.

Hittills har verksamhetsutvecklingsprogrammen avsett verksamheter i Sverige, men under 1998 kommer program att startas i övriga Europa och i USA. Av Volvos totalt 72.900 anställda arbetar 29.250 utanför Sverige. I Asheville i USA tillverkas hjullastare och ramstyrda dumptrar för den nordamerikanska marknaden.

Resultaträkning

Mkr		1995	1996	1997
Nettoomsättning	not 3	171.511	156.060	183.625
Kostnad för sålda produkter		– 128.529	– 121.249	– 138.990
Bruttoresultat		42.982	34.811	44.635
Forsknings- och utvecklingskostnader		– 7.343	– 8.271	– 8.659
Försäljningskostnader		– 17.418	– 14.895	– 17.160
Administrationskostnader		– 7.399	– 6.685	– 7.018
Övriga rörelseintäkter	not 4	4.168	5.086	3.187
Övriga rörelsekostnader	not 4	– 5.966	– 6.336	– 6.567
Rörelseresultat före poster av engångskaraktär		9.024	3.710	8.418
Poster av engångskaraktär	not 5	1.215	–	–
Rörelseresultat	not 6	10.239	3.710	8.418
Resultat från andelar i intresseföretag	not 7	2.119	314	2.929
Resultat från övriga aktier och andelar	not 8	788	9.007	1.168
Ränteintäkter och liknande resultatposter		3.996	4.817	3.486
Räntekostnader och liknande resultatposter		– 3.757	– 3.271	– 2.748
Övriga finansiella intäkter och kostnader	not 9	– 337	– 374	– 77
Resultat efter finansiella poster		13.048	14.203	13.176
Skatter	not 10	– 3.741	– 1.825	– 2.705
Minoritetsandelar i resultat	not 11	– 45	99	– 112
Årets resultat		9.262	12.477	10.359

Balansräkning

Mkr		31 December 1995		31 December 1996		31 December 1997
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	not 12	5.626		2.277		3.284
Materiella anläggningstillgångar	not 12					
Fastigheter, maskiner och inventarier		25.094		26.458		30.793
Tillgångar i operationell leasing		2.847	27.941	4.968	31.426	13.501
Finansiella anläggningstillgångar						
Aktier och andelar	not 13	18.087		12.412		4.583
Långfristiga fordringar i säljfinansieringsverksamhet	not 14	4.161		5.831		13.967
Övriga långfristiga fordringar	not 15	6.743	28.991	7.425	25.668	5.977
Summa anläggningstillgångar			62.558		59.371	72.105
Omsättningstillgångar						
Varulager	not 16	23.929		23.148		27.993
Kortfristiga fordringar						
Fordringar i säljfinansieringsverksamhet	not 17	6.175		9.721		18.337
Övriga fordringar	not 18	22.731	28.906	22.258	31.979	24.257
Kortfristiga placeringar	not 19		15.817		21.577	10.962
Kassa och bank	not 20		7.489		5.084	9.641
Summa omsättningstillgångar			76.141		81.788	91.190
Summa tillgångar			138.699		141.159	163.295
Eget kapital och skulder						
Eget kapital	not 21					
Bundet eget kapital						
Aktiekapital		2.318		2.318		2.649
Bundna reserver		14.264	16.582	14.906	17.224	16.473
Fritt eget kapital						
Fria reserver		25.356		28.175		30.950
Årets resultat		9.262	34.618	12.477	40.652	10.359
Summa eget kapital			51.200		57.876	60.431
Minoritetskapital	not 11	605		504		899
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	not 22	6.890		3.150		3.296
Avsättning för latent skatter		3.350		3.055		3.912
Övriga avsättningar	not 23	11.252	21.492	11.933	18.138	15.745
Långfristiga skulder						
Obligationslån	not 24	6.975		7.955		11.272
Övriga lån		9.910	16.885	10.234	18.189	11.863
Kortfristiga skulder						
Lån	not 25	11.691		14.263		18.282
Leverantörsskulder		12.702		11.960		15.257
Övriga kortfristiga skulder		24.124	48.517	20.229	46.452	22.338
Summa eget kapital och skulder			138.699		141.159	163.295
Ställda panter						
Ställda panter	not 26	5.434		6.503		6.743
Ansvarsförbindelser	not 27	7.450		6.188		5.406

Kassaflödesanalys

Mkr	1995			1996			1997	
Årets verksamhet								
Årets resultat	+	9.262			+	12.477		+ 10.359
Avskrivningar som belastat detta resultat	+	5.656			+	5.351		+ 6.796
Nedskrivningar av aktieinnehav och anläggningar som belastat detta resultat	+	1.817			–			–
Resultatandelar i intresseföretag efter skatt	–	730			–	222		+ 220
Utdelning från intresseföretag	+	404			+	119		+ 145
Vinst vid försäljning av aktier	–	1.180			–	8.169		– 4.068
Vinst vid försäljning av koncernföretag	–	3.032			–			–
Minoritetsandel efter skatt	+	45			–	99		+ 112
Ökning av omsättningstillgångar								
Kortfristiga fordringar	–	962		–	4.777		–	7.452
Varulager	–	516		–	547		–	2.575
Ökning (+) minskning (–) av kortfristiga rörelseskulder samt övriga avsättningar	+	570		–	618		+	7.280
Ökning (+) minskning (–) av latent skatteskuld	–	267	–	1.175	+	23	–	5.919
							+	711
								– 2.036
Kassaflöde från årets verksamhet			+	11.067		+	3.538	+ 11.528
Investeringar (ökning –)								
Fastigheter, maskiner och inventarier m m:								
Investeringar i anläggningar	–	6.491		–	8.200		–	9.863
Investeringar i leasingfordon	–	2.585		–	3.851		–	9.773
Restvärde på sålda och utrangerade anläggningstillgångar samt leasingfordon	+	1.351		+	1.958		+	1.855
Aktier och andelar, netto	+	1.953		+	14.080		+	10.669
Långfristiga fordringar, netto	–	1.953		–	2.804		–	6.031
Förändring genom företagsförvärv och -försäljningar	–	4.420	–	12.145	–	878	+	305
							–	1.303
								– 14.446
Återstår efter nettoinvesteringar			–	1.078		+	3.843	– 2.918
Finansiering, utdelning m m								
Ökning (+) minskning (–) av kortfristiga banklån och övriga lån								
	–	3.993		+	5.151		+	995
Ökning (+) minskning (–) av långfristiga lån samt avsättningar för pensioner								
	+	6.166		–	1.844		+	3.404
Ökning (+) minskning (–) av minoritetskapital								
	–	37		+	45		–	21
Utdelning till AB Volvos aktieägare	–	1.512		–	1.854		–	1.993
Utdelning till minoritetsägare	–	3		–	33		–	83
Inlösen av aktier	–			–			–	5.807
Nyemission	–			–			+	116
Reglering av skuld till Renault	–			–	1.536		–	
Övrigt	+	46	+	667	–	121	–	192
							–	22
								– 3.411
Förändring av likvida medel exkl omräkningsdifferenser			–	411		+	3.651	– 6.329
Omräkningsdifferenser på likvida medel			–	732		–	296	+ 271
Förändring av likvida medel			–	1.143		+	3.355	– 6.058
Likvida medel vid årets början				24.449			23.306	26.661
Likvida medel vid årets slut				23.306			26.661	20.603

I kassaflödesanalysen har effekterna av större förvärv och avyttringar av koncernföretag för respektive år, inklusive utdelningen av aktieinnehavet i Swedish Match 1996, exkluderats från övriga förändringar i balansräkningen.

Effekterna av valutakursförändringar vid omräkning av utländska koncernföretag har även exkluderats eftersom dessa effekter inte påverkar kassaflödet. I likvida medel ingår Kassa och bank samt Kortfristiga placeringar.

Koncernens noter och kommentarer

Belopp i miljoner kronor (Mkr) där annat ej anges. Belopp inom parentes anger tidigare års värden, där första värdet avser 1996 och det andra 1995.

1 Redovisningsprinciper

Volvos verksamhet

Volvos verksamhet är koncentrerad till fordons- och transportmedelsindustrin. Inriktningen är att ytterligare stärka koncernens ställning på personbilssidan och utveckla positionen som en av världens ledande tillverkare av lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner samt drivsystem för marint och industriellt bruk. Inom flygmotorer har Volvo betydande resurser för underhåll av motorer och utveckling av motorkomponenter.

Koncernbokslutet för AB Volvo och dess dotterbolag är upprättat i enlighet med svenska redovisningsprinciper. Dessa redovisningsprinciper avviker i vissa väsentliga avseenden från amerikanska redovisningsprinciper, se not 31.

Ändrade redovisningsprinciper

Ny årsredovisningslag

Fr o m 1997 tillämpas den nya årsredovisningslagen, vilken främst inneburit förändringar i uppställningsformerna för resultat- och balansräkning. Jämförelseårens resultat- och balansräkningar med tillhörande noter har anpassats till de nya reglerna. Den nya lagen har endast obetydligt inverkat på Volvos värderingsprinciper.

Leasingavtal

Fr o m 1997 tillämpar Volvo Redovisningsrådets Rekommendation, Redovisning av leasingavtal, vilken trädde i kraft från 1 januari 1997. Detta innebär att leasingavtal uppdelas i operationella och finansiella leasingavtal. Ändringen är en anpassning till internationell standard. Volvos säljfinansieringsverksamhet har även tidigare redovisats i enlighet med internationell standard. Rekommendationen tillämpas i övrigt enbart på transaktioner efter ikraftträdandetidpunkten och har endast haft en begränsad effekt på Volvokoncernens resultat- och balansräkning.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget, samtliga dotterbolag och intresseföretag. Med dotterbolag avses de bolag i vilka Volvo innehar mer än 50% av aktiernas röstvärde eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över. Dotterbolag där innehavet är tillfälligt inkluderas dock ej i koncernredovisningen. Med intresseföretag avses de bolag i vilka Volvo har ett långsiktigt innehav som motsvarar minst 20% och högst 50% av röstvärdet.

Koncernredovisningen utarbetas enligt de principer som anges i Redovisningsrådets Rekommendation.

Samtliga förvärv av bolag har redovisats enligt förvärvsmetoden.

Avyttrade bolag ingår i koncernens redovisning t o m tidpunkten för avyttringen. Bolag som förvärvats under löpande år ingår i koncernens redovisning fr o m förvärvstidpunkten.

Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. I koncernens resultaträkning utgörs Resultat från andelar i intresseföretag av koncernens andel av intresseföretagens redovisade resultat före skatter justerat för minoritetsintresse, i förekommande fall reducerad med avskrivning på övervärde. Koncernens andel av intresseföretagens redovisade skattekostnader samt beräknade skatter i bokslutsdispositioner ingår i koncernens skattekostnad.

Flertalet av intresseföretagen intas av praktiska skäl i Volvokoncernens bokslut med en viss tidsförskjutning, normalt ett kvartal. Utdelning från intresseföretagen ingår inte i koncernens resultat.

I koncernens balansräkning förändras det bokförda värdet på aktieinnehaven med Volvos andel av respektive bolags resultat efter skatt minskat med avskrivningar på övervärden och erhållna utdelningar.

Utländska valutor

Vid upprättandet av koncernens bokslut omräknas samtliga poster i resultaträkningarna för utländska dotterbolag (med undantag för bolag i höginflationsländer) till svenska kronor efter de genomsnittliga valutakurserna under räkenskapsåret (medelkurser). Samtliga poster i balansräkningarna, utom nettoresultaten, omräknas efter valutakurserna vid respektive årsskiftet (balansdagens kurser). De förändringar av koncernens eget kapital som uppstår genom variationer i balansdagskurserna jämfört med kurserna vid föregående årsskifte påverkar direkt eget kapital och redovisas där bland bundna och fria reserver. Den differens som uppkommer i koncernens balansräkning genom att nettoresultaten i utländska dotterbolag omräknas till svenska kronor efter medelkurs påverkar koncernens fria reserver. Beträffande utländska intresseföretag förändras det bokförda värdet genom ändringar i valutakurserna. Denna differens påverkar direkt bundna reserver.

Vid avyttring av utländska dotterbolag och intresseföretag redovisas den ackumulerade omräkningsdifferensen som ett slutligt realiserat resultat och påverkar därmed realisationsresultatet.

Boksluten för dotterbolag som är verksamma i länder med hög inflation omräknas till svenska kronor efter den sk temporal metoden. Denna innebär att balansräkningens monetära poster omräknas efter balansdagens kurser samt att icke monetära balansposter och motsvarande poster i resultaträkningen omräknas efter kurserna vid anskaffningstidpunkten (historiska kurser). Övriga resultaträkningsposter omräknas efter medelkurs. Omräkningsdifferenser påverkar årets resultat.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs, såväl i de enskilda koncernbolagen som i koncernens bokslut. Orealiserade kursvinster på långfristiga fordringar och skulder avsätts i de enskilda svenska koncernbolagen till en valutakursreserv. I koncernens bokslut uppdelas denna i latent skatteskuld, vilken redovisas som avsättning för skatter och kapitaldel i obeskattade reserver, vilken ingår i bundet eget kapital.

Vinster och förluster avseende säkringar (hedgar) redovisas vid samma tidpunkt som vinster och förluster på de poster som säkrats. Erhållna premier eller betalningar för valutaoptioner, vilka säkrar valutaflöden i affärstransaktioner, redovisas som intäkt/kostnad över kontraktstiden.

Vid värdering av utestående terminskontrakt görs avsättning för realiserade förluster, i den mån dessa överstiger realiserade vinster. Vid beräkning av de realiserade förlusternas storlek exkluderas den del av de terminssäkrade beloppen för vilka det föreligger stor säkerhet att valutaflöden genom varutransaktioner kommer att täcka terminskontrakten. Orealiserade vinster utöver realiserade förluster intäktsförs ej.

Vid värdering av lån där det ursprungliga valutaslaget ändrats genom valutaswapavtal, beräknas lånebeloppet i svenska kronor med utgångspunkt från de valutor i vilka lånen skall betalas.

Valutakursdifferenser på lån och andra finansiella instrument i utländsk valuta, vilka valutasäkras nettotillgångar i utländska dotterbolag och intresseföretag, redovisas mot omräkningsdifferenser på dessa bolags egna kapital.

Kursvinster och kursförluster avseende övriga tillgångar och skulder i utländsk valuta, såväl på årets betalningar som på värderingen vid årets slut, påverkar resultatet före skatter och minoritetsandelar det år de uppkommer. Viktigare valutakurser använda i koncernbokslutet anges på nästa sida.

Valutakurser		Medelkurs jan-dec			Kurs 31 december		
Land	Valuta	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Belgien	BEF	0,242	0,217	0,214	0,226	0,215	0,213
Danmark	DKK	1,274	1,158	1,158	1,200	1,156	1,155
Finland	FIM	1,636	1,463	1,476	1,529	1,482	1,453
Frankrike	FRF	1,430	1,312	1,310	1,360	1,312	1,314
Italien	ITL	0,00439	0,00436	0,0045	0,00421	0,00451	0,0045
Japan	JPY	0,0765	0,0618	0,0631	0,0648	0,0593	0,0606
Nederländerna	NLG	4,447	3,982	3,921	4,150	3,941	3,903
Norge	NOK	1,126	1,040	1,082	1,052	1,066	1,072
Storbritannien	GBP	11,281	10,486	12,496	10,330	11,605	13,123
Tyskland	DEM	4,981	4,462	4,412	4,644	4,423	4,398
USA	USD	7,140	6,712	7,629	6,672	6,872	7,870

Övriga finansiella instrument

Ränte- och valutaränteswapar redovisas som säkring av tillgångar och skulder.

Investeringar i anläggningar

Begreppet investeringar i anläggningar inkluderar investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier samt immateriella anläggningstillgångar. Investeringar avseende tillgångar i operationell leasing ingår ej.

Avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärden, i förekommande fall reducerade med nedskrivningar, och beräknade ekonomiska livslängder. Aktiverade typbundna verktyg skrivs i allmänhet av under 2–5 år. Avskrivningstiden för tillgångar i operationell leasing är vanligtvis 3–5 år. Maskiner skrivs i allmänhet av på 5–10 år och byggnader på 25–50 år, medan avskrivningstiden för huvudparten av markanläggningarna är 20 år. I samband med deltagande i flygmotorprojekt i samarbete med andra företag ersätter Volvo Aero i vissa fall dessa företag för del av de utvecklingskostnader som uppstått före Volvo Aeros inträde i projekten. Dessa kostnader aktiveras och skrivs av på 5–10 år.

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas i moderbolaget och i enskilda dotterbolag som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver. Redovisningen av dessa i koncernen beskrivs under rubriken bokslutsdispositioner, latent skatteskuld, obeskattade reserver nedan.

Goodwill redovisas som anläggningstillgång och skrivs av enligt plan. Avskrivningstiden är 5–20 år. Goodwillbeloppen avseende Volvo Construction Equipment, Champion Road Machinery, The AGES Group och Prévost skrivs av på 20 år, beroende på innehavens långsiktiga och strategiska betydelse.

Varulager

Varulagret är upptaget till den lägsta av anskaffningskostnaden enligt den s k först in-först ut-principen respektive verkligt värde. Inkursrisker har därvid beaktats.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffnings- eller marknadsvärdet med tillämpning av portföljmetoden.

Produktutvecklingskostnader och garantikostnader

Produktutvecklingskostnader belastar rörelsens kostnader när de uppstår.

Beräknade kostnader för produktgaranti belastar rörelsens kostnader i samband med att produkterna säljs.

Poster av engångskaraktär

Poster av engångskaraktär redovisas som separat post i resultaträkningen. De avser intäkter och kostnader som huvudsakligen är en följd av omfattande förändringar i koncernens sammansättning. För att visa resultatet av Volvokoncernens löpande verksamhet redovisas även "Rörelseresultat före poster av engångskaraktär". Detta är en avvikelse från Redovisningsrådets Rekommendation RR4, vilken anger att ett dylikt resultatbegrepp inte är förenligt med det synsätt rekommendationen bygger på.

Användning av uppskattade värden

I samband med upprättande av bokslut i enlighet med god redovisningssed gör företagsledningen uppskattningar och antaganden som påverkar tillgångars och skulders samt ansvarsförbindelsers redovisade värden på bokslutsdagen. Redovisade intäkter och kostnader påverkas också. Verkligt utfall kan komma att avvika från dessa uppskattningar.

Bokslutsdispositioner, latent skatteskuld, obeskattade reserver

Skattelagarna i Sverige och i vissa andra länder ger företag möjlighet att skjuta upp skattebetalning genom avsättning till obeskattade reserver.

I de enskilda koncernbolagen (inklusive AB Volvo) redovisas de obeskattade reserverna som en särskild post i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas avsättningar till, respektive upplösningar av obeskattade reserver under rubriken bokslutsdispositioner. Den redovisade skattekostnaden utgörs av skatten på resultatet efter bokslutsdispositioner.

I koncernens balansräkning uppdelas de obeskattade reserverna i latent skatteskuld, vilken redovisas som avsättning för latent skatter bland Avsättningar och kapitaldel i obeskattade reserver, vilken ingår i Bundet eget kapital. Skatteskulden i de obeskattade reserverna beräknas med utgångspunkt från den förväntade skattesatsen för närmast påföljande år i respektive land. Vid beräkning av den latent skatteskuldens storlek beaktas att en del av de obeskattade reserverna kan upplösas utan skattekonsekvenser genom utnyttjande av förlustavdrag. Latent skattefordran till följd av framtida förlustavdrag överstigande latent skatteskuld redovisas ej.

I koncernens resultaträkning redovisas inga bokslutsdispositioner. Koncernens skattekostnad beräknas som summan av de redovisade skattekostnaderna i de enskilda koncernbolagen med korrigering för effekten av avsättningar till respektive upplösningar av obeskattade reserver. Denna korrigering motsvaras av årets förändring av skatteskuld i obeskattade reserver vilken ingår i avsättning för latent skatter i koncernens balansräkning. Dessutom påverkas koncernens skattekostnad av koncernens andel av skattekostnaderna i intresseföretagen samt av koncernmässiga justeringar, främst eliminering av intervinster. Koncernens redovisade skattekostnad blir härigenom i huvudsak hänförlig till årets redovisade resultat före skatter och minoritetsandelar.

Definitioner av nyckeltal

Rörelsemarginal

Rörelseresultat dividerat med nettoomsättning.

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat dividerat med genomsnittligt operativt kapital. Det operativa kapitalet utgörs av operativa tillgångar (materiella och immateriella anläggningstillgångar, fordringar och lager) minus ej räntebärande kortfristiga skulder. Nyckeltalet används endast för affärsområdena, inte för koncernen som helhet.

Avkastning på eget kapital

Årets resultat dividerat med genomsnittligt eget kapital.

Räntetäckningsgrad

Rörelseresultat ökat med resultat från andelar i intresseföretag, resultat från övriga aktier och andelar samt ränteintäkter och liknande resultatposter dividerat med räntekostnader.

Självfinansieringsgrad

Kassaflöde från årets verksamhet (se kassaflödesanalysen) dividerat med investeringar i anläggningar samt investeringar avseende tillgångar i operationell leasing.

Finansiella nettotillgångar/nettoskuld

Kassa och bank, kortfristiga placeringar och räntebärande långfristiga fordringar med avdrag för kort- och långfristiga räntebärande skulder. Nettoskulden i Volvos säljfinansieringsbolag inräknas ej eftersom räntekostnaden på dessa skulder belastar rörelseresultatet och inte räntenettet.

Andel eget kapital och minoritetskapital

Eget kapital och minoritetskapital dividerat med totala tillgångar.

Andel eget kapital

Eget kapital dividerat med totala tillgångar.

Resultat per aktie

Årets resultat dividerat med det vägda genomsnittet av antalet utestående aktier under perioden.

Genomsnittligt antal aktier

Det vägda genomsnittet av antal aktier för ett visst år beräknas på följande sätt: de åtta ingående och utgående värdena för årets fyra kvartal summeras och divideras därefter med åtta.

2 Förför och avyttringar av aktier och andelar i dotterbolag

Moderbolagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag per 31 december 1997 framgår av förteckning på sidan 65. Nedan specificeras viktigare förför, etableringar och avyttringar.

Volvo Trucks North America, Inc

(fd Volvo G M Heavy Truck Corporation)

I juli 1997 övertog Volvo Lastvagnar resterande 13% av stamaktierna i sitt nordamerikanska lastbilsbolag från General Motors Corporation och ändrade samtidigt bolagsnamnet till Volvo Trucks North America, Inc. Skälet till förändringen är att ensamt uppnå full kontroll över bolaget. General Motors erhö s k preferensaktier i utbyte för sina stamaktier.

Transbanco Banco de Investimento SA

I december 1997 förvärvade Volvo do Brasil resterande 50% av aktierna i det brasilianska säljfinansieringsbolaget Transbanco Banco de Investimento SA. Per 31 december 1997 konsoliderades bolagets

balansräkning i Volvokoncernen. Innehavet redovisades tidigare enligt kapitalandelsmetoden.

Champion Road Machinery Limited

I mars 1997 förvärvade Volvo Construction Equipment Corporation samtliga aktier i det kanadensiska företaget Champion Road Machinery Limited för 173 miljoner kanadensiska dollar. Bolaget är en betydande tillverkare av väghyvlar och andra maskiner för vägbyggnad och vägunderhåll. Champion konsolideras i Volvokoncernen fr o m 1 januari 1997. I samband med förvärvet uppstod ett övervärde om 0,7 miljarder kronor, vilket skrivs av på 20 år.

Volvo Penta Benelux BV

AB Volvo Penta förvärvade under 1997 den fristående importören Nebim Handelsmaatschappij BV i Nederländerna. Bolaget namnändrades därefter till Volvo Penta Benelux BV. Volvo Penta Benelux ansvarar för marknadsföring, försäljning och service av industri- och marinmotorer i Belgien, Nederländerna och Luxemburg.

The AGES Group, ALP

Under 1996 ökade Volvo Aero sitt ägande i det amerikanska företaget The AGES Group, ALP, Air Ground Equipment Sales, från 5 till 25%. I början av 1997 ökade innehavet till 60% och AGES ingår där efter som dotterbolag i Volvo. I samband med förvärvet uppstod ett övervärde om 0,2 miljarder kronor, vilket skrivs av på 20 år.

Volvo Car Finance Holding AB

Vid årsskiftet 1995/1996 etablerade Volvo Personvagnar AB ett helägt bolag, Volvo Car Finance Holding AB, med syfte att samordna säljfinansieringsverksamheten i Volvo Personvagnar.

Bolaget är moderbolag till Volvo Rahoitus Suomi Oy, Volvo Auto Leasing Deutschland GmbH, Modular Finance BV, Volvo Car Finance UK Ltd, Volvo Car Finance Australia Ltd, Volvo Car Renting España SA och Amazon Insurance NV. Amazon Insurance är ett försäkringsbolag medan övriga dotterbolag bedriver säljfinansieringsverksamhet för Volvos kunder i sina respektive länder, dvs Finland, Tyskland, Belgien, Storbritannien, Australien och Spanien.

Volvo Rahoitus Suomi Oy (f d Devoco Oy)

Under 1996 förvärvade Volvo Personvagnar AB 50% av aktiekapitalet i Volvo Rahoitus Suomi Oy, varefter innehavet uppgår till 75%. Resterande 25% ägs av Volvo Truck Finance Holding. Bolaget finansierar kunder och återförsäljare i Finland, både avseende personbilar och lastbilar.

Volvo India PVT Ltd

Under 1996 bildades Volvo India PVT Ltd. Bolaget ägs till 100% av Volvo Lastvagnar AB och kommer att tillverka lastbilar fr o m 1998.

Volvo Truck Latvia S/A

Under 1996 bildades Volvo Truck Latvia S/A. Bolaget ägs till 100% av Volvo Lastvagnar AB och marknadsför lastbilar i Lettland.

Volvo Pakistan Ltd

Under 1996 bildades Volvo Pakistan Ltd som ägs till 51% av Volvo Lastvagnar AB. Bolaget tillverkar lastbilar och ansvarar för försäljningen i landet.

Volvo Austria GmbH

I november 1996 förvärvade Volvo Bussar AB det resterande aktieinnehavet om 25% i Steyr Bus GmbH från Steyr-Daimler-Puch Ag. Bolaget, som fr o m 1 januari 1997 är namnändrat till Volvo Austria GmbH, ägs till 100% av Volvo Bussar AB. I Volvo Austria samordnades den nya distributionsstrukturen i Österrike med start i januari 1997. Den nya strukturen innebär att Volvo tog över Denzels importörsfunktioner i Österrike och integrerar dessa i sitt europeiska marknadsförings- och distributionsnät för personbilar, lastbilar och bussar.

Fortos Fastigheter AB

Under 1996 avyttrades samtliga aktier i Fortos Fastigheter AB till Fabege AB. Försäljningen medförde en koncernmässig vinst om 39 miljoner kronor. Dessutom erhöles nyemitterade aktier i Fabege.

Swedish Match AB

I enlighet med beslut på Volvos bolagsstämma den 24 april 1996 delades samtliga aktier i det helägda dotterbolaget Swedish Match AB ut till Volvos aktieägare i maj 1996.

Volvo Construction Equipment Corporation

I april 1995 förvärvade AB Volvo utestående 50% av aktierna i Volvo Construction Equipment Corporation (fd VME) från Clark Equipment Company, USA. Köpeskillingen uppgick till 4.081. I samband med förvärvet skrevs aktieinnehavet ner med 1,8 miljarder kronor. Beloppet beräknas motsvara den del av övervärdet i Volvo Construction Equipment som vid förvärvet hänförde sig till varumärket Volvo. Återstående övervärde, 0,9 miljarder kronor, skrivs av på 20 år. Bolaget konsolideras i Volvokoncernen fr o m den 30 juni 1995. Under första halvåret 1995 redovisades Volvos innehav i bolaget enligt kapitalandelsmetoden.

Groupe Pel-Job

I december 1995 förvärvade Volvo Construction Equipment samtliga aktier i den franska företagsgruppen Groupe Pel-Job. Gruppen tillverkar mini-grävmaskiner (totalvikt mindre än 6 ton) samt vissa andra lätta anläggningsmaskiner.

Prévost Car Inc

I juni 1995 förvärvade Volvo Bussar AB den kanadensiska turistbuss-tillverkaren Prévost Car Inc. Därefter avyttrades 49% av aktierna till Henlys Group plc, Storbritannien, som äger busskarossören Plaxton. Prévost Car Inc konsolideras i Volvokoncernen fr o m den 30 juni 1995. I samband med förvärvet uppstod ett övervärde om 0,4 miljarder kronor, vilket skrivs av på 20 år.

Volvo Bus Poland Company Ltd

I juni 1995 bildades Volvo Bus Poland Company Ltd. Bolaget, som ägs till 55% av Volvo Bussar AB och till 45% av den finska karossören Carrus Oy, tillverkar bussar för stads- och linjetrafik. Carrus Oy ingår i Volvokoncernen fr o m 1998 och Volvo Bus Poland blir därmed ett helägt dotterbolag.

Danabäck AB (fd Pleiad Real Estate AB)

Volvo träffade under 1995 ett avtal med övriga aktieägare i Pleiad Real Estate AB om förvärv av samtliga aktier i bolaget för en köpeskillning om 1.675. Därefter avyttrades icke Volvo-anknutna fastigheter och bolaget namnändrades till Danabäck AB.

Falcon Holding AB

I december 1995 avyttrades Falcon Holding AB till ett nordiskt konsortium bestående av svenska Spira Invest AB, danska Carlsberg A/S och finska OY Sinebrychoff. Försäljningen medförde en realisationsvinst i Volvokoncernen om 217.

Procordia Food och Abba Seafood

I september 1995 avyttrades livsmedelsföretagen Procordia Food och Abba Seafood till norska Orkla ASA. Avtalet med Orkla medförde en realisationsvinst i Volvokoncernen om 2,3 miljarder kronor.

Alfred Berg Holding AB

I april 1995 avyttrades samtliga aktier i Alfred Berg Holding AB till ABN AMRO Bank NV i Holland. Försäljningen genomfördes till ett pris av 300 efter att Volvo erhållit utdelning från Alfred Berg om 366. Därutöver fastställdes en tilläggsköpeskillning om 614. Härav har 414 erhållits under 1995-1997. Resterande 200 kommer att betalas ut under 1998. I 1995 års bokslut redovisades en realisationsvinst om 515.

3 Nettoomsättning

Nettoomsättning per affärs- och marknadsområde framgår av tabeller på sidan 14.

4 Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Övriga rörelsekostnader inkluderar förluster på termins- och optionskontrakt om 1.180 (1996 vinst om 1.100 vilken redovisades bland Övriga rörelseintäkter). Avskrivning på goodwill samt resultatbonus till anställda ingår bland Övriga rörelsekostnader med 196 (195; 315), respektive 231 (300; 285).

5 Poster av engångskaraktär

Rörelseresultatet för 1995 inkluderar poster av engångskaraktär om 1.215 avseende vinst vid försäljning av Procordia Food och Abba Seafood; 2.300, Alfred Berg Holding; 515, och Falcon Holding; 217 samt nedskrivning av förvärvade aktier i Volvo Construction Equipment; 1.817.

6 Rörelseresultat

Rörelseresultat före poster av engångskaraktär per affärsområde framgår av tabell på sid 15. Avskrivningar ingår i rörelseresultatet och specificeras per typ av anläggningstillgång enligt nedan:

	1995	1996	1997
Immateriella anläggningstillgångar	387	266	253
Fastigheter, maskiner och inventarier	4.485	4.247	4.731
Tillgångar i operationell leasing	784	838	1.812
Summa	5.656	5.351	6.796

7 Resultat från andelar i intresseföretag

Volvos andel i intresseföretagens resultat före skatter, efter avdrag i förekommande fall för avskrivning på övervärden, var en förlust 116 (vinst 290; 1.402). Vinst vid försäljning av andelar i intresseföretag uppgick till 3.045 (24; 717).

	Resultatandelar			Utdelning		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Netherlands Car BV	– 635	– 334	– 128	–	–	–
AutoNova AB	–	– 84	– 45	–	–	–
ABB Olofström Automation AB	–	–	25	–	–	–
Bilia AB (f d AB Catena)	80	11	122	12	23	32
AVC Intressenter AB	71	381	23	–	–	–
Säljfinansieringsbolag						
AB Volvofinans	65	66	82	2	4	6
VOCS Finance Ltd	36	31	47	–	–	84
Transbanco Banco de Investimento SA ¹	9	– 133	– 278	–	–	–
Övriga bolag	79	47	36	38	4	23
Innehav som inte längre redovisas enligt kapitalandelsmetoden						
Volvo Construction Equipment NV (fd VME Group NV) ²	478	–	–	96	–	–
Pharmacia AB ³	1.155	–	–	181	–	–
Pripps Ringnes AB	–	263	–	–	88	–
Övriga bolag	64	42	–	75	–	–
Delsumma	1.402	290	– 116	404	119	145
Vinst vid försäljning av andelar i intresseföretag						
Pripps Ringnes AB	–	–	3.027			
Partena AB	707	–	–			
Övriga bolag	10	24	18			
Delsumma	717	24	3.045			
Summa resultat från andelar i intresseföretag	2.119	314	2.929			

Av praktiska skäl redovisas flertalet av intresseföretagens resultat i Volvokoncernens bokslut med en viss tidsförskjutning, vanligtvis ett kvartal.

1 I december 1997 förvärvade Volvo do Brasil utestående aktier i Transbanco Banco de Investimento SA. Bolagets balansräkning konsolideras i Volvokoncernen per den 31 december 1997.

2 I april 1995 förvärvade AB Volvo utestående aktier i Volvo Construction Equipment Corporation. Bolaget redovisas som dotterbolag fr o m 30 juni 1995.

3 Redovisades som intresseföretag t o m 30 september 1995. I oktober 1995 byttes aktieinnehavet i Pharmacia mot aktier i Pharmacia & Upjohn, Inc., varefter innehavet redovisas enligt anskaffningskostnadsmetoden.

8 Resultat från övriga aktier och andelar

	1995	1996	1997
Erhållen utdelning			
Pharmacia & Upjohn, Inc.	126	327	165
SAS Sverige AB	8	91	10
Renault SA	142	124	–
Borgtornet	–	165	–
Övrigt	69	73	20
Delsumma	345	780	195
Vinst vid försäljning			
Renault SA	–	–	783
SAS Sverige AB	–	–	221
Pharmacia & Upjohn, Inc.	–	7.766	–
Investment AB Bure	–	394	–
NordicTel Holdings AB	176	–	–
Cultor AB	166	–	–
Övrigt	101	67	– 31 ¹
Delsumma	443	8.227	973
Summa	788	9.007	1.168

1 Inklusiv nedskrivning av aktier.

9 Övriga finansiella intäkter och kostnader

Övriga finansiella intäkter och kostnader inkluderar valutakursvinster om 206 (förluster 13; förluster 214).

10 Skatter

Resultat efter finansiella poster fördelas enligt följande:

	1995	1996	1997
Sverige	4.449	10.476	8.828
Utanför Sverige	7.197	3.437	4.464
Resultatandelar i intresseföretag	1.402	290	- 116
Summa	13.048	14.203	13.176

Skattekostnaden fördelas enligt följande:

	1995	1996	1997
Löpande skatt:			
Sverige	- 18	- 615	- 133
Utanför Sverige	- 2.400	- 1.532	- 2.145
Delsumma	- 2.418	- 2.147	- 2.278
Latent skatt:			
Sverige	- 176	574	- 366
Utanför Sverige	- 475	- 184	42
Delsumma	- 651	390	- 324
Intresseföretag	- 672	- 68	- 103
Summa skatt	- 3.741	- 1.825	- 2.705

Skattekostnaden avsåg huvudsakligen löpande skatt i utländska dotterbolag. Försäljningen av aktieinnehavet i Renault medförde en skattemässig förlust som reducerade koncernens skattekostnad med drygt 500.

Avsättning har skett för beräknade skattekostnader som bedöms kunna uppkomma till följd av taxeringsrevisioner i Volvokoncernen. Yrkanden för vilka reservering ej bedömts erforderlig motsvarar en kostnad om 699 (528; 940). Beloppet ingår bland ansvarsförbindelser.

Latent skatt avser en beräknad skatt på förändringen av obeskattade reserver, beaktade förlustavdrag samt sk temporära skillnader.

Vid utgången av 1997 hade koncernen förlustavdrag om ca 4.900. Därav har ca 2.400 beaktats vid beräkningen av latent skattekulder.

Förlustavdrag om ca 2.500 kan således utnyttjas för att reducera skattekostnaden kommande år, och är hänförliga till bolag utanför Sverige. Härav förfaller ca 900 inom fem år. Förlustavdrag i svenska bolag är inte tidsbegränsade.

Svensk inkomstskatt uppgår till 28%. De främsta orsakerna till skillnaden i skattesats mellan svensk inkomstskattesats och koncernens skattesats med utgångspunkt från resultat före skatter och minoritetsandelar framgår av nedanstående tabell.

	1995, %	1996, %	1997, %
Svensk inkomstskattesats	28	28	28
Skillnad i olika verksamhetsländers skattesats	4	1	2
Realisationsvinster och -förluster	- 8	- 22	- 13
Utnyttjande av förlustavdrag	- 7	- 4	- 2
Förluster för vilka förlustavdrag ej beaktats	1	8	2
Ej avdragsgilla kostnader	3	3	2
Avskrivning på goodwill	5	0	0
Övrigt, netto	1	- 1	1
Skattesats för koncernen exkl kapitalandelsmetoden	27	13	20
Kapitalandelsmetoden	2	0	1
Skattesats för koncernen	29	13	21

11 Minoritetsandelar i resultat och kapital

Minoritetsandelar i resultat och kapital består främst av Henlys Groups andel i Prévost Car Inc (49%), Hitachi Construction Machinery Companys andel i Euclid Hitachi Heavy Equipment Inc. (40%), GPA Groups andel i The AGES Group, ALP (40%), samt till juni 1997, General Motors andel i Volvo Trucks North America Inc. (13%).

12 Immateriella och materiella anläggningstillgångar

	Värde enligt balansräkning 1995	Värde enligt balansräkning 1996	Investeringar	Försäljningar / utrangeringar	Förvärvade och avyttrade dotterbolag	Omräkningsdifferenser	Omklassificeringar etc	Värde enligt balansräkning 1997
Anskaffningsvärde								
Goodwill	6.251	2.974	—	—	1.083	36	—	4.093
Patent	161	102	13	- 2	3	- 5	—	111
Utveckling flygmotorer	1.108	1.115	88	—	42	16	—	1.261
Summa immateriella anläggningstillgångar	7.520	4.191	101	- 2	1.128	47	-	5.465
Byggnader	14.065	13.166	1.173	- 84	29	175	516	14.975
Mark och markanläggningar	2.391	2.116	117	- 40	3	54	49	2.299
Maskiner och inventarier ¹	37.713	38.782	6.453	- 2.350	178	330	3.104	46.497
Anläggningar under uppförande inklusive förskottsbetalningar	2.840	4.860	2.019	- 2	—	43	- 3.847	3.073
Summa fastigheter, maskiner och inventarier	57.009	58.924	9.762	- 2.476	210	602	- 178	66.844
Tillgångar i operationell leasing	3.917	6.698	9.773	- 1.896	1.303	665	- 56	16.487
Summa materiella anläggningstillgångar	60.926	65.622	19.535	- 4.372	1.513	1.267	- 234	83.331

Accumulerade avskrivningar	Värde enligt balans- räkning 1995	Värde enligt balans- räkning 1996	Avskriv- ningar ²	För- säljningar/ utrang- eringar	Förvärvade och av- yttrade dotterbolag	Omräknings- differenser	Omklassi- ficeringar etc	Värde enligt balans- räkning 1997	Bokfört värde enligt balans- räkning 1997 ³
Goodwill	820	811	196	—	—	11	—	1.018	3.075
Patent	84	50	14	— 2	—	2	—	64	47
Utveckling flygmotorer	990	1.053	43	—	—	3	—	1.099	162
Summa immateriella anläggningstillgångar	1.894	1.914	253	— 2	—	16	—	2.181	3.284
Byggnader	5.776	5.728	506	— 57	31	67	203	6.478	8.497
Mark och markanläggningar	535	516	39	— 3	1	9	— 8	554	1.745
Maskiner och inventarier ¹	25.604	26.222	4.186	— 1.493	142	160	— 198	29.019	17.478
Anläggningar under uppförande inklusive förskottsbetalningar	—	—	—	—	—	—	—	—	3.073
Summa fastigheter, maskiner och inventarier	31.915	32.466	4.731	— 1.553	174	236	— 3	36.051	30.793
Tillgångar i operationell leasing	1.070	1.730	1.812	— 964	284	143	— 19	2.986	13.501
Summa materiella anlägg- ningstillgångar	32.985	34.196	6.543	— 2.517	458	379	— 22	39.037	44.294

1 Maskiner och inventarier avser i allt väsentligt produktionsutrustning.

2 Inklusive ackumulerade nedskrivningar.

3 Anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar.

Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick till 9.863 (8.200; 6.491). Investeringar i operationell leasing uppgick till 9.773 (3.851; 2.585).

Beslutade men vid utgången av 1997 ännu ej genomförda investeringar uppgick till 20,0 miljarder kronor (16,8; 17,7).

Nuanskaffningskostnad (ej reviderad information)

Nuanskaffningskostnad för fastigheter samt maskiner och inventarier,

enligt av Volvo tillämpade beräkningsnormer, vilka i vissa fall innefattar användning av index, har efter kalkylmässig värdeminskning beräknats till 47,3 miljarder vid utgången av 1997. Motsvarande värde enligt Volvokoncernens balansräkning uppgick till 30,8 miljarder kronor. Kalkylmässiga avskrivningar beräknade på basis av nuanskaffningskostnaden uppgick 1997 till 7,4 miljarder kronor. Motsvarande avskrivningar i koncernens resultaträkning, vilka baseras på historisk anskaffningskostnad var 4,7 miljarder kronor.

13 Aktier och andelar

En specifikation av koncernens innehav av aktier och andelar återfinns på sidan 64. Köpoptioner var utställda för aktier med bokförda värden om — (2; 2) till ett totalt lösenpris om — (5; 5).

Volvokoncernen har affärstransaktioner med vissa av intresseföretagen. Per den 31 december 1997 uppgick Volvokoncernens nettofordran på intresseföretagen till totalt 4.575 (6.909; 5.814).

Marknadsvärdet för Volvos innehav av aktier och andelar i börsnoterade bolag per den 31 december 1997 framgår nedan.

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Pharmacia & Upjohn, Inc.	2.082	5.770
Bilia AB (f d AB Catena)	505	1.277
Verimation AB	7	9
Summa	2.594	7.056

The AGES Group, ALP

Under 1996 ökade Volvo Aero sitt ägande i det amerikanska företaget The AGES Group, ALP, Air Ground Equipment Sales, från 5 till 25%. I början av 1997 ökade innehavet till 60% och AGES ingår därefter som dotterbolag i Volvo.

OmniNova Technology AB

I mars 1997 bildade Volvo Bussar AB och det engelska ingenjörsföretaget TWR Group Ltd, ett gemensamt ägt bolag för utveckling av tillverkningsprocesser för bussar och viss tillverkning av busskomponenter. Bolaget ägs till 35% av Volvo Bussar AB och till 65% av TWR och har sin verksamhet förlagd i anslutning till AutoNova i Uddevalla.

Régie Nationale des Usines Renault SA (Renault SA)

I juli 1997 avyttrade Volvo hela sitt innehav i Renault motsvarande 11,4% av såväl aktiekapital som röstvärde. Köpeskillingen uppgick till 5.934 och den koncernmässiga vinsten till 783.

Prippts Ringnes AB

Genom en överenskommelse i september 1995 med norska Orkla ASA bildades Prippts Ringnes AB. Volvo ägde vid utgången av 1996 49% samt ett konvertibelt förlagslån som vid konvertering skulle öka ägarandelen till 55%. 1997 avyttrade Volvo sin andel i Prippts Ringnes till Orkla. Volvo erhöll 4.515 i försäljningslikvid samt 100 i utdelning och affären medförde en koncernmässig vinst om 3.027.

SAS Sverige AB

I juni 1997 avyttrade Volvo hela sitt innehav i SAS Sverige AB motsvarande 4,7% av aktiekapital och röstvärde. Försäljningslikviden uppgick till 319 och vinsten till 221.

Fabege AB

I november 1996 tecknade Volvo avtal om försäljning av fastigheter till Fabege AB. Fabege erlade två tredjedelar av köpeskillingen kontant och resterande tredjedel i form av nyemitterade aktier i Fabege AB. Volvo innehade därefter 8,3% av kapitalet och 7,5% av röstvärdet i bolaget. 1997 avyttrades hela aktieinnehavet med en vinst om 19.

Merkavim Metal Works Ltd

I januari 1996 förvärvade Volvo Bussar AB 26,5% av kapital och röster i Merkavim Metal Works Ltd, Israel. Bolaget tillverkar såväl turist-, linje- och stadsbussar som ledbussar och minibussar.

Pharmacia & Upjohn, Inc./Pharmacia AB

Efter konvertering av konvertibla förlagsbevis 1995 uppgick Volvos andel till 27,3% av kapitalet och 27,8% av rösterna. I oktober 1995 utbyttes aktierna i Pharmacia mot aktier i det nybildade Pharmacia & Upjohn, Inc. Vid utgången av 1995 uppgick Volvos innehav i Pharmacia & Upjohn, Inc. till 13,8% av kapital och röster. I juli 1996 avyttrades 50.006.534 aktier i Pharmacia & Upjohn, Inc. Vinsten uppgick till 7.766 och Volvos andel uppgår därefter till 3,9% av kapital och röster.

Investment AB Bure

1996 avyttrades hela innehavet, 17,7%, med en vinst om 394.

Spira AB

1996 avyttrades hela innehavet, 9,5%, med en vinst om 10.

Pleiad Real Estate AB

Vid utgången av 1994 uppgick Volvos andel av aktiekapitalet och röstvärdet till 25% respektive 40%. Under 1995 återköpte Volvo de av Pleiad ägda fastigheter som används i Volvos verksamhet i Göteborg.

Partena AB

Innehavet, 44%, avyttrades 1995 och vinsten uppgick till 707.

AutoNova AB

Volvo Personvagnar AB och TWR Group Ltd, Storbritannien bildade under 1995 ett gemensamt bolag, AutoNova AB, för tillverkning av s k nischbilar. Volvo Personvagnar AB äger 49% av aktierna i bolaget. Verksamheten är lokaliserad till Volvo Personvagnars fabrik i Uddevalla.

NordicTel Holdings AB

1995 avyttrades hela aktieinnehavet, 8%, med en vinst om 176.

Cultor Ab

1995 avyttrades Volvos innehav i Cultor Ab (10,4% av aktiekapitalet och 1,5% av röstvärdet). Vinsten uppgick till 166.

UST Inc. (fd US Tobacco Inc.)

I början av 1995 avyttrades aktieinnehavet, 0,8%, i UST Inc. Vinsten uppgick till 75.

Protorp Förvaltnings AB (fd Protorp Intressenter AB)

Innehavet i Protorp skrevs under 1994 och 1996 ner med 488 respektive 2 p g a lämnad utdelning. Därutöver gjordes 1996 en nedskrivning om 247 i samband med återbetalning av aktiekapital. Volvos andel i Protorp Förvaltnings AB uppgår till 43,0% av kapitalet och 33,3% av röstvärdet. Innehavet redovisas enligt anskaffningskostnadsmetoden.

Förändringar av Volvokoncernens innehav av aktier och andelar:

	1996	1997
Enligt balansräkning 31 december föregående år	18.087	12.412
Förvärv och avyttringar, netto	- 6.006	- 8.212
Nyemission	3	128
Resultatandelar i intresseföretag	636	222
Nedskrivningar	- 248	- 11
Omräkningsdifferenser	- 27	32
Övrigt	- 33	12
Enligt balansräkning 31 december respektive år	12.412	4.583

14 Långfristiga fordringar i säljfinansieringsverksamhet

	1995	1996	1997
Avbetalningsköp	642	2.084	7.572
Finansiell leasing	2.759	3.571	5.606
Övriga fordringar	760	176	789
Summa	4.161	5.831	13.967

Ökningen under 1997 beror huvudsakligen på att säljfinansieringsbolag i Nordamerika och Storbritannien, där Volvo tidigare varit delägare, nu drivs i egen regi som helägda dotterbolag.

15 Övriga långfristiga fordringar

	1995	1996	1997
Lån	2.766	3.157	2.269
Övriga fordringar	3.977	4.268	3.708
Summa	6.743	7.425	5.977

I Övriga fordringar ingår räntefria förlagslån till intresseföretag med ett nominellt värde om 2.732 (2.759; 2.905).

16 Varulager

	1995	1996	1997
Försäljningsprodukter	14.159	14.477	17.785
Produktionsmaterial m m	9.770	8.671	10.208
Summa	23.929	23.148	27.993

17 Kortfristiga fordringar i säljfinansieringsverksamhet

	1995	1996	1997
Avbetalningsköp	1.387	1.805	4.173
Finansiell leasing	2.208	2.946	3.794
Återförsäljarfinansiering	2.169	4.178	8.775
Övriga fordringar	411	792	1.595
Summa	6.175	9.721	18.337

Ökningen under 1997 beror huvudsakligen på att säljfinansieringsbolag i Nordamerika och Storbritannien, där Volvo tidigare varit delägare, nu drivs i egen regi som helägda dotterbolag.

18 Övriga kortfristiga fordringar

	1995	1996	1997
Kundfordringar	13.696	12.933	13.704
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4.293	3.219	2.867
Övriga fordringar	4.742	6.106	7.686
Summa, efter avdrag för reserver för osäkra fordringar om 710 (1.037; 1.034)	22.731	22.258	24.257

En mindre del av fordringarna sträcker sig över en längre tidsperiod än ett år, men kan vid behov belånas i bank.

19 Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar består huvudsakligen av innehav av räntebärande värdepapper och fördelar sig enligt nedan:

	1995	1996	1997
Svenska staten	8.720	14.665	7.350
Svenska finansieringsinstitut	2.545	1.430	272
Commercial paper	316	165	—
Fastighetsfinansierande institut	1.382	1.526	1.051
Fordringar på intresseföretag	295	664	251
Aktier	380	452	625
Övrigt	2.179	2.675	1.413
Summa	15.817	21.577	10.962

Placeringar i samband med räntearbitrageaffärer 1995 och 1996 uppgående till 5.642 respektive 2.893 har kvittats mot upptagna lån och således ej påverkat balansomslutningen.

20 Kassa och bank

	1995	1996	1997
Bankräkningar och kassa	3.449	2.928	5.435
Placeringslån i bank	4.040	2.156	4.206
Summa	7.489	5.084	9.641

21 Eget kapital

Moderbolagets aktier är uppdelade i två serier, A och B. Båda slagen av aktier ger samma rättigheter, förutom att innehav av aktier i serie A berättigar till en röst per aktie medan innehav av aktier i serie B berättigar till en tiondels röst per aktie.

	Antal aktier och nominellt värde			
	A (st)	B (st)	Total (st)	Nom
31 dec 1996	142.151.130	321.407.122	463.558.252	2.318
Inlösen	– 3.546.185	– 19.050.682	– 22.596.867	– 113
Nyemission	—	+ 559.500	+ 559.500	+ 3
Fondemission	—	—	—	+ 441 ¹
31 dec 1997	138.604.945	302.915.940	441.520.885	2.649

1 Nominella värdet per aktie ökade från 5 till 6 kronor.

Utdelningen är enligt svensk aktiebolagslag begränsad till det lägre av fritt eget kapital i koncernen respektive moderbolaget efter föreslagna avsättningar till bundet eget kapital. Fritt eget kapital i moderbolaget uppgick till 28.160 per den 31 december 1997.

Vid utgången av 1997 uppgick volvoanknutna resultatstiftelsers och volvoanknutna pensionsstiftelsers innehav i Volvo till 0,66% respektive 0,05% av aktiekapitalet och 1,44% respektive 0,10% av röstvärdet.

Enligt koncernens balansräkning den 31 december 1997 uppgick fritt eget kapital till 41.309 (40.652; 34.618). Härav beräknas 44 åtgå för avsättning till bundet kapital.

Förändring av eget kapital	Aktiekapital	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Totalt eget kapital
Enligt balansräkning 31 december 1994	2.220	14.545	26.567	43.332
Kontantutdelning	—	—	– 1.512	– 1.512
Årets resultat	—	—	9.262	9.262
Konvertering av förlagslån	98	1.510	—	1.608
Kapitalandelsmetoden ¹	—	818	– 818	—
Förskjutningar mellan fritt och bundet eget kapital	—	– 1.766	1.766	—
Omräkningsdifferenser	—	– 849	– 995	– 1.844
Valutakursdifferenser på lån och terminskontrakt ²	—	—	366	366
Övriga förändringar	—	6	– 18	– 12
Enligt balansräkning 31 december 1995	2.318	14.264	34.618	51.200
Kontantutdelning	—	—	– 1.854	– 1.854
Utdelning av Swedish Match	—	—	– 4.117	– 4.117
Årets resultat	—	—	12.477	12.477
Kapitalandelsmetoden ¹	—	373	– 373	—
Förskjutningar mellan fritt och bundet eget kapital	—	439	– 439	—
Omräkningsdifferenser	—	– 222	87	– 135
Valutakursdifferenser på lån och terminskontrakt ²	—	—	40	40
Övriga förändringar	—	52	213	265
Enligt balansräkning 31 december 1996	2.318	14.906	40.652	57.876
Kontantutdelning	—	—	– 1.993	– 1.993
Inlösen av aktier	– 113	—	– 5.694	– 5.807
Fondemission	441	– 113	– 328	—
Årets resultat	—	—	10.359	10.359
Nyemission	3	113	—	116
Kapitalandelsmetoden ¹	—	– 34	34	—
Förskjutningar mellan fritt och bundet eget kapital	—	92	– 92	—
Omräkningsdifferenser	—	1.396	– 528	868
Valutakursdifferenser på lån och terminskontrakt ²	—	—	– 665	– 665
Ackumulerad omräkningsdifferens Renaultinnehav ³	—	—	– 552	– 552
Övriga förändringar	—	113	116	229
Enligt balansräkning 31 december 1997	2.649	16.473	41.309	60.431

- Huvudsakligen intresseföretagens bidrag till koncernens nettoresultat, med avdrag för erhållen utdelning.
- Valutasäkrar nettotillgångar i utländska dotterbolag och intresseföretag.
- Differensen avser sålda aktier i Renault och har i samband med utförsäljningen påverkat det koncernmässiga realisationsresultatet.

22 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	1995	1996	1997
Avsättningar för pensioner	6.090	1.937	1.905
Avsättningar för liknande förpliktelser	800	1.213	1.391
Summa	6.890	3.150	3.296

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser motsvarar det försäkringstekniskt beräknade värdet för åtaganden som ej försäkrats hos tredje part eller tryggats genom överföring av medel till pensionsstiftelser. Det inkluderar åtaganden som förfaller till betalning inom ett år. De svenska koncernbolagen har försäkrat pensionsborgenärernas rättigheter hos tredje part.

Koncernens pensionskostnader uppgick under året till 3.660 (3.446; 3.030). Huvuddelen utgörs av löpande inbetalningar till fristående organ som administrerar pensionsplaner.

För anställda i koncernens svenska bolag bildades 1996 två koncerngemensamma pensionsstiftelser för tryggnad av pensionsåtagande enligt ITP-planen. Volvokoncernens Pensionsstiftelse för medarbetare 1995 avser pensionsmedel intjänade t o m 1995 och Volvokoncernens Pensionsstiftelse för medarbetare 1996 avser pensionsmedel intjänade fr o m 1996. Under 1996 överfördes 4.244 till Volvokoncernens Pensionsstiftelse för medarbetare 1995. 1997 överfördes 396 till pensionsstiftelserna. Kapitalvärdet av pensionsförpliktelserna uppgick vid 1997 års utgång till 5.141.

Tillgångar i pensionsstiftelserna, värderade till marknadsvärde, översteg motsvarande förpliktelser med 315.

23 Övriga avsättningar

	1995	1996	1997
Garantiåtaganden	4.137	4.811	5.769
Avsättningar i försäkringsverksamhet	1.449	1.650	1.890
Avsättningar hänförliga till andelar i intresseföretag	2.072	1.701	1.851
Omstruktureringsåtgärder	606	596	556
Övriga avsättningar	2.988	3.175	5.679
Summa	11.252	11.933	15.745

24 Långfristiga skulder

Nedanstående uppställning visar koncernens långfristiga skulder där de största lånen är fördelade per valuta. Merparten är emitterade av Volvo Group Finance Sweden AB och Volvo Group Finance Europe BV. Uppgifter om lånevillkor avser 1997-12-31. Volvo säkrar valuta- och ränterisker med hjälp av derivatinstrument. Se vidare not 30.

Obligationslån	1995	1996	1997
FRF 1994-1997/ 1999-2009, 6,12-7,62%	2.584	3.674	4.618
DKK 1996/2005, 6,00%	—	357	357
SEK 1992-1997/1999-2002, 7,70-12,50%	1.050	1.450	1.300
JPY 1995-1997/1999-2005, 0,29-5,00%	972	1.316	3.216
NLG 1997/2004, 6,60%	—	—	195
USD 1994-1996/1999-2001, 6,06-7,38%	934	955	1.409
Övriga obligationslån	1.435	203	177
Summa obligationslån	6.975	7.955	11.272

Övriga långfristiga lån	1995	1996	1997
USD 1995-1997/1999-2006, 5,87-10,75%	2.240	2.655	3.222
GBP 1989-1997/1999-2007, 5,80-9,30%	1.153	1.875	2.273
DEM 1993-1997/1999-2005, 3,84-7,50%	1.319	1.442	1.491
NLG 1995-1997/1999-2003, 4,20-7,68%	343	857	575
SEK 1995-1997/1999-2007, 4,75-11,05%	50	50	1.400
CAD 1995/ej fastställt, 7,85%	252	258	281
Övriga lån	4.553	3.097	2.621
Summa övriga långfristiga lån	9.910	10.234	11.863
Summa	16.885	18.189	23.135

Säkerheter är ställda för 2.992 (1.109; 780) av ovanstående lån.

De långfristiga lånen förfaller till betalning enligt följande:

	1999
1999	6.223
2000	5.660
2001	1.703
2002	1.749
2003	425
2004 eller senare	7.375
Summa	23.135

Vid årets slut uppgick beviljade men ej utnyttjade kreditfaciliteter vilka kan utnyttjas utan förbehåll till ca 22 miljarder kronor (16; 17). Av dessa faciliteter utgör 1997 ca 16 miljarder stand-by faciliteter för upplåning med varierande löptider fram till slutet av 2003. Det utgår en avgift för beviljade kreditfaciliteter, normalt ej överstigande 0,25% av de utnyttjade kreditfaciliteterna.

25 Kortfristiga skulder

Balansräkningens belopp för lån omfattar:

	1995	1996	1997
Banklån	6.346	8.429	14.411
Övriga lån	5.345	5.834	3.871
Summa	11.691	14.263	18.282

Banklån innefattar kortfristig del av långfristiga skulder med 2.748 (2.082; 1.706). Övriga lån innefattar kortfristig del av långfristiga skulder med 1.498 (651; 482) samt commercial papers med 1.291 (1.757; 4.518).

Den vägda genomsnittliga räntesatsen för de räntebärande kortfristiga skulderna uppgick till 5,0% (5,1; 6,6).

Kortfristiga lån i samband med räntearbitrageaffärer 1995 och 1996 uppgående till 5.642 respektive 2.893 har kvittats mot motsvarande placeringar och således ej påverkat balansomslutningen.

Av koncernens kortfristiga skulder utgjorde 37.595 (32.189; 36.826) eller 67% (69; 76) ej räntebärande skulder.

Balansräkningens belopp för Övriga kortfristiga skulder omfattar:

	1995	1996	1997
Förskott från kunder	2.627	2.514	2.603
Skatteskulder	1.689	1.436	1.637
Löner och källskatter	3.469	3.710	3.690
Övriga skulder	7.922	5.967	6.102
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8.417	6.602	8.306
Summa	24.124	20.229	22.338

Banklån för vilka säkerheter har ställts uppgick vid årets utgång till 2.369 (641; 443). Motsvarande belopp för andra kortfristiga skulder utgjorde 4.563 (2.778; 3.657).

26 Ställda panter

	1995	1996	1997
Inteckningar i fast egendom	552	544	298
Företagsinteckningar	372	362	862
Fordringar	863	922	1.335
Varulager	372	36	1.266
Bankräkningar, lån och placeringar	1.624	2.636	2.893
Övrigt	1.651	2.003	89
Summa	5.434	6.503	6.743

Skulder för vilka ovanstående panter ställts som säkerhet uppgick vid årets utgång till 9.924 (4.527; 4.881). I Övrigt ingår pantsatta nettotillgångar i dotterbolag med – (1.750; 1.519).

27 Ansvarsförbindelser

	1995	1996	1997
Diskonterade växlar	530	368	628
Garantier:			
Banklån och växelskulder – intresseföretag	256	316	22
Banklån – kunder och övriga	1.804	1.873	1.531
Regressåtaganden	1.252	515	123
Övriga ansvarsförbindelser	3.608	3.116	3.102
Summa	7.450	6.188	5.406

Beloppet för garantier till kunder och övriga avseende banklån, 1.531 (1.873; 1.804), inkluderar outnyttjad del av beviljade kreditbelopp, 46 (11; 40). Regressåtaganden avser överlåtna fordringar i säljfinansieringsverksamheten, med avdrag för skuldförda kreditrisker. Övriga ansvarsförbindelser inkluderar 699 (528; 940) avseende yrkanden i samband med taxeringsrevisioner i Volvokoncernen, för vilka reservering ej bedömts erforderlig.

Härutöver har såsom ansvarsförbindelse antecknats pågående grupptalan mot Volvo Personvagnar AB avseende modellbeteckning på personbilar i Puerto Rico.

28 Leasing

Från och med 1997 tillämpar Volvo Redovisningsrådets rekommendation RR6 Redovisning av leasingavtal. Se not 1 under ändrade redovisningsprinciper.

Framtida inbetalningar från ej annullerbara finansiella och operationella leasingkontrakt vid årets slut uppgick till 19.991 (13.051; 9.509), varav 19.322 (12.745; 8.488) avsåg säljfinansieringsbolag. De framtida inbetalningarna fördelar sig enligt följande:

	Operationell leasing	Finansiell leasing
1998	2.847	3.526
1999	2.610	3.050
2000	2.206	2.405
2001	1.042	1.236
2002	263	503
2003 och senare	208	95
Summa	9.176	10.815

Framtida hyresutbetalningar avseende ej annullerbara hyreskontrakt vid årets slut uppgick till 6.356 (7.269; 7.122), varav 2.548 (2.170; 1.173) i säljfinansieringsbolag. Årets hyreskostnader uppgick till 2.002 (1.782; 1.401).

De framtida hyresutbetalningarna fördelar sig enligt följande:

	Hyresutbetalningar
1998	1.861
1999	1.404
2000	1.029
2001	832
2002	687
2003 och senare	543
Summa	6.356

29 Personal

I enlighet med bolagsstämans beslut skall styrelsens arvode utgöra ett fast belopp om 2.260.000 kronor att fördelas enligt styrelsens bestämmande. Till styrelseordförande Håkan Frisinger utgår 850.000 kronor.

Leif Johansson, VD och koncernchef från 23 april 1997, erhöll 1997 5.164.383 kr i lön samt övriga förmåner motsvarande 121.106 kronor. För 1997 är bonusen 692.300 kronor (1.000.000 kronor på årsbasis). Leif Johansson har rätt till pension från 55 års ålder. Pensionen intjänas successivt fram till pensionsåldern och är fullt intjänad vid 55 års ålder. För tiden mellan 55 och 65 år utgår pension med 70% och för tiden efter 65 år med 50% av den pensionsmedförande lönen. Leif Johansson har en uppsägningstid om 12 månader vid uppsägning från AB Volvos sida och 6 månader om han själv säger upp sig. Vid uppsägning från Volvos sida har Leif Johansson rätt till avgångsvederlag motsvarande två års lön jämte bonus.

Sören Gyll, VD och koncernchef från 22 april 1997, erhöll under 1997 6.158.506 kronor i lön samt övriga förmåner motsvarande 432.783 kronor. Vidare har för Sören Gylls räkning inbetalning gjorts till en pensionsstiftelse med 3.180.000 kronor, motsvarande den bonus som Sören Gyll varit berättigad till. Sören Gyll kvarstod i tjänst till den 31 december 1997 och gick därefter i pension. För tiden mellan 57 och 65 år utgör pensionen 70% och för tiden efter 65 år utgör pensionen 50% av den pensionsmedförande lönen.

Koncernledning och dotterbolagens ledningar samt ett antal nyckelpersoner har förutom lön en bonus. Bonusen, som följer av ett av Volvos styrelse 1993 antaget och 1996 och 1997 reviderat system, baseras på Volvokoncernens och/eller det egna bolagets resultat. Principen är att bonus kan uppgå till maximalt 50% av årsinkomsten.

I vissa högre chefers anställningsavtal finns regler om avgångsvederlag vid uppsägning från företagets sida samt regler om förtida ålderspension. Reglerna om avgångsvederlag innebär att den anställda vid uppsägning från företagets sida är berättigad till vederlag motsvarande månadslönen i 12 eller 24 månader beroende på ålder vid uppsägningen. I vissa avtal som ersätter tidigare ingångna avtal är den anställda berättigad till avgångsvederlag motsvarande månadslönen i 30 till 42 månader. För avtal ingångna efter våren 1993 avräknas från avgångsvederlaget, om den anställda påbörjar annat arbete, 75% av inkomsten från det nya arbetet. Förtida ålderspension kan erhållas från 60 års ålder. Pensionen intjänas successivt fram till pensionsåldern och är fullt intjänad vid 60 års ålder. Fram till ordinarie pensionsålder utgår då 70% av den pensionsmedförande lönen.

Skandia och Trygg-Hansa lämnade i februari 1996 ett erbjudande till cirka 100 ledande befattningshavare i Volvokoncernen om att förvärva köpoptioner avseende B-aktier i AB Volvo. Vid teckningstidens utgång hade cirka 90% av dessa accepterat erbjudandet. Köpoptionerna löper från och med 4 mars 1996 till och med den 3 mars 2001 och ger innehavaren rätt att för varje option förvärva en B-aktie i Volvo. Optionspriset, som grundar sig på en marknadsmässig värdering, har fastställts till 21:15 kronor och lösenpriset till 200 kronor. Medlemmar av koncernledningen erbjöds förvärva 6.000 alternativt 10.000 optioner vardera. Andra ledande befattningshavare erbjöds förvärva 4.000 alternativt 6.000 optioner vardera. Totalt tecknades 514.000 optioner.

Medelantal anställda	1995		1996		1997	
	Antal	varav kvinnor, %	Antal	varav kvinnor, %	Antal	varav kvinnor, %
AB Volvo						
Sverige	409	39	448	37	318	56
Dotterbolag						
Sverige	41.133	18	43.293	18	43.682	17
Västra Europa	13.168	12	14.681	14	14.664	17
Östra Europa	185	13	308	15	524	13
Nordamerika	6.525	18	6.937	22	7.870	19
Sydamerika	2.229	7	1.819	10	2.030	11
Asien	1.684	10	2.003	11	2.065	12
Övriga marknader	616	11	687	13	679	15
Fordonsrörelsen	65.949	21	70.176	19	71.832	18
Verksamheter under avveckling	14.420	40	1.729	50	6	33
Koncernen totalt	80.369	21	71.905	18	71.838	18

Löner och ersättningar, Mkr	1995			1996			1997		
	Styrelse och VD	varav tantiem	Övriga anställda	Styrelse och VD	varav tantiem	Övriga anställda	Styrelse och VD	varav tantiem	Övriga anställda
AB Volvo									
Sverige	17,5	3,7	154,3	20,7	5,4	172,1	28,3	6,2	127,8
Dotterbolag									
Sverige	42,9	7,5	9.671,5	51,6	6,6	10.774,7	98,4	43,9	10.864,6
Västra Europa	128,9	22,3	3.797,8	134,6	19,5	3.883,5	166,0	34,7	4.421,5
Östra Europa	0,7	—	12,6	1,5	—	22,0	1,6	—	38,7
Nordamerika	42,9	2,5	1.831,5	42,2	0,7	1.787,6	85,2	2,4	2.116,7
Sydamerika	15,0	0,3	394,1	18,9	0,6	343,2	20,1	0,4	376,9
Asien	22,9	0,9	333,0	25,5	0,9	328,5	53,0	2,1	533,0
Övriga marknader	2,5	—	112,0	4,2	0,2	127,2	11,0	0,4	134,2
Fordonsrörelsen	273,3	37,2	16.306,8	299,2	33,9	17.438,8	463,6	90,1	18.613,4
Verksamheter under avveckling	112,0	38,5	2.672,2	18,8	6,9	272,5	0,3	—	4,6
Koncernen totalt	385,3	75,7	18.979,0	318,0	40,8	17.711,3	463,9	90,1	18.618,0

Löner, ersättningar och sociala kostnader, Mkr	1995			1996			1997		
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	varav pensionskostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	varav pensionskostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	varav pensionskostnader
AB Volvo¹	171,8	99,9	74,7	192,8	131,4	101,8	156,1	128,1	106,0
Dotterbolag	19.192,5	7.783,4	2.955,2	17.836,5	7.835,9	3.343,9	18.925,8	7.740,7	3.554,1
Koncernen totalt²	19.364,3	7.883,3	3.029,9	18.029,3	7.967,3	3.445,7	19.081,9	7.868,8	3.660,1

1 Av **moderbolagets** pensionskostnader avser 43,0 (29,9; 30,0) styrelse och VD. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 275,0 (244,4; 214,2).

2 Av **koncernens** pensionskostnader avser 94,5 (87,9; 74,9) styrelse och VD. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 360,9 (326,7; 284,3).

30 Finansiella risker

Volvokoncernen är utsatt för olika typer av finansiella risker. Koncerngemensamma policies ligger till grund för respektive koncernbolags handlingsprogram. Uppföljning och kontroll sker kontinuerligt i respektive bolag samt centralt. Huvuddelen av Volvokoncernens finansiella transaktioner sker genom Volvos internbank Volvo Group Finance, vilken bedriver sin verksamhet inom fastställda riskmandat och limiter.

Valutarisker

Volvos valutarisker är relaterade till förändringar i kontrakterade och beräknade betalningsflöden (kommersiell exponering), betalningsflöden relaterade till lån och placeringar (finansiell exponering), samt omvärdering av tillgångar och skulder i utländska dotterbolag (expo-

nering av eget kapital). Målet för Volvos valutariskhantering är att reducera valutakursförändringarnas inverkan på Volvos resultat och finansiella ställning.

Kommersiell exponering

I syfte att säkra värdet av framtida betalningsflöden i utländsk valuta använder Volvo terminskontrakt och valutaoptioner. Kontrakt relaterade till säkring av förväntad försäljning och köp av utländsk valuta överstiger vanligtvis ej 36 månader. Enligt koncernens valutapolicy säkras 40–80% av nettoflödet i respektive valuta för de kommande 12 månaderna, 20–60% för månad 13 till 24, samt 0–40% för månad 25 till 36. Motvärdet av samtliga termins- och optionskontrakt per den 31 december 1997 är 51,9 miljarder kronor (40,2; 41,0).

Volvokoncernens utestående valutakontrakt avseende kommersiell exponering, 31 december 1997

Tabellen visar termins- och optionskontrakt som tagits i syfte att kurssäkra framtida kommersiella betalningsflöden.

Miljoner		Inflödesvalutor				Utflödesvalutor		Övriga valutor	Totalt
		USD	GBP	ITL	JPY	DEM	BEF	Netto uttryckt i SEK	
Förfalloår 1998	belopp kurs ¹	2.281 7:38	487 11:64	933.459 0:0043	41.741 0:0838	- 1.212 4:64	- 19.011 0:2186	4.654	
Förfalloår 1999	belopp kurs ¹	1.526 7:53	351 12:20	368.888 0:0044	34.489 0:0697	- 768 4:53	- 7.823 0:2167	3.036	
Förfalloår 2000	belopp kurs ¹	625 7:68	215 12:43	24.500 0:0045	17.230 0:0694	- 147 4:40	- 1.705 0:2155	952	
Totalt		4.432	1.053	1.326.847	93.460	- 2.127	- 28.539	8.642	
varav optionskontrakt		355	72	4.341	15.974	- 273	0	260	
Omräknat till verkligt värde, SEK ²		33.128	12.647	5.792	7.253	- 9.884	- 6.222	9.234	51.948
Omräknat till SEK enligt balansdagskurs den 31 december 1997		34.887	13.814	5.904	5.664	- 9.351	- 6.082	8.642	53.478
Differens mellan verkligt värde och balansdagskurs		- 1.759	- 1.167	- 112	1.589	- 533	- 140	592	- 1.530
Balansdagskurs den 31 december 1997		7:87	13:12	0:0045	0:0606	4:40	0:2131		

1 Genomsnittlig kontraktskurs.

2 Genomsnittlig terminskurs samt för optioner den förmånligaste av balansdags- och kontraktskurs.

Finansiell exponering

Koncernens bolag arbetar i lokal valuta. Genom att lån och placeringar huvudsakligen görs i lokal valuta undviks finansiell exponering. I de bolag som innehar lån och placeringar i utländsk valuta sker säkring i enlighet med Volvos finansiella policy, vilket innebär ett begränsat risktagande.

ringar i valutakursen har en påverkan på koncernens balansräkning. Enligt koncernens valutapolicy kurssäkras nettotillgångar (eget kapital) i utländska dotter- och intresseföretag upp till 50%. Kurssäkring sker främst genom upplåning i samma valuta som nettotillgångarna. Nettotillgångar i utländska dotter- och intresseföretag uppgick vid utgången av 1997 till 25 miljarder kronor, varav 17% var kurssäkrat.

Exponering av eget kapital

I samband med omvärdering av koncernens tillgångar och skulder i utländska dotterbolag till svenska kronor, uppstår risken att föränd-

Volvokoncernens utestående valutakontrakt totalt

	31 dec 1995			31 dec 1996			31 dec 1997		
	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknadsvärde	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknadsvärde	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknadsvärde
Terminskontrakt									
– fordran	127.290	5.771	8.320	56.238	3.388	3.492	40.349	1.951	2.006
– skuld	261.736	- 5.669	- 6.956	50.303	- 3.377	- 1.477	84.591	- 2.150	- 3.762
Valutaswapar									
– fordran	4.652	–	49	83.301	4	2.623	27.268	–	1.416
– skuld	123	–	- 1	81.565	- 1	- 2.517	26.045	–	- 1.604
Köpta optioner									
– fordran	13.558	21	1.255	11.163	33	1.075	5.135	–	379
– skuld	802	- 23	- 23	34	–	–	4.156	–	- 147
Utställda optioner									
– fordran	27	–	–	–	–	–	2.080	–	57
– skuld	7.235	- 4	- 36	5.806	–	- 17	4.274	–	- 61
Totalt		96	2.608		47	3.179		- 199	- 1.716

Nominellt belopp representerar kontraktens bruttobelopp. Merparten av de utestående kontrakten har värderats till aktuellt marknadsvärde och i övriga fall har diskonterade kassaflöden använts för att beräkna marknadsvärdet.

Ränterisker

Med ränterisker avses risken att förändringar i räntenivån skall påverka koncernens resultat. Genom att matcha räntebindningstid på finansiella tillgångar och skulder minskar Volvo effekterna av ränteförändringar. Ränteswapar används för att förändra räntebindningstiden för koncernens långfristiga lån. Valutaränteswapar möjliggör upplåning i utländska valutor från olika marknader utan att tillföra valutarisk.

Ränteterminskontrakt och futureskontrakt används vanligtvis för att säkra räntenivåer för framtida kortfristig upplåning. Volvo innehar likvida kontrakt, såsom standardiserade futureskontrakt i Eurodollar, med löptid upp till 3 år. Merparten av dessa kontrakt utgör säkringstransaktioner för kortfristig upplåning.

Volvokoncernens utestående räntekontrakt	31 dec 1995			31 dec 1996			31 dec 1997		
	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknadsvärde	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknadsvärde	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknadsvärde
Ränteswapar									
– fordran	84.354	11	2.905	10.349	–	335	20.322	9	875
– skuld	69.746	– 167	– 963	15.416	– 34	– 462	28.142	– 25	– 1.760
Termiskontrakt									
– fordran	83.621	–	52	153.553	–	303	165.186	–	435
– skuld	169.882	–	– 378	170.670	–	– 550	190.866	– 17	– 465
Köpta optioner									
– fordran	–	–	–	426	–	2	145	–	1
– skuld	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Utställda optioner									
– fordran	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– skuld	400	– 1	– 1	–	–	–	–	–	–
Köpta räntekontrakt, caps and floors									
– fordran	–	–	–	301	1	1	376	–	1
– skuld	–	–	–	8	– 8	– 8	159	–	–
Utställda räntekontrakt, caps and floors									
– fordran	–	–	–	300	–	–	–	–	–
– skuld	–	–	–	88	– 44	– 44	88	– 44	– 44
Totalt		– 157	1.615		– 85	– 423		– 77	– 957

Kreditrisk i finansiella instrument

Motpartrisk

De derivatinstrument som Volvo använder för att reducera sin valuta- och ränterisk medför en motpartrisk, d v s att motparten inte fullföljer sin del av terminskontraktet eller optionskontraktet, vilket innebär att en potentiell vinst inte blir realiserad. Risken begränsas genom noggrann kreditprövning och genom fastställande av maximala nivåer för exponering. När det är lämpligt, tecknar Volvokoncernen kvittningsavtal (s k master netting agreements) med respektive motpart för att reducera exponeringen. Kreditriskexponeringen i ränte- och valutakontrakten motsvaras av det positiva marknadsvärdet d v s potentiella vinster på dessa kontrakt. Riskexponeringen beräknas dagligen. Kreditriskexponeringen på futureskontrakt begränsas genom daglig eller månatlig kontantöverföring motsvarande värdeförändring på öppna kontrakt. Eftersom kontrakt utanför balansräkningen innebär stora kreditrisker görs överenskommelser om terminskontrakt bara med de banker för vilka limiter åsatts efter noggrann kreditprövning. Beräknad exponering för valuta- och ränteswapar, terminskontrakt i valuta- och futureskontrakt samt köpta optioner uppgår till 2.291, 2.441 och 380 per den 31 december, 1997.

Volvo har inte någon väsentlig riskexponering mot någon individuell kund eller motpart.

En ökning av kreditrisken, inom eller utom balansräkningen inträffar när motparterna har ett likartat beroende av den ekonomiska omvärlden. Detta kan då innebära att deras möjligheter att fullfölja sina åtaganden samtidigt försämras vid en ogynnsam förändring i omvärlden.

Kreditrisk i finansiella placeringar

Likviditet i koncernen placeras huvudsakligen i lokala cashpools eller direkt hos Volvo Group Finance. Därmed koncentreras kreditrisken till koncernens interbank. Volvo Group Finance placerar likviditeten på penning- och kapitalmarknaderna.

Alla placeringar måste uppfylla kraven på låg kreditrisk och hög likviditet.

Beräkning av marknadsvärdet för finansiella instrument Volvo har använt olika metoder och antaganden, vilka är baserade på marknadens förhållanden och de risker som existerade vid den aktuella tidpunkten, för att beräkna marknadsvärdet på företagens finansiella instrument per den 31 december, 1995, 1996 och 1997. För vissa instrument, inklusive likvida medel, kortfristiga skulder och avsättningar samt kortfristiga lån antogs att det utgående saldot motsvarade marknadsvärdet för majoriteten av dessa instrument p g a deras korta återstående löptid.

Noterade marknadspriser eller börshandlares noterade kurser för samma eller liknande instrument användes för värderingen av majoriteten av marknadsnoterade värdepapper, långsiktiga investeringar, långfristiga skulder, terminskontrakt i valuta och optionskontrakt. Andra tekniker, så som att beräkna diskonterat värde för framtida kassaflöden, återanskaffningsvärdet, eller kostnad för lösen, har använts för att uppskatta ett marknadsvärde för återstående finansiella instrument. Dessa värden representerar ett beräknat värde och kommer inte nödvändigtvis att realiseras.

För säkringstransaktioner som avser bokförda poster gäller att orealiserade valutakursförluster resultatförs, medan orealiserade vinster inte beaktas. Vid beräkning av marknadsvärdet beaktas orealiserade vinster.

Beräknat marknadsvärde av Volvos finansiella instrument	31 dec 1995		31 dec 1996		31 dec 1997	
	Bokfört värde	Marknads- värde	Bokfört värde	Marknads- värde	Bokfört värde	Marknads- värde
Poster i balansräkningen						
Aktier och andelar för vilka:						
ett marknadsvärde kan beräknas ¹	14.122	24.272	8.646	9.917	2.089	5.779
ett marknadsvärde ej kan beräknas ²	529	—	206	—	361	—
Långfristiga fordringar och lån	10.904	10.897	12.991	12.797	19.690	19.682
Upplupen ränta, fordringar och övrigt	6.452	6.340	8.599	8.365	20.459	20.477
Kortfristiga placeringar	15.817	16.139	21.577	22.059	10.962	11.203
Kassa och bank	7.489	7.489	5.084	5.084	9.641	9.641
Långfristiga lån	16.885	16.784	18.189	18.145	23.135	24.168
Kortfristiga lån	11.691	11.396	14.263	14.427	18.282	18.309
Upplupen ränta, skulder och övrigt	1.102	1.101	1.315	1.294	1.288	1.281
Poster utanför balansräkningen						
Volvokoncernens utestående valutakontrakt	96 ³	2.608	47 ³	3.179	– 199 ³	– 1.716
Volvokoncernens utestående räntekontrakt	– 157 ³	1.615	– 85 ³	– 423	– 77 ³	– 957

1 Avser huvudsakligen Volvos ägande i Renault SA 1995 och 1996 och Pharmacia & Upjohn, Inc. 1995–1997.

2 Innehav i aktier för vilka beräkning av marknadsvärdet inte är praktiskt möjligt därför att antalet poster är stort. Ingen enskild av dessa aktieposter representerar något väsentligt belopp.

3 Bokfört värde ingår bland poster i balansräkningen.

31 Årets resultat och Eget kapital enligt U.S. GAAP

En sammanfattning av årets resultat och eget kapital i Volvokoncernen beräknat enligt amerikanska redovisningsprinciper (U.S. GAAP) lämnas i nedanstående tabeller.

Årets resultat	1995	1996	1997
Årets resultat enligt svenska redovisningsprinciper	9.262	12.477	10.359
Poster som ökar respektive minskar redovisat resultat			
Omräkning av utländska valutor (A)	5.457	– 89	– 4.994
Inkomstskatter (B)	– 523	494	122
Typbundna verktyg (C)	– 633	– 312	–
Företagsförvärv (D)	355	– 529	– 529
Aktier och andelar (E)	– 116	176	–
Räntekostnader (F)	2	15	28
Leasing (G)	49	49	46
Marknadsnoterade värdepapper (H)	368	– 147	123
Övrigt (I)	111	– 95	65
Minoritetsandelar i resultat	2	–	–
Skatteeffekt på gjorda justeringar	– 1.399	178	1.336
Nettoförändring av resultat	3.673	– 260	– 3.803
Årets resultat beräknat enligt U.S. GAAP	12.935	12.217	6.556
Årets resultat i kronor per aktie enligt U.S. GAAP	28:20	26:40	14:50
Vägt genomsnitt av antal utestående aktier (i tusental)	457.984	463.558	452.540

Tillämpning av U.S. GAAP ger följande approximativa effekt på årets resultat och eget kapital:

Eget kapital	1995	1996	1997
Eget kapital enligt svenska redovisningsprinciper	51.200	57.876	60.431
Poster som ökar respektive minskar redovisat eget kapital:			
Omräkning av utländska valutor (A)	3.920	3.660	– 1.163
Inkomstskatter (B)	904	1.398	1.520
Typbundna verktyg (C)	312	–	–
Företagsförvärv (D)	6.070	2.558	2.029
Aktier och andelar (E)	– 266	– 90	– 90
Räntekostnader (F)	487	503	531
Leasing (G)	– 140	– 91	– 51
Marknadsnoterade värdepapper (H)	10.472	1.604	3.962
Övrigt (I)	682	583	627
Skatteeffekt på gjorda justeringar	– 4.782	– 1.726	– 1.184
Nettoförändring av redovisat eget kapital	17.659	8.399	6.181
Eget kapital beräknat enligt U.S. GAAP	68.859	66.275	66.612

Väsentliga skillnader mellan svenska och amerikanska redovisningsprinciper

A. Omräkning av utländska valutor. Vid värdering av utestående termins- och optionskontrakt görs i Volvokoncernens bokslut avsättning för realiserade förluster i den mån dessa överstiger realiserade vinster. Vid beräkning av realiserade förluster och vinster exkluderas den del av de säkrade beloppen för vilka det föreligger stor säkerhet att valutaflöden genom varutransaktioner kommer att täcka kontraktet. Enligt U.S. GAAP värderas utestående termins- och optionskontrakt till marknadsvärde genom s k fiktiv stängning. De vinster och förluster som därigenom uppkommer inkluderas vid beräkning av resultatet. För 1997 beräknades realiserade förluster, netto avseende termins- och optionskontrakt till 1.163 (vinster 3.660; vinster 3.920).

B. Inkomstskatter. Vid redovisning av inkomstskatt tillämpar Volvo den s k "liability method" vilken är i överensstämmelse med SFAS 109 "Accounting for income taxes". Enligt "liability method" beräknas latent skatt på s k temporary differences, dvs skillnaden mellan redovisningsmässigt och beskattningsbart resultat till förväntad framtida skattesats.

Den största skillnaden mellan svenska redovisningsprinciper och U.S. GAAP är principen för fastställandet av värderingsreserven. Enligt SFAS 109 skall en latent skattefordran redovisas då det är "more likely than not" att fordran kommer att kunna realiseras. Värderingsreserven per den 31 december 1997 var 1.500 (1.400; 900) lägre enligt amerikanska redovisningsprinciper än enligt svenska.

Specifikation av latent skattefordringar och skatteskulder (enligt svenska redovisningsprinciper)

	1995	1996	1997
Latenta skattefordringar:			
Förlustavdrag	1.290	1.640	1.582
Aktier och andelar	620	626	236
Investeringsavdrag	26	106	103
Övrigt (främst temporära skillnader)	2.136	2.905	3.838
	4.072	5.277	5.759
Värderingsreserv	- 1.757	- 2.209	- 2.578
Latenta skattefordringar efter avdrag för värderingsreserv	2.315	3.068	3.181
Latenta skatteskulder:			
Temporära skillnader (främst obeskattade reserver)	3.673	3.837	4.110
Övrigt	1.232	1.098	1.214
	4.905	4.935	5.324
Latenta skatteskulder, netto	2.590	1.867	2.143
varav långfristigt	3.350	2.728	3.567

Efter beaktande av kvittningsmöjligheter redovisas ovanstående i Volvos balansräkning enligt följande:

	1995	1996	1997
Övriga långfristiga fordringar	—	265	255
Övriga kortfristiga fordringar	760	923	1.514
Avsättningar för latent skatter	3.350	3.055	3.912
Latenta skatteskulder netto	2.590	1.867	2.143

C. Typbundna verktyg. Volvo kostnadsförde t o m 1992 samtliga typbundna verktyg det år de anskaffades. Enligt U.S. GAAP aktiveras alla typbundna verktyg av betydelse och skrivs av under beräknad ekonomisk livslängd, högst 5 år. Volvo tillämpar fr o m 1993 denna redovisningsprincip och aktiverar typbundna verktyg. Justeringarna under denna punkt avser avskrivningar på aktiveringar av typbundna verktyg som gjordes enligt U.S. GAAP före 1993.

D. Företagsförvärv. Förvärv av vissa dotterbolag redovisas på skilda sätt enligt Volvos redovisningsprinciper och enligt U.S. GAAP. Skillnaden hänförs sig framför allt till redovisning och avskrivning av övervärden samt till redovisning av utnyttjande av förlustavdrag hos förvärvade dotterbolag.

I Volvos resultat för 1993 ingår en reservering avseende övervärde, hänförligt till Volvo Lastvagnar, vilket uppkom i samband med aktiebyte med Renault. I enlighet med U.S. GAAP skall motsvarande övervärde redovisas som anläggningstillgång (goodwill), vilken skrivs av under en tidsperiod om 5 år.

I enlighet med U.S. GAAP medförde förvärvet av BCP Branded Consumer Products AB (BCP) under 1993 en vinst före skatt om 1.320. Vinsten är hänförlig till utbytet av aktier i Pharmacia mot aktier i BCP. I Volvos bokslut för 1993 redovisades transaktionen som ett aktiebyte utan resultat effekt.

Under 1994 förvärvade Volvo resterande aktier i BCP. Enligt U.S. GAAP redovisades ett övervärde (goodwill) på 5.280, vilket baserades på marknadsvärdet för de Volvoaktier som lämnades i utbyte mot de förvärvade BCP-aktierna i juni 1994. I enlighet med svenska principer medförde förvärvet ett lägre övervärde om 2.500, vilket baserades på marknadsvärdet för Volvoaktien i oktober 1993. Under 1995 avyttrade Volvo vissa aktier hänförliga till BCP-förvärvet. Av ursprungligt goodwillvärde om 5.280 har ca 20% reducerat realisationsresultatet.

Under 1996 har samtliga aktieinnehav hänförliga till BCP-förvärvet awecklats, genom utdelningen av Swedish Match.

AB Volvo förvärvade 1995 utestående 50% av aktierna i Volvo Construction Equipment Corporation (fd VME) från Clark Equipment Company, USA. I samband med förvärvet redovisades ett övervärde (goodwill) på 2,8 miljarder kronor. I Volvokoncernens bokslut skrevs aktieinnehavet ner med 1,8 miljarder kronor, vilket beräknades motsvara den del av övervärdet som vid förvärvet hänförde sig till varumärket Volvo. I enlighet med U.S. GAAP skall övervärdet på 2,8 miljarder kronor skrivas av under den ekonomiska livslängden (20 år).

	Årets resultat			Eget kapital		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Goodwill						
Goodwill enligt svenska redovisningsprinciper den 31 december	- 2.132	- 195	- 196	5.431	2.163	3.075
Poster som påverkar redovisning av goodwill:						
Förvärv av aktier i BCP	- 974	—	—	2.988	—	—
Volvo Lastvagnar avseende aktiebyte med Renault	- 438	- 438	- 438	1.315	877	439
Förvärv av Volvo Construction Equipment Corporation	1.772	- 91	- 91	1.772	1.681	1.590
Övrigt	- 5	—	—	- 5	—	—
Nettoförändring enligt U.S. GAAP	355	- 529	- 529	6.070	2.558	2.029
Goodwill beräknad enligt U.S. GAAP den 31 december	- 1.777	- 724	- 725	11.501	4.721	5.104

Sammanställning av värdepapper tillgängliga för försäljning respektive trading	Bokfört-värde	Marknads-värde	FAS115-justering, brutto	Skatt och minoritets-intresse	FAS 115-justering, netto
Trading 31 december 1997	8.369	8.584	215 ¹	– 60	155
Trading 1 januari 1997	8.217	8.309	92	– 26	66
Förändring 1997			123 ²	– 34	89
Tillgängliga för försäljning					
Kortfristiga placeringar	2.508	2.565	57	– 16	41
Aktieinnehav	2.089	5.779	3.690	– 1.033	2.657
Tillgängliga för försäljning					
31 december 1997	4.597	8.344	3.747 ¹	– 1.049	2.698
1 januari 1997	21.397	23.058	1.661	– 465	1.196
Förändring 1997			2.086	– 584	1.502

1 Justering av eget kapital enligt U.S. GAAP före skatteeffekt.

2 Justering av årets resultat enligt U.S. GAAP före skatteeffekt.

E. Aktier och andelar. Vid beräkning av Volvos andel i intresseföretagens resultat och egna kapital enligt U.S. GAAP har hänsyn tagits till skillnader mellan dessa bolags redovisning enligt Volvos principer och U.S. GAAP. Skillnaderna avser främst redovisning och avskrivning av övervärden, redovisning av utnyttjade förlustavdrag samt t o m 1992 redovisning av typbundna verktyg.

Resultat från andelar i intresseföretag redovisas före skatt enligt svenska redovisningsprinciper och efter skatt enligt amerikanska redovisningsprinciper. Skatt hänförlig till intresseföretagen uppgick till 103 (68; 672).

F. Räntekostnader. I enlighet med U.S. GAAP aktiveras räntekostnader som uppstått i samband med finansiering av byggnation av fastigheter m m och skrivs av över tillgångens beräknade ekonomiska livslängd.

G. Leasing. Vissa leasingtransaktioner redovisas på skilda sätt enligt Volvos redovisningsprinciper och enligt U.S. GAAP. Skillnaden avser sale-leaseback-affärer före 1997.

H. Marknadsnoterade värdepapper. Vid redovisning enligt U.S. GAAP tillämpar Volvo SFAS 115: "Accounting for certain investments in debt and equity securities". SFAS 115 avser aktier och andra värdepapper med noterade marknadsvärden. Dessa värdepapper skall klassificeras som antingen "innehav till slutförfall" redovisade till anskaffningskostnad, "trading" redovisade till marknadsvärde med realiserade vinster och förluster inkluderade i resultaträkningen eller "tillgängliga för försäljning" redovisade till marknadsvärde med realiserade vinster och förluster inkluderade i eget kapital.

Den 31 december 1997 uppgår realiserade vinster efter avdrag för realiserade förluster avseende värdepapper "tillgängliga för försäljning" till 3.747 (1.661; 10.233). Förändringen mellan 1996 och 1997 beror huvudsakligen på att aktieinnehavet i Renault avyttrats. Försäljning av värdepapper "tillgängliga för försäljning" tillförde ca 6,4 (13,6; 1,9) miljarder kronor under 1997 och realisationsvinst före skatt för dessa värdepapper uppgick till ca 1,0 (8,3; 1,2) miljarder kronor under 1997.

Bokfört värde och marknadsvärde för dessa marknadsnoterade värdepapper fördelas sig enligt följande:

	1 januari 1997		31 december 1997	
	Bokfört värde	Marknads-värde	Bokfört värde	Marknads-värde
Tillgängliga för försäljning				
Kortfristiga placeringar	12.751	13.141	2.508	2.565
Aktieinnehav	8.646	9.917	2.089	5.779
Trading	8.217	8.309	8.369	8.584

I. Övrigt. Inkluderar justering avseende pensionskostnader.

Kompletterande U.S. GAAP information

Klassificering. Enligt SFAS 95 omfattar "cash and cash equivalents" endast medel med en löptid som är tre månader eller kortare. En del av Volvos likvida medel (se not 19 och 20) uppfyller inte detta krav. Följaktligen skulle förändringar i denna del av likvida medel redovisas som investeringar enligt SFAS 95.

Kassaflödesanalys. Faktiskt utbetald ränta och skatt under 1997 uppgick till 3.943 (3.944; 3.509) respektive 1.454 (2.569; 3.571).

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser
Avsättningar för pensioner och årets pensionskostnad beräknas av bolagen inom koncernen enligt lokala regler och föreskrifter. Enligt U.S. GAAP skall avsättningar för pensioner och årets pensionskostnad beräknas enligt SFAS 87 "Employers' Accounting for Pensions." Personlig pensionförmånsplan (exempelvis ITP planen) som betalas av arbetsgivare omfattar vissa anställda. De flesta av pensionsplanerna administreras av myndigheter eller andra institutioner och metoderna påverkas inte av Volvo. Informationen, som erhålls av aktuarien, visar att de upplupna försäkringspensionskostnaderna motsvarar beräknat värde för lagstadgade och icke lagstadgade förmånsplaner. Det förekommer att de nettotillgångar som är tillgängliga för pensionsförmåner överskrider den försäkringstekniska skulden för lagstadgade och icke lagstadgade förmåner.

U.S. GAAP pensionskostnader inkluderar följande:

	1995	1996	1997
Pensioner intjänade under året	134	177	260
Ränta på pensionsskuld	439	354	408
Avkastning i pensionsstiftelser	– 264	– 186	– 376
Avgångsvederlag	–	32	–
Periodisering	128	67	252
Pensionskostnad för definierade förmånsplaner	437	444	544
Andra planer	2.469	3.097	3.051
Totala pensionskostnader enligt U.S. GAAP	2 906	3 541	3.595
Totala pensionskostnader enligt svenska redovisningsprinciper	3.030	3.446	3.660
Justering av årets resultat enligt U.S. GAAP före skatteeffekt	124	– 95	65

Vid beräkning av avsättningar för pensioner enligt U.S. GAAP har följande förutsättningar använts:

	Sverige			USA		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Diskonteringsränta, %	7,5	7,5	7,0	7,5	7,5	7,0
Löneökning, %	4,5	4,5	4,0	6,0	6,0	4,0
Förväntad avkastning på tillgångar, %	—	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0

Skillnaden mellan svensk och amerikansk praxis för redovisning av avsättningar för pensioner föreligger främst i valet av diskonteringsränta samt i det förhållandet att amerikansk kapitalvärdeberäkning, till skillnad från svensk, utgår från beräknad lön vid pensioneringstillfället. Dessutom värderas tillgångar i pensionsstiftelser till marknadsvärde enligt U.S. GAAP.

Andra förmånsplaner

Utöver Volvos pensionsplan har AB Volvo och vissa dotterbolag och intresseföretag icke fonderade planer. Dessa förekommer primärt i USA och ska täcka sjukvård och andra förmåner för pensionerade anställda som uppfyller en viss minimiålder och har behov av denna service. Planerna är vanligen tilläggsförsäkringar med pensionstillägg som justeras periodvis och innehåller andra särskilda kostnadsfördelningar såsom självrisker och extraförsäkringar. Den beräknade kostnaden för sjukvårdsförmåner för pensionerad personal resultatavräknas genom upplupna kostnader enligt överensstämmelse med SFAS 106, "Employers' Accounting for Postretirement Benefits Other Than Pensions".

Följande tabell visar avsättning för liknande förpliktelser enligt Volvos balansräkning per 31 december fördelat på olika personal-kategorier:

	1995	1996	1997
Pensionärer	168	698	829
Aktiva med möjlighet till pension	96	131	115
Annan aktivt arbetande personal	475	304	313
Totalt ackumulerade förpliktelser	739	1.133	1.257
Periodisering	61	80	134
Avsättning i balansräkningen	800	1.213	1.391

Kostnaden för dessa förmåner inkluderar följande komponenter:

	1995	1996	1997
Förmåner intjänade under året	38	44	42
Räntekostnader	47	87	97
Periodiseringar	— 2	— 2	— 4
Speciella åtaganden vid omstrukturering	—	25	1
Total kostnader	83	154	136

En förändring av sjukvårdkostnaderna med en procentenhet varje år skulle ändra det ackumulerade värdet på förbindelsen för pensionsförmåner per den 31 december, 1996 och 1997, med ca 130 och 189, samt kostnaden för personalförmåner med ca 27 och 20.

Beräkningar gjorda per den 31 december 1997, visar en årlig ökning av det vägda genomsnittet för sjukvårdsförmåner per capita med 10,5%. Procentnivån antas minska gradvis till 6,0% t o m år 2007 och kommer sedan att ligga kvar på den nivån.

Den diskonteringsränta som använts vid beräkning av det ackumulerade värdet för förbindelserna per den 31 december, 1995, 1996 och 1997 var 7,5%, 7,5% och 7,0%.

Förvaltningsberättelse

Per halvårsskiftet fördes del av moderbolagets tidigare verksamhet över till det nybildade helägda dotterbolaget Volvo Teknisk Utveckling AB. Moderbolagets verksamhet omfattar därefter enbart koncernens huvudkontor.

Efter erbjudande till AB Volvos aktieägare om inlösen av aktier löstes totalt 22.596.867 aktier in och ett belopp om 5.807 utbetalades. Därefter genomfördes en riktad nyemission till Stiftelsen Volvoresultat samt fondemission genom uppskrivning av aktiens nominella värde från 5 till 6 kronor. Aktiekapitalet har därmed ökat med netto 331. Förfarandet finns beskrivet på sidan 13.

Från Volvo Personvagnar Holding AB erhöles utdelning om 22.000 varefter aktieinnehavet i bolaget skrevs ned med 8.026.

Resterande aktier i Renault SA med bokfört värde på 6.080 avyttrades vilket medförde en realisationsförlust om 146.

Bokfört värde av aktier och andelar i koncernföretag uppgick till 39.868 (46.893; 42.110), varav 39.866 (46.891; 42.108) avsåg aktier i helägda dotterbolag. Dotterbolagens motsvarande egna kapital (inklusive kapitalandel i obeskattade reserver men exklusive minoritetens andel) uppgick till 61.800 (75.380; 55.913).

Av aktier och andelar i utomstående företag avsåg 894 (897; 897) intresseföretag som i koncernbokslutet redovisas enligt kapitalandelsmetoden. De delar av intresseföretagens egna kapital som motsvarar AB Volvos ägarandel var sammanlagt 1.057 (834; 757). I aktier och andelar i utomstående företag ingår börsnoterade aktier i Bilia AB (f d AB Catena) bokförda till 641. Börsvärdet på innehavet uppgick vid årsskiftet till 1.277.

Nettoskulden uppgick till 5.336 (15.838; 10.984).

Eget riskbärande kapital (eget kapital med tillägg av obeskattade reserver) uppgick till 38.531 eller 74% av balansomslutningen. Vid utgången av 1996 var motsvarande andel 51%.

Resultaträkning	1995	1996	1997
Nettoomsättning	488	559	520
Kostnad för sålda produkter	– 488	– 559	– 520
Bruttoresultat	–	–	–
Administrationskostnader	not 1 – 356	– 340	– 426
Övriga rörelseintäkter	19	11	47
Övriga rörelsekostnader	not 2 – 52	– 41	– 24
Rörelseresultat före poster av engångskaraktär	– 389	– 370	– 403
Poster av engångskaraktär	not 3 – 1.817	–	–
Rörelseresultat	– 2.206	– 370	– 403
Resultat från aktier och andelar i koncernföretag	not 4 1.734	685	15.360
Resultat från aktier och andelar i intresseföretag	not 5 104	23	39
Resultat från övriga aktier och andelar	not 6 218	156	– 137
Ränteintäkter och liknande resultatposter	not 7 532	233	218
Räntekostnader och liknande resultatposter	not 7 – 1.250	– 1.048	– 788
Övriga finansiella intäkter och kostnader	not 8 443	239	– 594
Resultat efter finansiella poster	– 425	– 82	13.695
Bokslutsdispositioner	not 9 3.601	978	4.354
Skatter	not 10 –	2	–
Årets resultat	3.176	898	18.049

Balansräkning	31 dec 1995	31 dec 1996	31 dec 1997
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Fastigheter, maskiner och inventarier	not 11 82	97	30
Summa materiella anläggningstillgångar	82	97	30
Aktier och andelar i koncernföretag	not 12 42.110	46.893	39.868
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	158	–	628
Aktier och andelar i utomstående företag	not 12 7.317	7.025	1.051
Övriga långfristiga fordringar	105	105	100
Summa finansiella anläggningstillgångar	49.690	54.023	41.647
Summa anläggningstillgångar	49.772	54.120	41.677
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	3.484	1.971	5.309
Övriga kortfristiga fordringar	not 13 122	64	57
Kortfristiga placeringar hos koncernföretag	1.584	–	5.178
Kassa och bank	6	6	5
Summa omsättningstillgångar	5.196	2.041	10.549
Summa tillgångar	54.968	56.161	52.226

Eget kapital och skulder

Eget kapital	not 14		
Aktiekapital (441.520.885 aktier à 6 kronor)	2.318	2.318	2.649
Reservfond	7.241	7.241	7.241
Summa bundet eget kapital	9.559	9.559	9.890
Kvarstående vinst	23.906	17.228	10.111
Årets resultat	3.176	898	18.049
Summa fritt eget kapital	27.082	18.126	28.160
Summa eget kapital	36.641	27.685	38.050
Obeskattade reserver	not 15 739	758	481
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	not 16 487	280	296
Övriga avsättningar	not 17 113	104	126
Summa avsättningar	600	384	422
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	not 18 10.958	8.606	10.951
Övriga lån	2	1	–
Summa långfristiga skulder	10.960	8.607	10.951
Kortfristiga skulder			
Lån från koncernföretag	1.198	7.067	–
Övriga lån	34	2	1
Leverantörsskulder	52	36	37
Övriga skulder till koncernföretag	2.884	11.322	2.162
Övriga kortfristiga skulder	not 19 1.860	300	122
Summa kortfristiga skulder	6.028	18.727	2.322
Summa eget kapital och skulder	54.968	56.161	52.226
Ställda panter	not 20 1.153	1.217	–
Ansvarsförbindelser	not 21 57.441	64.650	72.287

Kassaflödesanalys	1995	1996	1997
Årets verksamhet			
Resultat efter finansiella poster	- 425	- 82	+ 13.695
Avskrivningar som belastat detta resultat	+ 14	+ 17	+ 11
Nedskrivning av aktieinnehav som belastat detta resultat	+ 2.044	+ 60	+ 8.252
Resultat vid försäljning av aktier	-	-	+ 102
Koncernbidrag m m	+ 3.316	+ 997	+ 4.077
Skatter	-	+ 2	-
Minskning (+) ökning (-) av omsättningstillgångar:			
Kortfristiga fordringar	- 2.577	+ 1.573	- 3.332
Ökning (+) minskning (-) av kortfristiga rörelseskulder:			
Skulder till leverantörer	+ 21	- 16	+ 1
Skulder till koncernföretag	+ 1.491	+ 8.438	- 9.160
Övriga kortfristiga skulder samt övriga avsättningar	- 133	- 1.569	- 156
Nettofinansiering från årets verksamhet	+ 3.751	+ 9.420	13.490
Investeringar (ökning -)			
Fastigheter, maskiner och inventarier, netto	- 17	- 32	+ 56
Aktier och andelar, netto	- 10.558	- 12.551	+ 4.645
Långfristiga fordringar, netto	+ 2.674	+ 158	- 623
Återstår efter nettoinvesteringar	- 4.150	- 3.005	+ 17.568
Finansiering, utdelning m m			
Ökning (+) minskning (-) av kortfristiga lån	- 942	+ 5.836	- 7.067
Ökning (+) minskning (-) av långfristiga lån samt avsättningar för pensioner	+ 1.324	- 2.561	+ 2.360
Ökning av eget kapital i samband med konvertering och nyemission	+ 1.608	-	+ 116
Införsen av aktier i AB Volvo	-	-	- 5.807
Utdelning till aktieägarna	- 1.512	- 1.854	- 1.993
Förändring av likvida medel	- 3.672	- 1.584	+ 5.177
Likvida medel vid årets början	5.262	1.590	6
Likvida medel vid årets slut	1.590	6	5.183

I likvida medel ingår Kassa och bank samt Kortfristiga placeringar hos koncernföretag.

Noter och kommentarer

En redogörelse för Volvos redovisningsprinciper återfinns på sidan 41.

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Av nettoomsättningen avsåg 505 (545; 474) koncernföretag, medan inköpen från koncernföretag uppgick till 183 (136; 74).

Anställda

Antalet anställda var vid årets slut 181 personer (468; 452). Löner och lönebikostnader uppgick till 284 (324; 272). Uppgifter om medelantal anställda samt löner och ersättningar finns på sidan 52.

1 Administrationskostnader

I administrationskostnader ingår avskrivningar på 11 (17; 14) varav 11 (16; 14) avsåg maskiner och inventarier och 0 (1; 0) byggnader.

2 Övriga rörelsekostnader

Inkluderar resultatbonus till anställda med 1 (1; 4).

3 Poster av engångskaraktär

Resultatet för 1995 belastades med 1.817 avseende nedskrivning av förvärvade aktier i Volvo Construction Equipment Corporation.

4 Resultat från aktier och andelar i koncernföretag

Av resultatet avsåg 23.563 (738; 1.951) utdelningar från koncernföretag. Nedskrivningar av aktieinnehav har gjorts med 8.244 (53; 217).

I 1997 års resultat ingår tilläggsköpskilling, 41, för aktier i Örekron International AB sålda 1988, med anledning av att Örekron vunnit ett skattemål avseende 1987 års taxering.

5 Resultat från aktier och andelar i intresseföretag

Utdelningar från intresseföretag som i koncernbokslutet redovisas enligt kapitalandelsmetoden uppgår till 37 (28; 109). Aktieinnehav har skrivits ned med 7 (5; 5), samt har avyttrats med en vinst om 2 (-; -).

6 Resultat från övriga aktier och andelar

Av resultatet avsåg 16 (158; 218) utdelningar från övriga bolag. Utdelningar har reducerats med nedskrivningar av aktieinnehav om 0 (2; 0). I resultatet 1997 ingår förlust vid försäljning av aktier i Renault SA på 146 samt resultatandel i Blue Chip Jet HB på -7.

7 Ränteintäkter och räntekostnader

Av ränteintäkter och liknande resultatposter, 218 (233; 532), utgjorde räntor från koncernföretag 210 (192; 521) och av räntekostnaderna och liknande resultatposter, 788 (1.048; 1.250), avsåg 776 (1.007; 1.158) räntor till koncernföretag.

8 Övriga finansiella intäkter och kostnader

Orealiserade kursvinster på långfristiga fordringar och skulder i utländsk valuta avsätts som bokslutsdisposition till en valutakursreserv. Kursdifferenser i samband med upptagna och lämnade lån samt terminsaffärer relaterade till dessa uppgick till -593 (368 ; 462). Då de till stor del valutasäkrar koncernens nettotillgångar i utländsk valuta påverkar huvuddelen av valutakursdifferenserna inte koncernens resultat. Övriga kursdifferenser ingår i övriga rörelseintäkter och -kostnader. Bland övriga finansiella intäkter och kostnader ingår även intäkter för garantiprovisioner från dotterföretag, kostnader för bekräftade kreditfaciliteter samt kostnader i samband med inlösen av Volvoaktier. I resultatet för 1996 ingår kostnader för börsintroduktion av Swedish Match AB, 112.

9 Bokslutsdispositioner

	1995	1996	1997
Erhållna koncernbidrag	+ 5.460	+ 2.578	+ 5.655
Lämnade koncernbidrag	- 2.144	-1.581	- 1.578
Återföring av skatteutjämningsreserv (K)	+ 446	+ 89	+ 89
Förändring av valutakursreserv	- 159	- 108	+ 172
Avskrivning utöver plan	- 2	0	+ 16
Summa	+ 3.601	+ 978	+ 4.354

10 Skatter

Skatter - (2; -) avser 1996 återbetald vinstdelningsskatt.

Avsättning har skett för beräknade skattekostnader som bedömts kunna uppkomma till följd av den taxeringsrevision som genomfördes i huvudsak under 1992. Yrkanden för vilka reservering ej bedömts erforderlig motsvarar en kostnad om 332 (339; 343). Beloppet ingår bland ansvarsförbindelser.

11 Fastigheter, maskiner och inventarier

Anskaffningsvärde	Värde enligt balansräkning 1995	Värde enligt balansräkning 1996	Investeringar	Försäljningar / utrangeringar	Omklassificeringar	Värde enligt balansräkning 1997
Byggnader	10	17	-	- 3	- 6	8
Mark	3	4	-	-	-	4
Maskiner och inventarier	163	175	14	- 138	3	54
Anläggningar under uppförande	-	3	-	-	- 3	-
Summa	176	199	14	- 141	- 6	66

Accumulerade avskrivningar	Värde enligt balansräkning 1995	Värde enligt balansräkning 1996	Årets avskrivningar ¹	Försäljningar / utrangeringar	Omklassificeringar	Värde enligt balansräkning 1997 ²	Bokfört värde enligt balansräkning 1997 ³
Byggnader	2	2	-	- 1	-	1	7
Mark	-	-	-	-	-	-	4
Maskiner och inventarier	92	100	11	- 76	-	35	19
Anläggningar under uppförande	-	-	-	-	-	-	-
Summa	94	102	11	- 77	-	36	30

Taxeringsvärdet för byggnader var 3 (4; 3) samt för mark 2 (10; 4). Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 14 (35; 17). Beslutade men vid utgången av 1997 ännu ej genomförda investeringar uppgick till 1 (7; 14). Ett flygplan med bokfört värde 28

har överlåtits till det nybildade handelsbolaget Blue Chip Jet HB.

1 Inklusive nedskrivningar.

2 Inklusive ackumulerade nedskrivningar.

3 Anskaffningsvärde minus avskrivningar.

12 Aktier och andelar

Innehavet av aktier och andelar specificeras på sidan 64-66.

Förändringar av innehavet av aktier och andelar framgår nedan:

	Koncernföretag		Utomstående företag	
	1996	1997	1996	1997
Enligt balansräkning 31 december föregående år	42.110	46.893	7.317	7.025
Förvärv	19.023	1.014	2	152
Avyttringar	- 15.600	- 613	- 42	- 6.114
Aktieägartillskott	1.414	818	6	-
Nedskrivningar	- 54	- 8.244	- 258	- 12
Enligt balansräkning 31 december respektive år	46.893	39.868	7.025	1.051

Aktier i Volvo Personvagnar Holding AB skrevs ned med 8.026 i samband med erhållen utdelning. Fortos Ventures AB köptes från Volvo Personvagnar Holding AB för 550. I samband med erhållen utdelning skrevs aktierna ned med 210.

VAC North America Inc förvärvades från Volvo Aero AB för 316 och Volvo Group Treasury North America Inc förvärvades från Volvo Group Finance Sweden AB för 148. Bolagen har, tillsammans med Volvo Group North America Corp, 34, lämnats som aktieägartillskott till VNA Holding Inc och ökat det bokförda värdet i detta bolag.

Volvo Transport AB såldes till Volvo Transport Holding AB för 88.

Aktieägartillskott lämnades med 25 till det nybildade bolaget Volvo Teknisk Utveckling AB, varefter aktierna såldes till det tillika nybildade bolaget Volvo Technology Transfer AB.

Aktieägartillskott som ökade de bokförda värdena lämnades även till Volvo Technology Transfer AB, 74, Celero Support AB, 24 och Volvo Aero AB, 196. Innehavet i Volvo Technology Transfer AB skrevs ned med 8 vid årsskiftet.

1996: Samtliga aktier i Swedish Match AB förvärvades från AB Fortos för 8.000, varefter aktierna delades ut till AB Volvos aktieägare. Volvo Personvagnar AB, 6.546, avyttrades till AB Fortos, som därefter namnändrades till Volvo Personvagnar Holding AB. Sotrof AB, som bl a äger resterande innehav i Pharmacia & Upjohn Inc., förvärvades koncerninternt för 9.854.

80% av aktierna i Volvo Construction Equipment North America, Inc. förvärvades från Volvo Construction Equipment NV för 1.054, varefter innehavet lämnades som aktieägartillskott till VNA Holding Inc., ett nybildat holdingbolag för del av verksamheten i Nordamerika. Aktiereserv på 500 överfördes från innehavet i Volvo Lastvagnar AB till VNA Holding Inc. Bokfört värde för VNA Holding Inc., uppgick därefter till 556.

Värdet av de under 1994 från Renault SA förvärvade aktierna i Volvo Lastvagnar AB minskades med 67 i samband med betalning av resterande köpeskilling.

Volvo Bussar AB köptes från Volvo Lastvagnar AB för 154. Innehavet skrevs vid årsskiftet ned med 35.

Aktieägartillskott som ökade de bokförda värdena lämnades till Volvo Aero AB, 295, Volvo Bussar AB, 63 och Rossareds Fastighets AB, 2.

1995: Utestående 50% av aktierna i Volvo Construction Equipment Corporation förvärvades för 4.081, varefter innehavet skrevs ned med 1.817. Volvos ursprungliga innehav, 318, överfördes från aktier i utomstående bolag.

Aktieägartillskott lämnades om totalt 6.924 varav 5.000 till Volvo Personvagnar AB, och 1.720 till AB Fortos (nuvarande Volvo Personvagnar Holding AB).

Aktier för 142, förvärvades koncerninternt.

Innehaven i dotterbolag skrevs ned med sammanlagt 222.

Aktier och andelar i utomstående bolag

Köptioner var utfärdade för aktier i Bilia AB med bokförda värden om — (3; 3) till ett totalt lösenpris om — (5; 5). Aktier i Bilia AB med bokfört värde 3, såldes i samband med utnyttjande av utfärdade köptioner.

Aktierna i Renault SA, bokförda till 6.080, har sålts.

Andelar i det nybildade handelsbolaget Blue Chip Jet HB har tecknats för 138 (varav 58 i form av ett flygplan) och skrivits ned med 7.

Innehavet i Euroventures BV minskade med 4 i samband med nedsättning av aktiekapitalet. Innehaven i Euroventures BV, 13, Euroventures Nordica I BV, 6, Euroventures Nordica II BV, 5 och Innovationskapital AB, 8 såldes till Volvo Technology Transfer AB.

Aktier i Ultralux AB köptes för 2. Andelar i två bostadsrättsföreningar tillkom med 12.

1996: Aktierna i Protorp Förvaltnings AB skrevs ned i samband med återbetalning av aktiekapital, 247, och i samband med utdelning, 2.

Aktieägartillskott på 1 lämnades till Dansk Mobiltelefon AB, varefter samtliga aktier, med ett bokfört värde på 42, avyttrades.

Nyteckning av aktier i Euroventures Nordica II BV gjordes för 2, medan innehavet i Euroventures BV minskades med 4 i samband med nedsättning av aktiekapitalet.

Aktieägartillskott lämnades till Näringslivskredit NLK AB, 5, varefter innehavet skrevs ned med samma belopp.

1995: Aktierna i Danabäck AB (fd Pleiad Real Estate AB), bokförda till 618, såldes till Danafjord AB i samband med Danafjords förvärv av resterande aktier.

Innehavet i Volvo Construction Equipment Corporation överfördes till aktier i dotterbolag. Aktier i Innovationskapital AB förvärvades för 8.

Aktieägartillskott lämnades till Dansk Mobiltelefon, 16, samt Näringslivskredit NLK AB, 5, varefter innehavet i Näringslivskredit NLK AB skrevs ned med 5. Nyteckning av aktier i Euroventures Nordica II BV gjordes för 2. Innehavet i Euroventures BV minskade med 4 i samband med nedsättning av aktiekapitalet.

13 Kortfristiga fordringar

	1995	1996	1997
Skattefordringar	9	8	13
Kundfordringar	9	15	14
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	100	23	27
Övriga fordringar	4	18	3
Summa	122	64	57

Reserven för osäkra fordringar uppgick vid årets utgång till — (—; 0).

14 Eget kapital

	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital	Summa eget kapital
	Aktiekapital	Överkursfond	Reservfond		
Vid slutet av 1994	2.220	—	5.731	25.418	33.369
Utdelning	—	—	—	— 1.512	— 1.512
Konvertering av förlagslån	98	—	1.510	—	1.608
Årets resultat 1995	—	—	—	3.176	3.176
Vid slutet av 1995	2.318	—	7.241	27.082	36.641
Kontantutdelning	—	—	—	— 1.854	— 1.854
Utdelning av aktieinnehavet i Swedish Match AB	—	—	—	— 8.000	— 8.000
Årets resultat 1996	—	—	—	898	898
Vid slutet av 1996	2.318	—	7.241	18.126	27.685
Kontantutdelning	—	—	—	— 1.993	— 1.993
Nyemission	3	113	—	—	116
Inlösen av AB Volvo aktier	— 113	—	—	— 5.694	— 5.807
Fondemission	441	— 113	—	— 328	—
Årets resultat 1997	—	—	—	18.049	18.049
Vid slutet av 1997	2.649	—	7.241	28.160	38.050

Aktiekapitalets fördelning på olika aktieslag m m framgår av kommentar till koncernens bokslut (not 21, sidan 49).

15 Obeskattade reserver

Sammansättning och förändring av obeskattade reserver:	Värde enligt balansräkning 1995	Boksluts-dispositioner 1996	Värde enligt balansräkning 1996	Boksluts-dispositioner 1997	Värde enligt balansräkning 1997
Skatteutjämningsreserv (K)	443	– 89	354	– 89	265
Valutakursreserv	267	108	375	– 172	203
Akkumulerade överavskrivningar					
Maskiner och inventarier	29	0	29	– 16	13
Summa	739	19	758	– 277	481

16 Avsättningar för pensioner

Avsättningar för pensioner och liknande förmåner motsvarar det försäkringstekniskt beräknade värdet för åtaganden som ej försäkrats hos tredje part eller tryggats genom överföring av medel till pensionsstiftelser. Det inkluderar åtaganden som förfaller till betalning inom ett år. AB Volvo har försäkrat pensionsborgenärernas rättigheter hos tredje part. Av redovisat belopp avsåg, 10 (12; 231) avtalsenliga åtaganden inom ramen för PRI-systemet.

Under 1996 bildades två koncerngemensamma pensionsstiftelser för tryggnad av pensionsåtaganden enligt ITP-planen. Volvo-koncernens Pensionsstiftelse för medarbetare 1995 avser pensionsmedel intjänade t o m 1995 och Volvokoncernens Pensionsstiftelse för medarbetare 1996 avser pensionsmedel intjänade fr o m 1996. 1997 överfördes pensionsmedel om 12 och 1996 överfördes 224 från AB Volvo till Volvokoncernens Pensionsstiftelser för medarbetare.

Pensionskostnaderna i AB Volvo uppgick under året till 106 (102; 75).

Kapitalvärdet av samtliga pensionsförpliktelser i AB Volvo uppgick vid 1997 års utgång till 588. Dessa har tryggats dels genom "Avsatt till pensioner" och dels genom medel i pensionsstiftelser. Bolagets andel av redovisat kapital i pensionsstiftelser uppgick till 296. Tillgångar i pensionsstiftelserna värderade till marknadsvärde, översteg motsvarande förpliktelser med 4.

17 Övriga avsättningar

Övriga avsättningar inkluderar avsättningar för skatter med 63 (73; 77).

18 Långfristiga skulder

De långfristiga lånen förfaller till betalning enligt följande:

1999	1.972
2000	–
2001	504
2002	1.030
2003	500
2004 eller senare	6.945
Summa	10.951

Långfristiga skulder till koncernföretag omfattar lån från Volvo Group Finance på 10.951 (8.606; 10.958).

19 Kortfristiga skulder

	1995	1996	1997
Löner och källskatter	38	46	34
Övriga skulder	1.681	132	30
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	141	122	58
Summa	1.860	300	122

I övriga skulder ingick 1995 en skuld till Renault på ca 1,1 miljarder franska franc avseende resterande likvid för förvärvet av aktierna i Volvo Lastvagnar AB. Skulden betalades under 1996. Säkerheter är ställda för 0 (1; 1.603) av de kortfristiga skulderna.

20 Ställda panter

	1995	1996	1997
Inteckningar i fast egendom	–	1	–
Aktier och andelar			
i Volvo Lastvagnar AB	1.149	1.211	–
i utomstående företag	4	5	–
Summa	1.153	1.217	–

Skulder för vilka ovanstående panter ställts som säkerhet uppgick vid årets utgång till 0 (1; 1.603).

21 Ansvarsförbindelser

Av ansvarsförbindelserna 72.287 (64.650; 57.441) var 71.930 (64.046; 56.795) låmnade för dotterföretag.

Garantier för olika kreditprogram ingår med belopp som motsvarar kreditramarna. Dessa uppgår till 67.493 (59.465; 42.754), varav för dotterföretag 67.488 (59.460; 42.749).

Vid utgången av respektive år uppgick utnyttjat belopp till 21.785 (19.918; 22.154), varav för dotterföretag 21.428 (19.313; 21.508).

Aktieinnehav

Koncernens innehav av aktier och andelar i utomstående företag	Organisations- nummer	Procentuellt innehav ¹	31 dec 1997	31 dec 1996
			Bokfört värde Mkr ²	Bokfört värde Mkr ²
Aktier i intresseföretag redovisade enligt kapitalandelsmetoden				
AVC Intressenter AB, Göteborg, Sverige	556506-8789	50	610	587
AB Volvofinans, Göteborg, Sverige	556069-0967	50	552	399
Bilia AB, Göteborg, Sverige	556112-5690	37	505	435
VOCS Finance Ltd, Barnet, Storbritannien	—	49	126	157
ABB Olofström Automation AB, Olofström, Sverige	556518-7860	49	100	—
SM Motors Pte Ltd, Singapore	—	40	75	84
Xian Silver Bus Corp., Yan Liang, Kina	—	50	70	27
Concorcio Nacional Volvo s/c Ltda, Curitiba, Brasilien	—	49	30	—
Merkavim Metal Works Ltd, Petah-Tiqva, Israel	—	27	23	18
Harvest Technology Partners LP, New York, USA	—	19/23	17	24
EBP i Olofström AB, Olofström, Sverige	556529-1928	23	6	6
VKR-Kiinteistöt Oy Ab, Vanda, Finland	—	40	6	6
Expar Incorporated, Elk. Grove, USA	—	50	5	4
SveviaFin SpA, Rom, Italien	—	50	4	2
First Rent A Car AB, Stockholm, Sverige	556434-7820	45	3	1
OmniNova Technology AB, Uddevalla, Sverige	556540-1691	35	1	—
AutoNova AB, Uddevalla, Sverige	556232-0142	49	0	45
Netherlands Car BV, Born, Nederländerna	—	33	0	0
Société Charolaise de Participations, Rorthais, Frankrike	—	—	—	13
Pripps Ringnes AB, Stockholm, Sverige	—	—	—	1.507
The AGES Group, ALP, Boca Raton, USA	—	—	—	244
Borgtornet Invest AB, Stockholm, Sverige	—	—	—	1
Transbanco Banco de Investimento SA, Curitiba, Brasilien	—	—	—	0
Summa bokfört värde intresseföretag³			2.133	3.560
Aktier och andelar i övriga företag				
Pharmacia & Upjohn, Inc, Wilmington, Delaware, USA ⁴	—	4	2.082	2.082
Régie Nationale des Usines Renault SA, Paris, Frankrike	—	—	—	6.356
Övriga innehav			368	414
Summa aktier och andelar i övriga företag			2.450	8.852
Bokfört värde enligt koncernens balansräkning			4.583	12.412

AB Volvos innehav av aktier och andelar i utomstående företag	Organisations- nummer	Procentuellt innehav ¹	31 dec 1997	31 dec 1996
			Bokfört värde Mkr	Bokfört värde Mkr
Bilia AB, Göteborg, Sverige ⁴	556112-5690	37	641	644
AB Volvofinans, Göteborg, Sverige	556069-0967	50	253	253
Blue Chip Jet HB, Göteborg, Sverige	969639-1011	49	131	—
Protorp Förvaltnings AB, Malmö, Sverige	556127-6881	43/33	12	12
Näringslivskredit NLK AB (i likvidation), Stockholm, Sverige	556270-1432	33/48	0	0
Régie Nationale des Usines Renault SA, Paris, Frankrike	—	—	—	6.080
Övriga innehav			14	36
Summa bokfört värde, utomstående företag			1.051	7.025

- 1 I de fall två procenttal anges avser det första andel av kapitalet och det andra andel av röstvärdet.
- 2 Intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden. Övriga företag enligt anskaffningskostnadsmetoden.

- 3 Volvos andel av intresseföretagens substansvärde, uppgår till 2.133 (3.560), varav eget kapital (inklusive kapitalandel i obeskattade reserver) 2.133 (3.061) och övertvärde 0 (499).
- 4 Innehavens marknadsvärde återfinns på sidan 47.

AB Volvos innehav av aktier och andelar i koncernföretag	Organisations- nummer	Procentuellt innehav	31 dec 1997	31 dec 1996
			Bokfört värde Mkr	Bokfört värde Mkr
Volvo Personvagnar Holding AB, Göteborg, Sverige	556245-5567	100	10.758	18.784
Volvo Personvagnar AB, Göteborg, Sverige	556074-3089	100	—	—
Volvo Car Finance Holding AB, Göteborg, Sverige	556130-4246	100	—	—
Volvo Personvagnar Komponenter, Skövde, Sverige	556197-4931	100	—	—
Volvo Personbilar Sverige AB, Göteborg, Sverige	556034-3484	100	—	—
Volvo Personvagnar Norden AB, Göteborg, Sverige	556413-4848	100	—	—
Volvo Personbiler Norge AS, Kolbotn, Norge	—	100	—	—
Volvo Personvogne Danmark A/S, Brøndby, Danmark	—	100	—	—
Volvo Auto Oy Ab, Vanda, Finland	—	100	—	—
Volvo Auto Polska Sp.Z.O.O., Warsawa, Polen	—	100	—	—
Volvo Cars Europe Industry NV, Gent, Belgien	—	100	—	—
Volvo Nederland Personenauto BV, Beesd, Nederländerna	—	100	—	—
Volvo Deutschland GmbH, Köln, Tyskland	—	100	—	—
Volvo Car UK Ltd, Stanmore, Storbritannien	—	100	—	—
Volvo Automobiles France SA, Nanterre, Frankrike	—	100	—	—
Volvo Automobile (Schweiz) AG, Lyss, Schweiz	—	100	—	—
Volvo España, SA, Madrid, Spanien	—	100	—	—
Volvo Italia, SpA, Bologna, Italien	—	100	—	—
Volvo Auto Hungaria, Budapest, Ungern	—	100	—	—
Volvo Auto Czech, Prag, Tjeckien	—	100	—	—
Volvo Otomobil Ticaret Ltd Sti, Istanbul, Turkiet	—	100	—	—
Volvo Cars of North America Inc., Rockleigh, USA	—	100	—	—
Volvo Canada Ltd, Willowdale, Kanada	—	100	—	—
Volvo Thailand Ltd, Bangkok, Thailand	—	100	—	—
Volvo Cars Japan Corporation, Tokyo, Japan	—	100	—	—
Swedish Motor Assembly Sdn Bhd, Shah Alam, Malaysia	—	58	—	—
Thai Swedish Assembly Co Ltd, Bangkok, Thailand	—	56	—	—
Volvo Lastvagnar AB, Göteborg, Sverige	556013-9700	100	8.420	8.420
Volvo Lastvagnar Komponenter AB, Skövde, Sverige	556000-0753	100	—	—
Volvo Lastvagnar Sverige AB, Göteborg, Sverige	556411-6878	100	—	—
Volvo Lastebiler og Busser Norge AS, Kolbotn, Norge	—	100	—	—
Volvo Lastvogne og Busser Danmark A/S, Brøndby, Danmark	—	100	—	—
Volvo Kuorma-Ja Linja-Autot Oy Ab, Vanda, Finland	—	100	—	—
Volvo Truck Poland Sp.Zo.o, Warsawa, Polen	—	100	—	—
Volvo Truck Latvia S/A, Riga, Lettland	—	100	—	—
Volvo Truck Czech S R O, Prag, Tjeckien	—	100	—	—
Volvo Truck en Bus Nederland B.V., Gouda, Nederländerna	—	100	—	—
Volvo Truck Finance Holding BV, Rotterdam, Nederländerna	—	100	—	—
Volvo Europa Truck NV, Gent, Belgien	—	100	—	—
Volvo Trucks (Deutschland) GmbH, Dietzenbach, Tyskland	—	100	—	—
Volvo Truck and Bus Ltd, Warwick, Storbritannien	—	100	—	—
Volvo Trucks France SA, Nanterre, Frankrike	—	100	—	—
Volvo Trucks (Schweiz) AG, Lyss, Schweiz	—	100	—	—
Volvo Veicoli Industriali SpA, Bergamo, Italien	—	100	—	—
Volvo Truck España, SA, Madrid, Spanien	—	100	—	—
Volvo Trucks de Mexico SA de CV, Mexico DF, Mexico	—	100	—	—
Volvo Trucks Japan Corporation, Tokyo, Japan	—	100	—	—
Volvo do Brasil Veiculos Ltda, Curitiba, Brasilien	—	99	—	—
Transbanco Banco de Investimento SA, Curitiba, Brasilien	—	100	—	—
Volvo Peru SA, Lima, Peru	—	100	—	—
Volvo Truck Korea Ltd, Seoul, Sydkorea	—	100	—	—
Volvo Pakistan Ltd, Punjab Lahore, Pakistan	—	51	—	—
Volvo India Private Ltd, New Delhi, Indien	—	100	—	—

	Organisations- nummer	Procentuellt innehav	31 dec 1997 Bokfört värde Mkr	31 dec 1996 Bokfört värde Mkr
AB Volvos innehav av aktier och andelar i koncernföretag (forts)				
Volvo Bussar AB, Göteborg, Sverige	556197-3826	100	181	181
Säffle Karosseri AB, Säffle, Sverige	556058-3485	100	—	—
Aabenraa Karosseri A/S, Aabenraa, Danmark	—	100	—	—
Volvo Bus Poland Sp.Zo.o., Warszawa, Polen	—	55	—	—
Volvo Busse Deutschland GmbH, Heilbronn, Tyskland	—	100	—	—
Volvo Austria GmbH, Wien, Österrike	—	100	—	—
Prévost Car Inc, St Claire, Kanada	—	51	—	—
Volvo Bus Asia Pacific (Pte) Ltd, Singapore	—	100	—	—
Volvo Construction Equipment N.V., Waddinxveen, Nederländerna	—	100	2.582	2.582
Volvo Wheel Loaders AB, Eskilstuna, Sverige	556310-1319	100	—	—
Volvo Construction Equipment Components AB, Eskilstuna, Sverige	556527-6820	100	—	—
Volvo Articulated Haulers AB, Växjö, Sverige	556360-1615	100	—	—
Volvo Construction Equipment Parts AB, Eskilstuna, Sverige	556310-1301	100	—	—
Volvo Anläggningsmaskiner Norden AB, Eskilstuna, Sverige	556008-6430	100	—	—
Volvo Excavators AB, Eslöv, Sverige	556022-1813	100	—	—
Volvo Construction Equipment International AB, Eskilstuna, Sverige	556310-1293	100	—	—
Volvo Materiels TP France S.A., Trappes, Frankrike	—	100	—	—
Groupe Pel Job SA, Annecy le Vieux, Frankrike	—	100	—	—
Framateq S.A., Danmarie le lys Melun, Frankrike	—	100	—	—
Volvo Maquinaria De Construcción España S.A., Madrid, Spanien	—	100	—	—
Volvo Construction Equipment GB Ltd, Duxford, Storbritannien	—	100	—	—
Volvo Baumaschinen Deutschland GmbH, Konz, Tyskland	—	100	—	—
Zettelmeyer GmbH, Konz, Tyskland	—	100	—	—
Champion Road Machinery Ltd, Goderich, Kanada	—	100	—	—
Volvo Equipamentos De Construcao Ltda, Campinas, Brasilien	—	100	—	—
Volvo Construction Equipment Australia Pty Ltd, Parramatta, Australien	—	100	—	—
Volvo Construction Equipment East Asia (Pte) Ltd, Singapore	—	100	—	—
AB Volvo Penta, Göteborg, Sverige	556034-1330	100	421	421
Volvo Penta Norden AB, Göteborg, Sverige	556127-7533	100	—	—
Volvo Penta UK Ltd, Watford, Storbritannien	—	100	—	—
Volvo Penta Central Europe GmbH, Kiel, Tyskland	—	100	—	—
Volvo Penta Benelux BV, Mijdrecht, Nederländerna	—	100	—	—
Volvo Penta France S.A, Nanterre, Frankrike	—	100	—	—
Volvo Penta Italia SpA, Trezzano sul Naviglio, Italien	—	100	—	—
Volvo Penta España, S.A., Madrid, Spanien	—	100	—	—
Volvo Penta Asia (Pte) Ltd, Singapore	—	100	—	—
Volvo Penta Japan Corporation (Kabushiki Kaisha), Tokyo, Japan	—	100	—	—
Volvo Aero AB, Trollhättan, Sverige	556029-0347	100	1.843	1.647
Volvo Aero Engine Services AB, Stockholm, Sverige	556328-9171	90	—	—
Volvo Aero Turbines (UK) Ltd, Coventry, Storbritannien	—	100	—	—
VNA Holding Inc, Greensboro, USA	—	100	1.054	556
Volvo Trucks North America, Inc., Greensboro, USA	—	100	—	—
Volvo Construction Equipment North America Inc., Asheville, USA	—	100	—	—
Euclid-Hitachi Heavy Equipment Inc, Cleveland, USA	—	60	—	—
Volvo Penta of The Americas, Inc., Chesapeake, USA	—	100	—	—
The AGES Group, ALP, Boca Raton, USA	—	60	—	—
Volvo Group North America, Corp, New York, USA	—	100	—	34
Volvo Group Finance Sweden AB, Göteborg, Sverige	556135-4449	100	2.348	2.348
Försäkrings AB Volvia, Göteborg, Sverige	557207-1784	100	601	601
Volvo Group Insurance Försäkrings AB, Göteborg, Sverige	516401-8037	100	182	182
Dana fjord AB, Göteborg, Sverige	556006-8313	100	508	508
Volvo Information Technology AB, Göteborg, Sverige	556103-2698	100	54	54
Fortos Ventures AB, Stockholm, Sverige	556004-2748	100	340	—
Volvo Group Credit Sweden AB, Göteborg, Sverige	556000-5406	100	486	486
Sotrof AB, Göteborg, Sverige	556519-4494	100	9.854	9.854
Övriga bolag			236	235
Summa bokfört värde, koncernföretag⁵			39.868	46.893

5 AB Volvos andel av dotterbolagens egna kapital (inklusive kapitalandel i obesattade reserver) utgjorde 61.800 (75.380).

Förslag till vinstfördelning

Koncernen

Enligt koncernens balansräkning den 31 december 1997 uppgick fritt eget kapital till 41.309 Mkr (40.652). Härav beräknas 44 Mkr åtgå för avsättning till bundet kapital.

AB Volvo	Mkr
Kvarstående vinstmedel	10.111
Tillkommer nettoresultat för 1997	18.049
Summa	28.160

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att ovanstående belopp disponeras enligt följande:

Till aktieägarna utdelas	
5:00 kronor per aktie	2.208
Till nästa år överföres	25.952
Summa	28.160

Göteborg den 18 februari 1998

Håkan Frisinger

Per-Olof Eriksson

Sören Gyll

Tom Hedelius

Leif Johansson

Sören Mannheimer

Björn Svedberg

Lars-Göran Larsson

Olle Ludvigsson

Verner Pedersen

Revisionsberättelse har avgivits den 19 februari 1998.

Ragne Billing
Auktoriserad revisor

Nils Brehmer
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse för AB Volvo

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i AB Volvo för år 1997. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkstäl-

lande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget eller på annat sätt har handlat i strid mot aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen varför vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen fastställs och

att vinsten i moderbolaget disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte vidtagit någon åtgärd eller gjort sig skyldiga till någon försummelse som enligt vår bedömning kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, varför vi tillstyrker

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

19 februari 1998

Ragne Billing
Auktoriserad revisor

Nils Brehmer
Auktoriserad revisor

Aktieägar- information

Historik

Den 11 maj 1915 inlämnade AB Delmar & Co Patentbyrå såsom ombud för Aktiebolaget Volvo, en ansökan om registrering av varumärket "Volvo". Elva år senare, den 10 augusti 1926, tecknade SKF ett aktiekapital om 200.000 kronor fördelat på 2.000 aktier. När volvoaktien 1935 noterades på Stockholms Fondbörs, hade aktiekapitalet stigit till 13 Mkr och antalet aktier till 260.000.

Vid utgången av 1997 uppgick aktiekapitalet i AB Volvo till 2.649 Mkr, fördelat på 441.520.885 aktier med ett nominellt värde av 6 kronor per aktie. Aktiekapitalet är uppdelat på A-aktier med en röst och B-aktier med en tiondel röst. Det totala antalet röster uppgår till 168.896.539 och är spridda på ca 226.000 aktieägare. De 50 största aktieägarna står för över 80% av såväl röster som kapital.

Volvoaktien 1997

Börsåret 1997 var som helhet gynnsamt. Generalindex på Stockholms Fondbörs steg med 24% och Dow Jones-(industrial average)index i New York med 23%.

Börskursen för Volvos B-aktie var vid ingången av 1997 150:50 kronor och vid utgången 213 kronor. Detta innebär en värdeökning om 42%. Volvos börsvärde uppgick den sista december till 94 miljarder kronor, vilket motsvarar 4,3% (4,1) av Stockholms Fondbörs totala marknadsvärde. Högsta kursen för B-aktien, 232:50 kronor, noterades den 8 oktober och lägsta kursen, 148 kronor, den 2 januari. Börsposten är 100 aktier. Volvo handlas även som köp- och säljoption, termin samt aktielån på OM Stockholm AB. Under 1997 omsattes 864.264 köpoptioner, 415.281 säljoptioner, 7.750 terminer och 220 aktielån. 129 miljoner volvoaktier berördes av någon form av derivathandel.

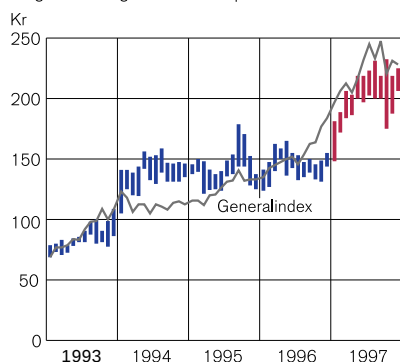
Omsättning

Stockholms Fondbörs står för den största delen av omsättningen, med i genomsnitt 1,6 miljoner volvoaktier per dag. Utöver Stockholms Fondbörs sker merparten av handeln i London och på NASDAQ. Omsättningen på NASDAQ minskade under året med 43% och antalet utestående ADR (depåbevis som motsvaras av lika många B-aktier) minskade med 46% till 16,9 miljoner. Under 1997 sjönk andelen utländska investerare från 42% av kapitalet (26% av rösterna) till 36 % (19). Under året avyttrade Volvo och Renault SA återstående aktier i respektive bolag.

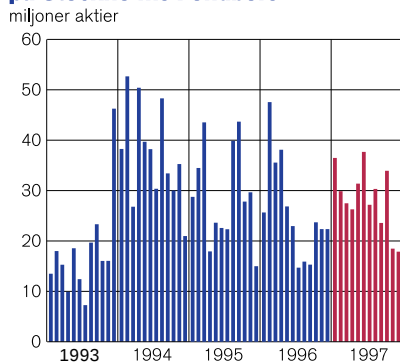
Utdelning och inlösenprogram

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman en utdelning för verksamhetsåret 1997 om 5 kronor per aktie, eller totalt 2.208 Mkr. Utdelningen 1996 uppgick till 4:30 kronor per aktie, vilket motsvarade 1.993 Mkr. I syfte att minska Volvokoncernens egna kapital och antalet aktier i AB Volvo, beslutade Volvos ordinarie bolagsstämma den 23 april 1997 om ett inlösenerbjudande till AB Volvos aktieägare. Tjugo inlösenrätter (en inlösenrätt per Volvoaktie) berättigade till inlösen av en volvoaktie. Totalt utbetalades 5,8 miljarder kronor till aktieägarna (Se inlösen av aktier, sidan 13).

**Kursutveckling på
Stockholms Fondbörs för Volvo B**
(högsta och lägsta betalkurs per månad)

**Antal omsatta Volvo B-aktier
på Stockholms Fondbörs**

Data per aktie (justerat för emissioner och split)

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Resultat ¹	14,60	12,70	12,30	– 2,60	1,80	– 8,60	– 8,90	31,80	20,20	26,90	22,90
Utdelning, kr	2:10	2:80	3:10	3:10	3:10	1:55	1:55	3:40	4:00 ⁸	4:30	5:00 ⁹
Aktiekurs vid årets slut, kr, B-aktie	55	77	89	41	63	69	108	140	136	151	213
Direktavkastning, %, B-aktie ²	3,8	3,6	3,5	7,6	4,9	2,3	1,4	2,4	2,9	2,9	2,3
Effektiv avkastning, %, B-aktie ³	– 18	44	19	– 50	61	13	60	32	0	30	46
Kurs/resultat (P/E-tal), B-aktie ⁴	4	6	7	neg	36	neg	neg	4	7	6	9
EBIT-multipel ⁵	2	5	8	45	neg	neg	36	7	7	16	9
Utdelningsandel, % ⁶	14	22	25	neg	176	neg	neg	11	20	16	22
Eget kapital, kr ⁷	75	86	97	91	87	77	70	98	110	125	137
Avkastning på eget kapital	21,0	15,8	13,3	neg	2,0	neg	neg	36,5	19,3	23,7	17,4

Övriga aktiedata

Antal ägare vid årets slut	171.900	177.400	173.200	169.100	170.500	163.800	147.300	182.700	206.700	176.800	225.500
Antal A-aktier vid årets slut, miljoner	25,3	25,3	25,3	25,3	25,3	25,3	25,3	142,2	142,2	142,2	138,6
Antal B-aktier vid årets slut, miljoner	52,3	52,3	52,3	52,3	52,3	52,3	52,3	301,9	321,4	321,4	302,9
Årlig omsättning A-aktier, Stockholm, miljoner	2,9	2,4	1,3	2,1	64,7	16,6	32,8	54,1	23,2	23,7	23,7
Årlig omsättning B-aktier, Stockholm, miljoner	30,5	19,3	13,7	13,2	34,5	169,7	465,5	363,3	363,3	316,4	362,7
Årlig omsättning A- och B-aktier, London, miljoner	n.a.	14,9	19,3	11,0	89,1	178,9	150,7	287,5	232,8	301,0	260,8
Årlig omsättning ADR, Nasdaq, miljoner	10,6	5,7	4,6	1,9	9,9	9,4	11,5	19,0	73,5	83,0	47,1

1 Resultat per aktie är beräknat som årets resultat delat med genomsnittligt antal aktier.

2 Utdelning i kronor per aktie dividerad med börskurs vid årets slut.

3 Börskurs vid årets slut inklusive under året utbetald utdelning dividerad med börskurs vid årets ingång inklusive inlösen 1997 och utdelning en aktie i Swedish Match 1996.

4 Börskurs vid årets slut dividerad med resultat per aktie.

5 Marknadsvärde vid årets slut plus finansiell nettoskuld och minoritetsandel dividerad med rörelseresultat.

6 Utdelning dividerad med resultat per aktie.

7 Eget kapital dividerat med antalet utestående aktier vid årets slut.

8 Samt en aktie i Swedish Match per Volvoaktie, à 21:74 (vägt genomsnitt de 10 första handelsdagarna efter börsnotering).

9 Enligt styrelsens förslag.

De största aktieägarna i Volvo, 31 december 1997

	Antal aktier	Röstandel, %	Kapitalandel, %
FöreningsSparbankens fonder	43.202.746	10,5	9,8
Allmänna pensionsfonden, fjärde fondstyrelsen	22.047.590	8,6	5,0
Försäkringsbolaget SPP	16.509.912	4,8	3,7
S-E-Bankens aktiefonder	9.449.335	5,3	2,1
Svenska Handelsbankens pensionsstiftelse	8.700.000	5,2	2,0
Skandia	13.009.877	4,7	2,9
AMF Pensionsförsäkrings AB	15.150.000	4,2	3,4
Trygg-Hansa Försäkring	7.979.922	3,8	1,8
Nordbankens aktiefonder	7.975.725	3,3	1,8
Parcitas Investment SA	4.975.000	2,9	1,1

Aktiefördelning, 31 december 1997

Innehav	Antal ägare	%	Antal aktier	Kapitalandel, %
1– 500 aktier	195.409	86,7	19.913.413	4,5
501– 1.000 aktier	15.984	7,1	12.199.259	2,8
1.001– 2.000 aktier	7.960	3,5	11.626.389	2,6
2.001– 5.000 aktier	4.111	1,8	12.850.685	2,9
5.001– 10.000 aktier	991	0,4	7.054.585	1,6
10.001– 20.000 aktier	411	0,2	5.793.582	1,3
20.001– 50.000 aktier	265	0,1	8.290.788	1,9
50.001– 100.000 aktier	132	0,1	9.557.480	2,2
100.001– aktier	273	0,1	354.234.704	80,2
Totalt	225.536	100,0	441.520.885	100,0

Volvoaktiens notering, plats och år

Stockholm	1935
London	1972
Frankfurt am Main, Düsseldorf, Hamburg	1974
Paris	1984 ¹
USA (NASDAQ)	1985
Bryssel, Antwerpen	1985
Tokyo	1986
Zürich, Basel, Genève	1987 ¹

1 Volvos styrelse fattade beslut om avnotering i februari 1998.

Aktiekapital och utdelning 1926–1997

Kr År	Aktiekapital	Antal aktier	Utdelning per aktie	Total utdelning	Händelse	Villkor
1926	200.000	2.000				
1930	4.200.000	42.000			Nyemission	20:1, 100kr
1935	13.000.000	260.000 ¹	2:50	650.000	Nyemission	
1937	18.200.000	364.000	2:50	910.000	Nyemission	2:5, 50kr
1938	18.200.000	364.000	3:00	1.092.000		
1942	20.000.000	400.000 ^{2, 3}	3:00	1.092.000	Nyemission	
1943	25.000.000	500.000	3:00	1.500.000	Nyemission	1:4, 50kr
1945	37.500.000	750.000	3:00	2.250.000	Nyemission	1:2, 50kr
1951	56.250.000	1.125.000	3:00	3.375.000	Nyemission	1:2, 50kr
1952	75.000.000	1.500.000	3:00	4.500.000	Fondemission	1:3
1954	75.000.000	1.500.000	3:60	5.400.000		
1955	90.000.000	1.800.000	3:00	5.400.000	Fondemission	1:5
1959	108.000.000	2.160.000	3:00	6.480.000	Fondemission	1:5
1960	114.000.000	2.280.000 ³	3:00	6.840.000		
1961	114.000.000	2.280.000	3:75	8.550.000		
1962	142.500.000	2.850.000			Nyemission	1:4, 60kr
	171.000.000	3.420.000	3:00	10.260.000	Fondemission	1:5
1963	171.000.000	3.420.000	4:00	13.680.000		
1964	228.000.000	4.560.000	3:00	13.680.000	Fondemission	1:3
1965	228.000.000	4.560.000	3:90	17.784.000		
1966	273.600.000	5.472.000			Nyemission	1:5, 75kr
	342.000.000	6.840.000	3:50	23.940.000	Fondemission	1:4
1967	342.000.000	6.840.000	4:50	30.780.000		
1968	342.000.000	6.840.000	5:50	37.620.000		
1969	342.000.000	6.840.000	6:00	41.040.000		
1970	513.000.000	10.260.000	4:00	41.040.000	Fondemission	1:2
1972	598.500.000	11.970.000			Nyemission	1:6, 80kr
	607.180.000	12.143.600 ³				
	613.430.000	12.268.600 ³	4:00	49.074.400		
1973	624.505.000	12.490.100 ³	6:00	74.940.600		
1974	653.755.000	13.075.100 ⁴	6:00	78.450.600	Riktad nyemission	171kr
1975	784.506.000	15.690.120	6:00	94.140.720	Nyemission	1:5, 70kr
1976	882.569.250	17.651.385	6:00	105.908.310	Nyemission	1:8, 70kr
1978	882.569.250	17.651.385	7:00	123.559.695		
1979	1.059.083.100	21.181.662	8:00	169.453.296	Nyemission	1:5, 60kr
1981	1.393.921.050	27.878.421 ³	9:00	190.634.958 ⁵		
1982	1.697.705.250	33.954.105 ⁶	10:00	339.541.050	Nyemission	1:5, 100kr
1983	1.735.205.250	34.704.105 ⁷	11:50	399.097.208	Riktad nyemission	405kr
1984	1.763.750.250	35.275.005 ⁸			Riktad nyemission	415, 45kr
	1.763.750.250 ⁹	70.550.010 ⁹			Split	2:1
	1.940.125.225 ⁹	77.605.009 ⁹	5:30	411.306.548	Fondemission	1:10
1985	1.940.125.225	77.605.009	8:50	659.642.577		
1986	1.940.125.225	77.605.009	9:25	717.846.333		
1987	1.940.125.225	77.605.009	10:50	814.852.595		
1988	1.940.125.225	77.605.009	14:00	1.086.470.126		
1989	1.940.125.225	77.605.009	15:50	1.202.877.639		
1992	1.940.125.225	77.605.009	7:75	601.438.820		
1993	1.940.289.850	77.611.594	7:75	601.438.820	Konvertering av konvertibel lån	
1994	2.216.083.775	88.643.351 ³			Riktad nyemission	
	2.216.083.775	443.216.755 ¹⁰			Split	5:1
	2.220.207.125	444.041.425	3:40	1.512.085.233 ¹¹	Konvertering av konvertibel lån	
1995	2.317.791.260	463.558.252 ¹²	4:00 ¹³	1.854.233.008	Konvertering av konvertibel lån	
1996	2.317.791.260	463.558.252	4:30	1.993.300.484		
1997	2.204.806.925	440.961.385 ¹⁴			Inlösen av aktier	1:20, 257kr
	2.649.125.310	441.520.885 ¹⁵	5:00 ¹⁶	2.207.604.425	Riktad nyemission	207, 31kr

- 1 Det ursprungliga nominella värdet på 100 kr ändras till 50 kr.
- 2 Nyemission, ej utdelningsberättigande.
- 3 Nyemitterade aktier som betalning för följande förvärv.
1942 Köpings Mekaniska Verkstad
1960 Arvika Thermanius
1972 Ailsa Trucks, DAF, Motauto
1973 Bilja, Bil & Truck, Verdexa
1981 Beijerinvest
1994 BCP Branded Consumer Products, 26%.
- 4 Riktad nyemission till Allmänna Pensionsfonden, fjärde fondstyrelsen.
- 5 Exklusive utdelning från Beijerinvest på 60.270.831 kr.
- 6 I samband med emissionen emitterades ytterligare 500.000 B-aktier riktade till medarbetare i Sverige.
- 7 Riktad nyemission 750.000 B-aktier till den Brittiska kapitalmarknaden utan företrädesrätt för befintliga aktieägare.
- 8 I samband med ytterligare förvärv av aktier i Hamilton Brothers Petroleum Corporation emitterade AB Volvo 570.900 B-aktier som betalning.
- 9 Juli 1984, split 2:1 (50 kr–25 kr), augusti 1984 fondemission 1:10.
- 10 Augusti 1994, split 5:1 (25 kr–5 kr).
- 11 Utdelning baserad på 444.730.951 aktier.
- 12 Fram till den 15:e mars emitterades 19.516.827 nya aktier genom konvertering av konvertibla förlagslån.
- 13 Samt en aktie i Swedish Match.
- 14 Inlösen av 3.546.185 A-aktier och 19.050.682 B-aktier.
- 15 Riktad nyemission om 559.500 B-aktier till Stiftelsen Volvoretat samt fondemission och uppskrivning av aktiens nominella värde från 5 till 6 kr.
- 16 Enligt styrelsens förslag.

Styrelseledamöter valda av bolagsstämman

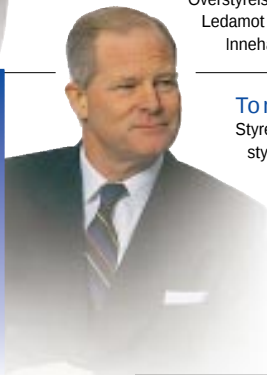

Håkan Frisinger Ordförande. Född 1928, civ ing, tekn dr h c.
Styrelseordförande i Atle AB, IRO AB och Swedwood Holding BV, Nederländerna. Styrelseledamot i Sten A Olssons Stiftelse för forskning och kultur, Catella AB, Ernström Holding AB och Ingka Holding BV, Nederländerna. Ledamot av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien. Verkställande direktör i AB Volvo 1983–1987. Verkställande direktör i Volvo Personvagnar AB 1978–1983.
Ledamot av AB Volvos styrelse sedan 1994. Dessutom suppleant 1981–1984 och ordinarie ledamot 1984–1987.
Innehav i Volvo: 1.000 A-aktier.

Per-Olof Eriksson Född 1938, civ ing, tekn dr h c.
Styrelseordförande i Svenska Kraftnät. Styrelseledamot i bl a Sandvik AB, AB Custos, Svenska Handelsbanken, SSAB Svenskt Stål AB, Preem Petroleum AB, AB SKF, Skanska AB, Assa Abloy, NV Koninklijke Sphinx Gustavsberg, Nederländerna, Kungliga Tekniska Högskolan och Sveriges Industriförbund. Ledamot av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien.
Ledamot av AB Volvos styrelse sedan 1994.
Innehav i Volvo: 1.000 B aktier.

Sören Gyll Född 1940.
Styrelseordförande i Pharmacia & Upjohn, Inc. Styrelseledamot i Bilia AB, AB SKF, Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA, Skanska AB, Oresa Ventures SA., Sveriges Industriförbund och Svenska Arbetsgivareföreningen. Ledamot av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, Överstyrelsen för Sveriges Verkstadsindustrier och Sveriges Verkstadsförening.
Ledamot av AB Volvos styrelse sedan 1992.
Innehav i Volvo: 17.892 aktier, varav 3.942 B-aktier. 10.000 optioner.

Tom Hedelius Född 1939, civ ek, ekon dr h c.
Styrelseordförande i Svenska Handelsbanken och Bergman & Beving AB. Vice styrelseordförande i AGA AB, Telefonaktiebolaget LM Ericsson och i AB Industrivärden. Styrelseledamot i bl a Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA och SAS Representantskap.
Ledamot av AB Volvos styrelse sedan 1994.
Innehav i Volvo: 2.000 A-aktier.

Leif Johansson
Född 1951, civ ing.
Verkställande direktör i AB Volvo och koncernchef.

Sören Mannheimer Född 1934, jur kand.
Styrelseordförande i Allmänna Pensionsfonden, fjärde fondstyrelsen, Lennart Wallenstam Byggnads AB samt Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola. Styrelseledamot i Svenska Mässan 1977–1992 samt sedan 1995.
Ledamot av AB Volvos styrelse 1986–1994 samt sedan 1994.
Innehav i Volvo: 100 B-aktier.

Björn Svedberg
Född 1937, civ ing, tekn dr h c.
Styrelseordförande i Telefonaktiebolaget LM Ericsson och ABB AB. Styrelseledamot i ABB Ltd, Incentive AB och STORA.
Ledamot av AB Volvos styrelse sedan 1994.
Innehav i Volvo: 4.000 B-aktier.

Utsedda av arbetstagarorganisationer

Lars-Göran Larsson Född 1947.

Utsedd av PTK-klubbarna inom Volvo. I Volvo sedan 1974.

Ledamot av AB Volvos styrelse sedan 1994.

Innehav i Volvo: 44 A-aktier.

Olle Ludvigsson Född 1948.

Utsedd av LO-klubbarna inom Volvo. I Volvo sedan 1968. Suppleant i AB Volvos styrelse 1983–1988, ordinarie ledamot sedan 1988.

Innehav i Volvo: 105 aktier, varav 55 B-aktier.

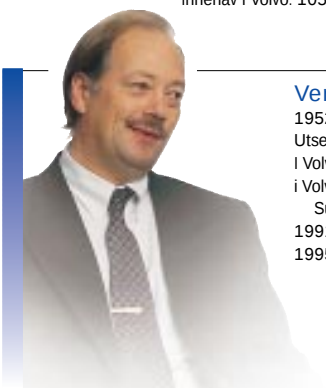
Verner Pedersen Född

1952.

Utsedd av LO-klubbarna inom Volvo.

I Volvo sedan 1975. Styrelseledamot i Volvo Aero AB.

Suppleant i AB Volvos styrelse 1991–1995, ordinarie ledamot sedan 1995.

Styrelsesuppleanter

Claes Andersson Född 1953.

Utsedd av LO-klubbarna inom Volvo. I Volvo sedan 1972.

Suppleant i AB Volvos styrelse sedan 1996.

Innehav i Volvo: 50 B-aktier.

Lars-Erik Berg

Född 1950, civ. ing.

Utsedd av PTK-klubbarna inom

Volvo. I Volvo sedan 1975.

Suppleant i AB Volvos styrelse sedan 1995.

Innehav i Volvo: 800 B-aktier.

Revisorer

Ragne Billing Auktoriserad revisor,
KPMG Bohlins AB.

Nils Brehmer Auktoriserad revisor,
Öhrlings Coopers & Lybrand AB.

Revisorssuppleanter

Anders Ivdal Auktoriserad revisor,
KPMG Bohlins AB.

Olle Gunnarsson Auktoriserad revisor,
Öhrlings Coopers & Lybrand AB.

Styrelsens sekreterare

Eva Persson Född 1953.

Direktör i AB Volvo. Sekreterare i AB Volvos styrelse.

Koncernledning

Leif Johansson Född 1951, civ ing.
Verkställande direktör i AB Volvo och
koncernchef sedan 1997.

Styrelseordförande i Gränges AB.
Styrelseledamot i Sveriges Industri-
förbund samt Sveriges Verkstadsindustrier.
Ledamot av Kungliga Ingenjörsveten-
skapsakademien. Ledamot av AB Volvos
styrelse sedan 1997.

Innehav i Volvo: 20.300 aktier, varav
20.000 B-aktier.

Tuve Johannesson Född 1943, civ ek.
Verkställande direktör i Volvo Personvagnar AB.
Medlem av Volvos koncernledning sedan 1995.

Verkställande direktör i VME Group NV
1988–1995. I Volvo sedan 1995.
Styrelseledamot i Cardo AB, Trygg-Hansa och
S-E Banken.

Innehav i Volvo: 7.000 B-aktier. 10.000
optioner.

Lennart Jeansson Född 1941, civ ek.
Vice verkställande direktör i AB Volvo sedan
1990 och ställföreträdande koncernchef
sedan 1995. Medlem av Volvos koncernledning
sedan 1986.

Verkställande direktör i Volvo Personvagnar AB
1990–1993. I Volvo sedan 1966.

Styrelseledamot i AGA AB, Bilja AB, Atlas
Copco AB och Storebrand ASA.

Innehav i Volvo: 26.279 aktier, varav 25.575
B-aktier. 10.000 optioner.

Bengt Ovlinger

Född 1944.
Verkställande direktör
i Volvo Construction
Equipment Corporation.
Medlem av Volvos koncern-
ledning sedan 1995. I Volvo
1969–1980 och sedan
1995.

Innehav i Volvo: 310
B-aktier. 6.000 optioner.

Arne Wittlöv Född 1940, civ ing, tekn dr h c.
Vice verkställande direktör i AB Volvo. Medlem av
Volvos koncernledning sedan 1995, adjungerad
medlem sedan 1993. I Volvo sedan 1984.

Styrelseordförande i Naturvetenskapliga
Forskningsrådet. Vice preses i Kungliga
Ingenjörsvetenskapsakademien. Styrelseledamot
i Stiftelsen för Strategisk Forskning. Medlem i
Industrial Research and Development Advisory
Committee of the European Commission (IRDAC).

Innehav i Volvo: 1.714 aktier, varav 1.670
B-aktier. 6.000 optioner.

Per Lindquist

Född 1950, civ ing.
Tillförordnad verkställande direktör i AB Volvo Penta
och medlem av Volvos koncernledning sedan 1997.
Innehav i Volvo: 1.124 aktier, varav 1.074 B-aktier.
6.000 optioner.

Karl-Erling Trogen Född 1946, civ ing. Verkställande direktör i Volvo Lastvagnar AB. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1994. Verkställande direktör i Volvo GM Heavy Truck Corporation 1991–1994. I Volvo sedan 1971. Innehav i Volvo: 10.000 B-aktier. 10.000 optioner.

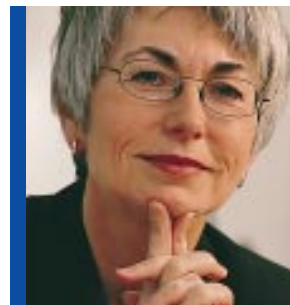
Björn Larsson Född 1943. Verkställande direktör i Volvo Bussar AB. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1995. I Volvo sedan 1964. Innehav i Volvo: 1.330 aktier, varav 1.280 B-aktier.

Fred Bodin Född 1947, jur kand. Verkställande direktör i Volvo Aero AB. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1993. Chefsjurist i Volvo-koncernen 1988-1997. I Volvo sedan 1981. Innehav i Volvo: 44 A-aktier.

Jan Engström Född 1950, civ ek. Direktör i AB Volvo. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1993 med ansvar för ekonomi och finans. I Volvo sedan 1973. Innehav i Volvo: 1.114 aktier, varav 965 B-aktier. 10.000 optioner.

Eva Persson Född 1953, jur. kand. Direktör i AB Volvo. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1997 med ansvar för juridik, skatter och säkerhet. I Volvo sedan 1988. Sekreterare i AB Volvos styrelse sedan 1997. Innehav i Volvo: 19 B-aktier.

Claes Malmros Född 1952, jur kand. Direktör i AB Volvo. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1995 med ansvar för koncernstrategi och affärsutveckling. I Volvo sedan 1986. Innehav i Volvo: 135 A-aktier. 6.000 optioner.

Lars Anell Född 1941, civ ek. Direktör i AB Volvo. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1994 med ansvar för samhällsfrågor, industri- och handelspolitik. I Volvo sedan 1994. Innehav i Volvo: 200 B-aktier. 10.000 optioner.

Per Löjdquist Född 1949. Direktör i AB Volvo. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1997 med ansvar för information och aktiemarknad. I Volvo sedan 1973. Styrelseledamot i Aktieförbundet och BIORA AB. Innehav i Volvo: 3.174 A-aktier. 6.000 optioner.

11-årsöversikt för Volvokoncernen

Koncernens resultaträkning¹

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Nettoomsättning	92.520	96.639	90.972	83.185	77.223	83.002	111.155	155.866	171.511	156.060	183.625
Kostnad för sålda produkter						-66.143	-85.840	-115.092	-128.529	-121.249	-138.990
Bruttoresultat						16.859	25.315	40.774	42.982	34.811	44.635
Forsknings- och utvecklings-kostnader						-6.243	-4.438	-4.652	-7.343	-8.271	-8.659
Försäljningskostnader	-86.058	-89.548	-86.155	-82.618	-78.059	-8.717	-11.480	-15.737	-17.418	-14.895	-17.160
Administrationskostnader						-4.151	-6.131	-7.711	-7.399	-6.685	-7.018
Övriga rörelseintäkter						3.720	4.102	3.317	4.168	5.086	3.187
Övriga rörelsekostnader						-3.370	-5.455	-6.620	-5.966	-6.336	-6.567
Rörelseresultat före poster av engångskaraktär	6.462	7.091	4.817	567	-836	-1.902	1.913	9.371	9.024	3.710	8.418
Poster av engångskaraktär	—	113	313	-2.450	—	-1.450	-1.600	—	1.215	—	—
Rörelseresultat	6.462	7.204	5.130	-1.883	-836	-3.352	313	9.371	10.239	3.710	8.418
Resultat från andelar i intresseföretag						120	-1.749	5.861	2.119	314	2.929
Resultat från övriga aktier och andelar						157	444	1.667	788	9.007	1.168
Ränteintäkter och liknande resultatposter	2.549	1.039	1.837	1.556	1.639	3.973	4.250	3.051	3.996	4.817	3.486
Räntekostnader och liknande resultatposter						-5.111	-5.599	-3.608	-3.757	-3.271	-2.748
Övriga finansiella intäkter och kostnader						-536	-301	36	-337	-374	-77
Resultat efter finansiella poster	9.011	8.243	6.967	-327	803	-4.749	-2.642	16.378	13.048	14.203	13.176
Skatter	-3.272	-3.200	-2.145	-719	-560	138	-468	-2.783	-3.741	-1.825	-2.705
Minoritetsandelar i resultat	-74	-103	-35	26	439	1.291	-356	-365	-45	99	-112
Årets resultat	5.665	4.940	4.787	-1.020	682	-3.320	-3.466	13.230	9.262	12.477	10.359

Koncernens balansräkning¹

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Tillgångar											
Immateriella anläggningstillgångar	350	297	429	318	373	298	2.284	4.545	5.626	2.277	3.284
Materiella anläggningstillgångar	13.373	15.610	19.449	19.897	18.549	20.130	28.157	28.196	27.941	31.426	44.294
Finansiella anläggningstillgångar	12.557	22.066	25.128	30.263	35.277	36.932	33.819	27.467	28.991	25.668	24.527
Anläggningstillgångar	26.280	37.973	45.006	50.478	54.199	57.360	64.260	60.208	62.558	59.371	72.105
Varulager	16.561	19.401	18.830	18.316	16.705	18.368	21.390	23.380	23.929	23.148	27.993
Kortfristiga fordringar	12.724	13.945	15.837	15.718	17.065	19.519	27.424	30.545	28.906	31.979	42.594
Kortfristiga placeringar	17.359	11.264	13.096	12.301	14.477	14.950	13.123	15.878	15.817	21.577	10.962
Kassa och bank	5.138	4.368	5.374	5.284	4.302	6.810	8.319	8.571	7.489	5.084	9.641
Omsättningstillgångar	51.782	48.978	53.137	51.619	52.549	59.647	70.256	78.374	76.141	81.788	91.190
Tillgångar	78.062	86.951	98.143	102.097	106.748	117.007	134.516	138.582	138.699	141.159	163.295
Eget kapital och skulder											
Bundet eget kapital	21.198	23.116	23.395	21.476	17.594	15.029	13.622	16.765	16.582	17.224	19.122
Fritt eget kapital	8.079	10.124	14.244	13.815	16.270	14.692	13.466	26.567	34.618	40.652	41.309
Eget kapital	29.277	33.240	37.639	35.291	33.864	29.721	27.088	43.332	51.200	57.876	60.431
Minoritetskapital	340	484	414	300	4.986	3.919	6.686	838	605	504	899
Avsättningar						16.738	20.374	20.011	21.492	18.138	22.953
Långfristiga skulder	48.445	53.227	60.090	66.506	67.898	13.822	14.153	11.996	16.885	18.189	24.078
Kortfristiga skulder						52.807	66.215	62.405	48.517	46.452	54.934
Eget kapital och skulder	78.062	86.951	98.143	102.097	106.748	117.007	134.516	138.582	138.699	141.159	163.295
Ställda panter	1.943	1.997	2.427	2.417	2.641	4.114	4.613	6.527	5.434	6.503	6.743
Ansvarsförbindelser	3.417	3.095	2.986	3.270	4.691	6.808	8.656	7.581	7.450	6.188	5.406

¹ Den nya årsredovisningslagen tillämpas av svenska aktieföretag och vissa handelsbolag fr o m 1 januari 1997. Värdena för åren 1992 till 1996

har räknats om enligt de nya principerna och uppställningsformerna.

Koncernens kassaflödesanalys

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Årets verksamhet											
Årets resultat	5.665	4.940	4.787	-1.020	682	-3.320	-3.466	13.230	9.262	12.477	10.359
Avskrivningar som belastat detta resultat	2.213	2.293	2.685	3.021	3.129	3.119	3.777	5.107	5.656	5.351	6.796
Nedskrivningar av aktieinnehav och anläggningar som belastat detta resultat	—	—	—	674	725	315	—	574	1.817	—	—
Resultatandelar i intresseföretag efter skatt	—	—	-337	-704	-899	417	2.815	-1.274	-730	-222	220
Utdelning från intresseföretag	—	—	225	277	675	700	717	160	404	119	145
Vinst vid försäljning av aktier	-1.186	-47	-126	-116	-2.026	-131	-504	-4.243	-1.180	-8.169	-4.068
Vinst vid försäljning av dotterbolag	—	—	—	—	—	—	—	—	-3.032	—	—
Minoritetsandel efter skatt	74	103	35	-26	-439	-1.286	356	365	45	-99	112
Ökning (-) minskning (+) av omsättningstillgångar: Kortfristiga fordringar	-378	-1.221	-1.892	-966	-1.347	1.484	-2.732	-3.538	-962	-4.777	-7.452
Varulager	1.674	-2.840	571	-1.897	1.611	2.373	2.209	-2.687	-516	-547	-2.575
Ökning (+) minskning (-) av kortfristig rörelseskulder samt övriga avsättningar	968	1.351	58	2.639	608	1.859	6.312	5.915	570	-618	7.280
Ökning (+) minskning (-) av latent skatteskuld	352	14	98	-812	-521	-2.207	-989	-1.373	-267	23	711
Kassaflöde från årets verksamhet	9.382	4.593	6.104	1.070	2.198	3.323	8.495	12.236	11.067	3.538	11.528
Investeringar, ökning (-)											
Fastigheter, maskiner, inventarier m m:											
Anläggningar	-3.864	-4.641	-6.504	-4.598	-2.874	-2.915	-3.465	-4.274	-6.491	-8.200	-9.863
Leasingfordon	—	—	-400	-1.200	-1.000	-1.352	-1.678	-2.495	-2.585	-3.851	-9.773
Restvärde på utrangerade anläggningstillgångar samt leasingfordon	334	274	747	180	1.243	299	770	1.460	1.351	1.958	1.855
Aktier och andelar, netto	1.852	-1.849	-1.635	-5.456	-7.238	-224	464	8.182	1.953	14.080	10.669
Långfristiga fordringar, netto	139	-3.008	36	-28	-102	-1.620	-280	-1.563	-1.953	-2.804	-6.031
Förändring genom företagsförvärf och -försäljningar	8	-166	-49	-964	-210	323	393	—	-4.420	-878	-1.303
Återstår efter nettoinvesteringar	7.851	-4.797	-1.701	-10.996	-7.983	-2.166	4.699	13.546	-1.078	3.843	-2.918
Finansiering, utdelning m m											
Ökning (+) minskning (-) av kortfristig banklån och övriga lån	-1.148	1.781	8.288	5.124	-1.542	-298	-5.104	-6.233	-3.993	5.151	995
Ökning (+) minskning (-) av långfristiga lån samt avsättningar för pensioner	2	839	-1.445	2.797	2.847	3.745	-753	-2.011	6.166	-1.844	3.404
Ökning (-) minskning (+) av spärkkonton hos Sveriges Riksbank	-541	-2.313	-1.259	3.221	2.031	39	2	—	—	—	—
Ökning (+) minskning (-) av minoritetskapital	134	41	-105	-87	5.282	122	15	145	-37	45	-21
Utdelning till AB Volvos aktieägare	-718	-815	-1.086	-1.203	-1.203	-1.203	-601	-601	-1.512	-1.854	-1.993
Utdelning till minoritetsägare	—	—	—	—	-157	-81	—	-132	-3	-33	-83
Inlösen av aktier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-5.807
Nyemission	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	116
Reglering av skuld till Renault	—	—	—	—	—	—	—	-1.422	—	-1.536	—
Övrigt	804	691	-355	-342	-7	78	93	23	46	-121	-22
Förändring av likvida medel exkl omräkningsdifferenser	6.384	-4.573	2.337	-1.486	-732	236	-1.649	3.315	-411	3.651	-6.329
Omräkningsdifferenser på likvida medel	—	—	—	—	—	1.817	1.331	-308	-732	-296	271
Ökning (-) minskning (+) av långsiktiga värdepappersinnehav	-1.664	-2.292	501	601	1.926	928	—	—	—	—	—
Förändring av likvida medel	4.720	-6.865	2.838	-885	1.194	2.981	-318	3.007	-1.143	3.355	-6.058
Likvida medel vid årets slut	22.497	15.632	18.470	17.585	18.779	21.760	21.442	24.449	23.306	26.661	20.603

Fr o m 1992 har effekterna av större förvärf och avyttringar av dotterbolag för respektive år, inklusive utdelningen av aktieinnehavet i Swedish Match 1996, exkluderats från övriga förändringar i balansräkningen. Effekterna av

valutakursförändringar vid omräkning av utländska dotterbolag har även exkluderats eftersom dessa effekter inte påverkar kassaflödet.

Löner och ersättningar (inklusive sociala avgifter)

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	14.106	15.434	16.875	17.865	17.654	16.857	19.489	24.156	27.248	25.997	26.951

Nyckeltal

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Bruttomarginal, % ¹						20,3	22,8	26,2	25,1	22,3	24,3
Forsknings- och utvecklingskostnader i % av nettoomsättning ¹						7,5	4,0	3,0	4,3	5,3	4,7
Försäljningskostnader i % av nettoomsättning ¹						10,5	10,3	10,1	10,2	9,5	9,3
Administrationskostnader i % av nettoomsättning ¹						5,0	5,5	4,9	4,3	4,3	3,8
Rörelsemarginal, %	7,0	7,5	5,6	-2,3	-1,1	-4,0	0,3	6,0	6,0	2,4	4,6
Avkastning på eget kapital, %	21,0	15,8	13,3	neg	2,0	neg	neg	36,5	19,3	23,7	17,4
Räntetäckningsgrad, ggr	5,4	5,3	3,6	0,9	1,1	0,2	0,6	5,5	4,6	5,5	5,8
Självfinansieringsgrad, %	243	99	88	18	57	78	165	181	122	29	59
Finansiella nettotillgångar/nettoskuld, Mkr	5.583	-1.610	-3.011	-9.256	-11.357	-18.117	-20.592	-5.999	1.245	12.007	19.108
Finansiella nettotillgångar/nettoskuld i procent av eget kapital och minoritetskapital	18,8	-4,8	-7,9	-26,0	-29,2	-53,9	-61,0	-13,6	2,4	20,6	31,2
Andel eget kapital och minoritetskapital, %	37,9	38,8	38,8	34,9	36,4	28,8	25,1	31,9	37,4	41,4	37,6
Andel eget kapital och minoritetskapital, exklusive säljfinansieringsverksamhet, % ²								34,5	40,8	48,0	50,8
Andel eget kapital, %	37,5	38,2	38,4	34,6	31,7	25,4	20,1	31,3	36,9	41,0	37,0
Exklusive rörelseposter av engångskaraktär och resultat vid försäljning av aktier											
Rörelsemarginal, %	7,0	7,3	5,3	0,7	-1,1	-2,3	1,7	6,0	5,3	2,4	4,6
Avkastning på eget kapital, %	16,6	15,3	13,3	3,6	neg	neg	4,1	24,2	14,7	8,1	10,4

1 Nyckeltalen redovisas som en följd av den nya årsredovisningslagen 1997. Värden för perioden 1992 till 1996 har omräknats enligt den nya lagen.

2 Säljfinansieringsverksamheten hade en marginell påverkan på andelen eget kapital och minoritetskapital före 1994.

Export från Sverige

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Volvokoncernen totalt	29.319	30.151	32.181	32.182	31.881	30.344	36.130	43.330	56.059	54.589	51.872

Redovisning per affärsområde

Anställda vid årets slut

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Personvagnar	34.050	34.280	34.610	33.630	29.570	28.450	26.800	29.080	31.050	29.600	27.920
Lastvagnar	18.490	21.460	22.310	20.550	20.290	19.480	17.780	19.790	21.670	21.160	22.520
Bussar	810	2.800	2.810	3.690	3.050	2.620	2.610	2.600	3.620	3.750	4.220
Anläggningsmaskiner	—	—	—	—	—	—	—	—	7.610	7.300	8.560
Marin- och industrimotorer	2.650	2.620	2.550	2.190	2.040	1.540	1.420	1.540	1.570	1.420	1.400
Aero	3.550	3.760	3.800	4.000	4.420	4.290	4.040	3.770	3.890	3.740	4.170
Övriga bolag	6.500	4.160	4.310	4.740	4.210	3.740	3.350	2.350	2.600	3.350	4.110
Fordonsrörelsen	66.050	69.080	70.390	68.800	63.580	60.120	56.000	59.130	72.010	70.320	72.900
Verksamheter under avveckling	9.300	9.530	8.300	—	—	—	17.640	16.420	7.040	10	—
Volvokoncernen totalt	75.350	78.610	78.690	68.800	63.580	60.120	73.640	75.550	79.050	70.330	72.900

Nettoomsättning

Mkr		1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Personvagnar	Västra Europa					21.641	27.741	31.354	40.546	47.043	49.066	57.443
	Östra Europa					—	391	719	572	746	888	1.238
	Nordamerika					10.860	11.224	17.360	20.613	21.553	21.228	26.024
	Sydamerika					121	88	288	468	847	482	672
	Asien					4.053	4.277	8.150	10.365	11.974	10.868	9.618
	Övriga marknader					347	877	287	1.034	1.177	1.057	1.458
	Totalt	38.523	38.392	41.356	39.569	37.022	44.598	58.158	73.598	83.340	83.589	96.453
Lastvagnar	Västra Europa					16.718	15.252	15.851	22.718	27.613	27.014	28.087
	Östra Europa					528	518	599	948	1.299	1.721	2.274
	Nordamerika					5.714	6.933	11.817	13.951	13.075	8.564	12.610
	Sydamerika					1.606	484	3.188	4.780	4.641	2.912	3.904
	Asien					3.066	1.675	2.170	2.474	2.863	2.577	2.410
	Övriga marknader					435	1.130	330	1.379	1.536	1.487	1.555
	Totalt	17.938	26.025	28.999	27.492	28.067	25.992	33.955	46.250	51.027	44.275	50.840
Bussar	Västra Europa					2.600	2.581	3.380	3.838	4.709	4.660	5.082
	Östra Europa					12	3	62	102	34	80	190
	Nordamerika					2	1	43	34	736	1.575	2.314
	Sydamerika					522	728	897	1.005	1.087	853	1.002
	Asien					514	572	986	868	844	1.112	1.562
	Övriga marknader					170	566	119	289	285	247	432
	Totalt	2.006	3.384	3.682	3.927	3.820	4.451	5.487	6.136	7.695	8.527	10.582
Anläggningsmaskiner¹	Västra Europa									4.199	7.163	7.836
	Östra Europa									112	93	263
	Nordamerika									1.403	3.385	5.785
	Sydamerika									556	598	991
	Asien									339	937	1.036
	Övriga marknader									307	628	847
	Totalt									6.916	12.804	16.758
Marin- och industri-motorer	Västra Europa					1.563	1.478	1.541	1.753	2.065	2.048	2.219
	Östra Europa					0	0	0	0	1	2	34
	Nordamerika					437	483	859	1.326	1.139	1.142	1.332
	Sydamerika					159	92	74	92	99	109	136
	Asien					406	407	434	464	458	486	643
	Övriga marknader					20	82	78	107	116	98	102
	Totalt	2.361	2.593	2.735	2.927	2.585	2.542	2.986	3.742	3.878	3.885	4.466
Aero	Västra Europa					2.473	2.146	2.281	2.400	2.590	2.950	3.682
	Östra Europa					4	0	0	13	27	8	6
	Nordamerika					1.208	1.244	1.326	1.104	1.100	1.071	3.066
	Sydamerika					0	13	4	0	4	4	257
	Asien					11	6	5	66	66	89	264
	Övriga marknader					4	9	11	5	3	21	201
	Totalt	1.990	2.495	2.635	2.591	3.700	3.418	3.627	3.588	3.790	4.143	7.476
Övrigt och eliminerings		4.562	2.131	2.267	2.157	2.029	2.001	2.986	614	– 2.150	– 3.006	– 3.016
Fordonsrörelsen		67.380	75.020	81.674	78.663	77.223	83.002	107.199	133.928	154.496	154.217	183.559
Verksamheter under avveckling		25.140	21.619	9.298	4.522	—	—	3.956	21.938	17.015	1.843	66
Volvokoncernen totalt		92.520	96.639	90.972	83.185	77.223	83.002	111.155	155.866	171.511	156.060	183.625

Fr o m 1997 sker Volvokoncernens redovisning per marknadsområde enligt nya geografiska definitioner, baserad på ISO-standard. Värden för åren 1991–1996 har räknats om enligt den nya principen.

1 Ingår i Volvokoncernen fr o m juli 1995. Nettoomsättning för Anläggningsmaskiner (Volvo Construction Equipment) för åren 1991 till 1995, beräknad enligt genomsnittskurs för USD respektive år, uppgick till Mkr: 8.273, 7.890, 9.665, 12.084 och 13.684.

Rörelseresultat före poster av engångskaraktär

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Personvagnar	4.311	2.680	1.168	-957	-1.597	-1.691	626	2.771	1.089	1.498	4.510
Lastvagnar	1.606	2.736	2.058	1.114	941	-619	585	4.051	5.073	878	1.812
Bussar	179	286	228	53	-166	71	313	318	405	331	550
Anläggningsmaskiner ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	717	1.162	1.444
Marin- och industrimotorer	223	161	93	20	-113	-76	125	223	212	-27	181
Aero	227	240	248	8	202	305	143	60	103	153	472
Övrigt och eliminerings	-489	898	-68	-35	-103	108	121	63	-106	-376	-577
Fordonsrörelsen	6.057	7.001	3.727	203	-836	-1.902	1.913	7.486	7.493	3.619	8.392
Verksamheter under avveckling	405	90	1.090	364	—	—	—	1.885	1.531	91	26
Volvo-koncernen totalt	6.462	7.091	4.817	567	-836	-1.902	1.913	9.371	9.024	3.710	8.418

1 Ingår i Volvo-koncernen fr o m halvåret 1995. Rörelseresultat för Anläggningsmaskiner (Volvo Construction Equipment) för åren 1991 till 1995,

beräknad enligt genomsnittskurs för USD respektive år, uppgick till Mkr -193, -436, 502, 1.621 och 1.679.

Rörelsemarginal

Procent	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Personvagnar	11,2	7,0	2,8	-2,4	-4,3	-3,8	1,1	3,8	1,3	1,8	4,7
Lastvagnar	9,0	10,5	7,1	4,1	3,4	-2,4	1,7	8,8	9,9	2,0	3,6
Bussar	8,9	8,5	6,2	1,3	-4,3	1,6	5,7	5,2	5,3	3,9	5,2
Anläggningsmaskiner ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	12,3	9,1	8,6
Marin- och industrimotorer	9,4	6,2	3,4	0,7	-4,4	-3,0	4,2	6,0	5,5	-0,7	4,1
Aero	11,4	9,6	9,4	0,3	5,5	8,9	3,9	1,7	2,7	3,7	6,3

1 Rörelsemarginal för Anläggningsmaskiner (Volvo Construction Equipment) för åren 1991 till 1995 uppgick till -2,3, -5,5, 5,2, 13,4 och 12,3.

Avkastning på operativt kapital

Procent	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Personvagnar	>25	>25	14	neg	neg	neg	4	21	8	12	>25
Lastvagnar	24	>25	>25	21	12	neg	8	>25	>25	10	18
Bussar	23	>25	18	4	neg	5	18	22	18	12	17
Anläggningsmaskiner	—	—	—	—	—	—	—	—	>25	23	23
Marin- och industrimotorer	18	16	13	5	neg	neg	11	19	17	neg	14
Aero ¹	14	17	17	neg	12	22	11	5	13	19	>25

1 Från och med 1997 beräknas avkastning på operativt kapital för Aero exklusive AGES.

Investeringar i anläggningar

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Personvagnar	2.455	2.140	3.594	3.051	1.413	1.562	2.072	1.596	2.540	4.425	5.544
Lastvagnar	628	932	820	1.073	786	912	725	979	2.072	2.589	2.439
Bussar	37	92	206	116	114	101	64	54	124	199	276
Anläggningsmaskiner	—	—	—	—	—	—	—	—	204	286	484
Marin- och industrimotorer	73	77	104	43	36	24	35	96	79	67	86
Aero	146	240	490	156	258	199	157	170	180	173	413
Övrigt och koncerngemensamma investeringar	243	51	608	159	267	117	412	227	387	403	612
Fordonsrörelsen	3.582	3.532	5.822	4.598	2.874	2.915	3.465	3.122	5.586	8.142	9.854
Verksamheter under avveckling	282	416	459	—	—	—	—	1.152	905	58	9
Volvo-koncernen totalt	3.864	3.948	6.281	4.598	2.874	2.915	3.465	4.274	6.491	8.200	9.863
Tillgångar i operationell leasing ¹	—	—	400	1.200	1.000	1.352	1.678	2.495	2.585	3.851	9.773

1 T o m 1996 inklusive tjänstefordon.

Forsknings- och utvecklingskostnader

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Personvagnar	2.925	3.478	4.329	4.851	3.895	3.346	2.462	2.502	4.561	4.901	5.055
Lastvagnar	1.088	1.006	1.245	1.525	1.870	2.258	1.365	1.399	1.760	2.078	2.051
Bussar	159	209	181	213	256	251	240	265	306	343	434
Anläggningsmaskiner	—	—	—	—	—	—	—	—	221	555	627
Marin- och industrimotorer	128	124	127	178	180	166	154	148	177	183	213
Aero	95	100	151	150	163	194	196	160	150	155	205
Övrigt	47	36	73	114	50	28	21	21	30	36	74
Fordonsrörelsen	4.442	4.953	6.106	7.031	6.414	6.243	4.438	4.495	7.205	8.251	8.659
Verksamheter under avveckling	179	186	70	30	—	—	—	157	138	20	—
Volvokoncernen totalt	4.621	5.139	6.176	7.061	6.414	6.243	4.438	4.652	7.343	8.271	8.659

Värden för perioden 1992–1996 har omräknats till följd av den nya årsredovisningslagen.

Redovisning per marknadsområde

Fr o m 1997 sker Volvokoncernens redovisning per marknadsområde enligt nya geografiska definitioner baserade på ISO-standard. Värden för åren 1991–1996 har räknats om enligt den nya principen.

Nettoomsättning

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Västra Europa					46.072	50.658	56.200	71.763	86.056	90.322	101.444
Östra Europa					560	927	1.385	1.636	2.222	2.794	3.939
Europa totalt	40.349	44.018	45.670	46.463	46.632	51.585	57.585	73.399	88.278	93.116	105.383
Nordamerika	21.134	22.978	26.218	21.398	18.285	19.828	31.364	37.034	39.011	36.560	51.052
Sydamerika					2.419	2.362	4.334	6.324	7.117	4.844	6.983
Asien					8.170	7.208	11.842	14.372	17.097	16.151	15.545
Övriga marknader	5.897	8.024	9.786	10.802	1.717	2.019	2.074	2.799	2.993	3.546	4.596
Fordonsrörelsen	67.380	75.020	81.674	78.663	77.223	83.002	107.199	133.928	154.496	154.217	183.559
Verksamheter under avveckling	25.140	21.619	9.298	4.522	—	—	3.956	21.938	17.015	1.843	66
Volvokoncernen totalt	92.520	96.639	90.972	83.185	77.223	83.002	111.155	155.866	171.511	156.060	183.625
varav Sverige	10.501	12.199	12.282	10.968	10.994	11.010	12.154	14.083	16.223	16.631	19.816

Investeringar i anläggningar

Mkr	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Sverige	2.768	2.589	4.424	2.943	2.046	2.046	2.788	2.208	3.918	5.586	6.800
Europa, exklusive Sverige	517	580	1.081	1.320	583	502	438	432	871	1.655	1.475
Nordamerika	205	289	207	191	125	83	130	354	557	649	916
Sydamerika										8	416
Asien										28	214
Övriga marknader	92	74	110	144	120	284	109	128	240	216	33
Fordonsrörelsen	3.582	3.532	5.822	4.598	2.874	2.915	3.465	3.122	5.586	8.142	9.854
Verksamheter under avveckling	282	416	459	—	—	—	—	1.152	905	58	9
Volvokoncernen totalt	3.864	3.948	6.281	4.598	2.874	2.915	3.465	4.274	6.491	8.200	9.863
Tillgångar i operationell leasing ¹	—	—	400	1.200	1.000	1.352	1.678	2.495	2.585	3.851	9.773

1 T o m 1996 inklusive tjänstefordon.

Anställda

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Sverige	55.440	54.970	54.740	47.260	42.960	39.130	43.980	44.880	47.000	43.330	43.650
Europa, exklusive Sverige	11.870	14.530	14.180	12.180	11.630	12.040	16.280	18.040	16.930	15.290	16.100
Nordamerika	4.880	5.680	6.040	5.720	5.320	5.540	6.950	6.100	7.860	6.900	8.450
Sydamerika	1.350	1.890	2.010	1.940	1.730	1.520	3.400	3.400	3.620	2.130	2.000
Asien	640	850	1.030	1.270	1.460	1.380	2.170	2.380	2.830	2.260	1.720
Övriga marknader	1.170	690	690	430	480	510	860	750	810	420	980
Volvokoncernen totalt	75.350	78.610	78.690	68.800	63.580	60.120	73.640	75.550	79.050	70.330	72.900

Redovisning av antalsuppgifter

Antal fakturerade Volvo fordon

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Stora personbilar	290.900	278.370	271.800	237.350	200.850	214.110	216.710	255.800	293.540	269.200	272.290
Medelstora personbilar	118.500	120.100	127.200	118.800	97.100	93.200	85.400	95.200	81.100	99.050	114.150
Totalt personbilar	409.400	398.470	399.000	356.150	297.950	307.310	302.110	351.000	374.640	368.250	386.440
Tunga lastbilar	41.200	53.000	53.000	50.700	47.600	43.000	47.200	63.600	71.400	59.100	63.900
Medeltunga lastbilar	6.500	6.500	6.200	5.000	6.200	5.100	4.000	4.900	5.100	4.600	5.100
Totalt lastbilar	47.700	59.500	59.200	55.700	53.800	48.100	51.200	68.500	76.500	63.700	69.000
Bussar och busschassier	3.920	5.120	5.550	4.830	4.650	5.580	5.450	5.770	6.830	7.410	8.730

		1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Personbilar	Totalt Europa	271.000	275.670	261.310	231.890	199.880	205.270	179.560	214.950	225.160	224.890	239.960
	Västra Europa	271.000	275.670	261.310	231.890	199.880	199.610	170.850	208.280	219.340	219.980	234.050
	Östra Europa	—	—	—	—	—	5.660	8.710	6.670	5.820	4.910	5.910
	Nordamerika	117.790	100.910	111.020	93.270	69.290	75.400	80.110	90.820	99.230	95.660	101.980
	Sydamerika	—	—	—	—	620	210	720	1.860	2.840	950	2.280
	Asien	10.150	12.470	15.120	21.250	20.520	23.130	35.330	37.690	42.130	40.280	36.170
	Övriga marknader	10.460	9.420	11.550	9.740	7.640	3.300	6.390	5.680	5.280	6.470	6.050
	Totalt	409.400	398.470	399.000	356.150	297.950	307.310	302.110	351.000	374.640	368.250	386.440
Lastbilar	Totalt Europa	27.650	31.310	31.300	28.700	27.000	22.200	17.100	27.000	34.160	34.970	34.460
	Västra Europa	27.420	30.960	30.550	27.980	25.800	21.250	16.240	25.450	32.330	32.310	31.030
	Östra Europa	230	350	750	720	1.200	950	860	1.550	1.830	2.660	3.430
	Nordamerika	13.180	21.530	20.150	16.460	13.380	16.720	21.860	26.460	27.090	16.850	20.900
	Sydamerika	3.300	3.290	3.630	3.980	3.480	3.590	5.900	8.320	7.800	4.980	6.970
	Asien	2.120	1.670	2.210	4.610	8.100	4.120	4.840	4.830	5.270	4.850	4.710
	Övriga marknader	1.450	1.670	1.910	1.970	1.800	1.500	1.530	1.890	2.170	2.030	1.940
	Totalt	47.700	59.470	59.200	55.720	53.760	48.130	51.230	68.500	76.490	63.680	68.980
Bussar	Totalt Europa			3.830	2.970	2.430	2.360	2.610	3.040	3.570	3.840	4.190
	Västra Europa			3.740	2.940	2.410	2.320	2.520	2.900	3.510	3.770	4.030
	Östra Europa			90	30	20	40	90	140	60	70	160
	Nordamerika			70	30	—	10	30	10	340	750	1.110
	Sydamerika			970	1.070	1.340	1.780	1.320	1.630	1.510	1.460	1.350
	Asien			240	270	640	1.270	1.050	780	920	1.060	1.410
	Övriga marknader			440	490	240	160	440	310	490	300	670
	Totalt	3.920	5.120	5.550	4.830	4.650	5.580	5.450	5.770	6.830	7.410	8.730

Fr o m 1997 sker Volvokoncernens redovisning per marknadsområde enligt nya geografiska definitioner baserade på ISO-standard. Värdet för åren

1991–1996 har räknats om enligt den nya principen.

Tillverkade Volvo personbilar

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Volvo Cars Europe Industry, Belgien	88.500	91.000	94.000	83.400	69.500	77.300	102.700	147.600	144.100	144.300	145.200
Volvo Personvagnar AB, Torslandaverken Sverige	165.700	150.400	139.600	121.000	73.900	82.100	72.800	93.700	132.200	113.200	114.100
NedCar, Nederländerna ¹	124.800	115.000	133.200	121.300	84.500	94.000	80.200	92.100	79.600	101.700	115.000
Volvo Canada Ltd, Kanada	8.500	6.650	8.300	8.100	7.700	6.300	5.500	6.700	6.900	7.000	7.100
Volvo Personvagnar AB, Uddevallafabriken/AutoNova AB, Sverige ¹	700	1.900	9.200	16.100	19.100	21.800	4.400	—	100	1.750	2.000
Thai Swedish Assembly Co. Ltd, Thailand	1.300	1.800	2.200	3.100	3.500	3.600	5.000	3.600	4.700	4.300	1.300
Swedish Motor Assemblies Sdn Bhd, Malaysia	200	1.100	1.800	2.450	1.600	1.600	500	2.300	2.100	2.900	1.850
PT ISMAC, Indonesien ¹	200	400	300	550	400	—	300	700	800	550	700
Star Motors, Filippinerna ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	150
Volvo Personvagnar AB, Kalmarfabriken, Sverige	29.100	28.000	23.400	18.800	18.100	17.500	19.300	5.000	—	—	—
Monterat på övriga marknader	4.800	4.350	2.000	1.300	—	—	—	—	—	—	—
Volvo personbilar, totalt	423.800	400.600	414.000	376.100	278.300	304.200	290.700	351.700	370.500	375.800	387.400

Tillverkade Volvo lastbilar

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Volvo Lastvagnar AB, Tuvefabriken, Sverige	14.200	14.400	14.500	12.700	13.800	9.060	8.660	11.730	14.340	14.890	13.660
Volvo Europa Truck NV, Belgien	13.800	17.200	17.300	15.500	16.400	12.700	11.060	17.920	21.150	19.790	21.210
Volvo Trucks (Great Britain) Ltd, Storbritannien	2.480	3.660	3.530	2.430	1.950	2.310	2.520	3.190	3.930	2.590	2.270
Volvo Truck Poland Co, Polen	—	—	—	—	—	—	—	500	930	1.010	1.280
Volvo Trucks North America Inc.	11.470	19.990	19.120	15.860	13.480	17.120	21.930	26.450	27.630	16.630	20.760
GM Planta Motores y Fundación Toluca, Mexico ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	330
Volvo do Brasil, Brasilien	2.820	3.190	3.220	3.560	2.600	2.390	4.220	6.010	5.740	3.710	5.080
Volvo del Peru SA, Peru	840	540	310	370	450	190	350	590	620	190	400
General Motors Colmotores SA, Colombia ¹	—	—	—	180	220	480	850	1.180	600	490	1.660
Volvo Australia Pty Ltd, Australien	450	830	1.120	1.020	580	700	630	1.040	1.150	820	670
SAIDA/Star Auto, Marocko ¹	190	330	360	620	190	520	210	310	430	210	310
Magrimex, GPI Km Route de Sousse, Tunisien ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
Swedish Motor Corporation Pty Ltd, Botswana ¹	—	—	—	—	—	—	—	40	480	770	470
Swedish Motor Assembly, Malaysia	—	—	40	—	—	—	30	210	350	600	510
Zamyad Co Ltd, Iran ¹	40	—	400	2.470	3.190	940	480	—	20	950	900
Volvo Pakistan Ltd, Pakistan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110
Monterat på övriga marknader	210	360	300	190	140	60	—	20	40	40	—
Volvo lastbilar, totalt	46.500	60.500	60.200	54.900	53.000	46.470	50.940	69.190	77.410	62.750	69.720

Tillverkade bussar och busschassier

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Volvo Bussar AB, Boråsfabriken, Sverige	2.490	2.800	2.820	2.170	2.250	2.900	2.830	3.110	3.620	3.370	3.870
Volvo Truck & Bus Assembly, Storbritannien	—	1.330	1.230	840	760	550	890	1.020	920	1.550	1.860
Volvo do Brasil, Brasilien	690	800	830	1.070	1.230	1.980	1.020	1.290	1.390	1.370	1.620
Volvo del Peru SA, Peru	80	210	210	100	90	80	90	160	180	40	10
Prévost Car Inc., Kanada	—	—	—	—	—	—	—	—	330	700	880
Xian Silver Bus, Kina ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	90	230	320
Volvo Australia Pty Ltd, Australien	140	140	120	90	80	110	90	100	40	—	—
Monterat på övriga marknader	530	220	350	390	300	40	120	90	300	180	370
Bussar och busschassier, totalt	3.930	5.500	5.560	4.660	4.710	5.660	5.040	5.770	6.870	7.440	8.930

1 Volvo har ägt eller äger 0–50%.

Registrerade Volvo personbilar

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Totalt Västra Europa	259.900	260.000	259.100	227.900	197.300	200.100	171.000	200.500	220.000	205.900	230.900
USA	105.100	97.800	101.900	89.000	67.200	67.900	72.200	80.800	87.000	87.600	90.000
Sverige	72.500	74.600	66.600	47.600	37.900	35.800	33.000	42.700	49.000	43.700	51.400
Storbritannien	70.900	80.400	81.700	66.000	46.700	43.100	43.500	41.200	39.600	33.700	40.700
Tyskland	17.300	17.500	18.000	17.300	21.900	21.200	20.500	26.000	31.400	31.700	37.000
Italien	16.300	14.800	15.100	23.000	20.600	22.100	15.700	19.700	27.200	21.900	25.300
Japan	3.400	4.600	7.100	10.900	10.100	8.600	11.900	15.400	20.500	24.000	19.900
Nederländerna	26.100	21.800	24.100	24.200	21.000	23.200	15.400	16.700	19.000	19.700	19.200
Spanien	3.400	4.400	5.200	6.100	8.700	10.800	7.600	9.500	9.200	9.300	10.400
Kanada	7.400	6.200	7.000	5.600	4.200	3.500	5.100	7.100	7.800	7.300	10.200
Belgien	9.200	9.000	9.800	9.300	8.400	9.600	6.300	8.400	8.600	9.300	9.200
Frankrike	18.800	17.300	16.600	12.400	8.900	12.100	8.500	9.500	6.800	8.200	7.600
Schweiz	5.300	5.500	5.500	4.600	5.400	4.800	4.100	4.800	6.000	6.000	7.000
Finland	8.100	8.000	7.500	7.100	4.200	4.300	3.900	4.200	5.500	6.400	6.800
Norge	9.200	5.000	3.500	3.900	3.200	4.200	4.100	6.300	6.300	5.800	5.600
Australien	3.400	3.900	3.500	2.600	1.900	2.100	2.600	3.000	3.400	3.200	3.900
Taiwan	—	—	7.500	4.500	2.800	5.000	7.500	9.200	10.000	5.700	3.600
Danmark	4.400	2.700	2.500	1.900	1.600	2.800	2.700	4.700	4.500	3.500	3.400
Österrike	2.900	3.000	3.600	3.000	3.300	3.000	2.500	2.800	2.900	3.000	3.000
Thailand	—	—	2.200	2.800	3.500	3.600	5.400	5.500	5.400	4.900	2.800
Portugal	—	—	2.600	3.000	2.700	2.600	2.000	1.700	1.500	1.700	2.200
Irland	—	—	1.800	1.800	1.300	1.300	1.100	1.600	1.600	1.600	1.700

Marknadsandelar, %	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Totalt Västra Europa	2,2	2,2	2,1	1,7	1,5	1,5	1,5	1,7	1,8	1,6	1,7
USA	1,0	0,9	1,0	1,0	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1
Sverige	22,9	21,7	21,7	20,7	20,2	23,2	26,6	27,4	28,9	23,8	22,8
Storbritannien	3,5	3,6	3,6	3,3	2,9	2,7	2,5	2,2	2,0	1,7	1,9
Tyskland	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,8	1,0	0,9	1,0
Italien	0,8	0,7	0,6	1,0	0,9	0,9	0,8	1,1	1,6	1,2	1,0
Japan	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,5	0,5	0,7	0,6
Nederländerna	4,8	4,5	4,9	4,8	4,3	4,7	3,9	3,9	4,3	4,2	4,0
Spanien	0,4	0,4	0,5	0,7	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0
Kanada	0,7	0,6	0,7	0,6	0,5	0,4	0,7	1,0	1,2	1,1	1,4
Belgien	2,3	2,1	2,2	2,0	1,8	2,1	1,7	2,2	2,4	2,4	2,3
Frankrike	0,9	0,8	0,7	0,5	0,4	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
Schweiz	1,8	1,7	1,8	1,4	1,7	1,6	1,6	1,8	2,2	2,2	2,6
Finland	5,4	4,6	4,2	5,1	4,8	6,2	6,7	6,3	6,9	6,7	6,6
Norge	7,9	7,4	6,4	6,3	5,9	7,1	6,8	7,4	7,0	4,6	4,4
Australien	0,9	1,0	0,8	0,8	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,6	0,7
Taiwan	—	—	2,0	1,3	0,8	1,2	1,9	2,1	2,4	1,6	1,0
Danmark	3,6	3,0	3,2	2,4	1,8	3,2	3,3	3,4	3,3	2,5	2,2
Österrike	1,2	1,1	1,3	1,0	1,1	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1
Thailand	—	—	4,4	4,3	5,3	2,9	3,1	3,6	3,3	2,8	2,2
Portugal	—	—	1,4	1,4	1,2	0,9	0,8	0,7	0,8	0,8	1,0
Irland	—	—	2,4	2,2	2,0	2,0	1,7	2,0	1,9	1,4	1,3

Registrerade Volvo bussar

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Totalt Västra Europa	2.540	3.030	3.480	3.230	2.430	2.140	2.350	2.400	3.140	3.530	3.680*
Storbritannien ¹	410	1.320	1.700	1.430	840	720	880	820	1.380	1.500	1.450
Brasilien ⁹	560	720	660	850	1.070	950	650	890	1.010	1.170	920
USA ⁹	—	—	—	—	—	—	—	—	250	540	650
Sverige ¹	380	340	440	370	360	290	250	270	410	420	550
Hong Kong ⁹	—	10	60	100	110	160	150	210	210	380	540
Spanien ⁷	100	150	160	120	120	110	120	140	180	220	340
Kina ⁹	—	—	—	—	—	—	—	30	100	230	320
Sydafrika ⁹	—	—	—	—	—	—	—	10	220	110	230
Kanada ⁹	—	—	—	—	—	—	—	—	80	160	200
Frankrike ¹	70	90	70	70	80	90	90	90	90	160	180
Finland ³	280	230	270	210	200	100	110	120	130	200	160
Norge ⁶	210	200	100	140	140	180	160	220	210	190	160
Chile ⁹	20	10	—	10	60	110	180	210	80	90	160
Singapore ⁹	90	120	20	—	—	300	260	270	290	200	150
Danmark ²	130	150	120	100	70	100	100	230	110	160	140
Tyskland ⁴	—	—	—	—	—	20	40	40	70	130	140*
Österrike ¹	—	—	100	110	90	90	110	100	80	120	120
Tunisien ⁹	20	70	60	60	40	40	200	20	70	50	110
Italien ⁵	100	120	140	140	120	120	100	40	70	90	70
Portugal ¹	150	100	110	90	80	70	60	40	60	40	70
Grekland	30	40	70	50	20	20	70	70	80	10	60
Peru ⁹	80	140	240	190	150	220	190	250	280	60	50
Belgien	60	80	80	70	50	40	50	70	40	120	40

Marknadsandelar, %	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Totalt Västra Europa	14,6	15,4	17,7	17,0	13,4	11,7	13,3	15,6	18,1	19,0	20,3*
Storbritannien ¹	31,2	66,4	64,2	66,6	66,2	58,0	58,7	57,1	60,5	63,8	62,7
Brasilien ⁹	18,9	18,6	18,1	21,9	19,3	24,4	10,4	9,4	6,9	8,5	7,5
USA ⁹	—	—	—	—	—	—	—	—	n.a.	n.a.	n.a.
Sverige ¹	52,4	48,9	46,1	46,1	51,1	54,8	55,1	53,7	54,8	48,7	58,4
Hong Kong ⁹	—	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Spanien ⁷	5,2	6,7	6,7	6,1	6,1	6,5	9,5	12,2	10,7	11,8	15,0
Kina ⁹	—	—	—	—	—	—	—	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Sydafrika ⁹	—	—	—	—	—	—	—	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Kanada ⁹	—	—	—	—	—	—	—	—	n.a.	n.a.	n.a.
Frankrike ¹	2,4	3,0	2,5	2,5	2,6	2,9	2,9	3,3	3,0	5,4	5,9
Finland ³	53,6	53,4	52,7	49,3	59,9	55,4	66,3	63,0	47,4	56,2	54,5
Norge ⁶	42,8	40,5	44,6	44,0	37,3	47,3	41,0	56,9	51,2	52,4	48,2
Chile ⁹	n.a.	n.a.	—	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Singapore ⁹	n.a.	n.a.	n.a.	—	—	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Danmark ²	32,3	43,3	35,4	31,8	26,6	31,4	29,5	46,2	33,0	34,5	45,0
Tyskland	—	—	—	—	—	0,3	0,6	0,6	1,5	2,5	2,9*
Österrike ¹	—	—	20,6	22,9	22,1	19,5	19,3	19,2	15,3	22,5	23,7
Tunisien ⁹	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Italien ⁵	3,8	3,4	4,4	4,8	5,7	7,6	10,5	4,8	5,3	5,0	4,2
Portugal ¹	63,6	36,1	37,0	32,8	29,3	28,8	24,5	16,8	23,1	14,6	19,4
Grekland	31,1	42,6	24,3	17,6	10,8	9,2	25,7	12,1	51,9	14,3	59,0
Peru ⁹	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Belgien	20,8	18,6	17,7	13,3	7,3	7,4	7,1	13,1	8,7	19,3	11,2

* Tyskland ingår med 12-mån perioden dec 96–nov 97.

1 Bussar ≥ 12 ton.

2 Bussar ≥ 20 passagerare.

3 Bussar ≥ 25 säten.

4 Bussar ≥ 9 ton fr o m 1991.

5 Bussar ≥ 7 ton.

6 Bussar ≥ 26 säten.

7 Bussar ≥ 16 ton.

8 Bussar ≥ 33 passagerare.

9 Leveranser.

Registrerade tunga Volvo lastbilar (>16 t)

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Totalt Västra Europa ^{1, 3}	22.380	24.740	26.710	23.150	21.760	18.300	14.100	21.300	28.000	29.200	26.200
USA ⁵	10.840	17.090	17.340	14.770	12.110	14.640	19.380	22.990	23.410	15.460	17.290
Brasilien ⁴	2.100	2.370	2.410	2.910	2.210	2.350	4.110	5.870	5.820	3.570	4.510
Storbritannien ⁴	5.550	6.260	6.440	4.010	2.930	3.210	4.210	5.480	6.140	5.780	4.420
Frankrike ⁴	3.650	3.940	4.030	4.000	4.050	3.000	2.060	3.490	4.500	4.770	4.130
Tyskland ^{1, 3}	880	930	1.170	1.460	3.570	2.520	1.390	1.700	2.740	3.270	3.090
Kanada ⁵	440	1.800	2.140	1.370	880	1.100	1.510	1.630	1.700	1.320	2.470
Nederländerna ³	1.760	1.740	1.660	1.780	1.740	1.740	940	1.630	1.900	2.210	2.140
Spanien ³	840	1.480	1.890	1.390	1.420	1.050	610	1.060	1.560	1.540	1.940
Italien ³	1.170	1.580	1.860	1.840	1.610	1.440	1.020	1.280	2.040	2.170	1.850
Sverige ³	2.400	2.500	2.880	2.170	1.250	900	670	1.090	1.430	2.070	1.640
Belgien ³	1.190	1.300	1.590	1.320	1.380	1.070	760	1.130	1.790	1.520	1.550
Norge ³	1.080	700	440	500	370	370	420	990	1.220	1.200	1.220
Polen ⁷	110	130	110	130	240	160	250	530	910	890	1.140
Turkiet ⁷	60	110	190	340	300	490	500	670	880	770	1.090
Danmark ⁴	970	890	900	830	740	790	610	1.030	1.440	1.480	1.050
Portugal ³	880	1.170	1.210	950	920	770	480	480	630	660	830
Finland ³	840	920	1.110	960	490	300	200	490	870	780	750
Iran	—	40	400	2.310	4.480	1.360	720	—	—	950	730
Australien	470	760	1.080	1.000	650	470	480	710	720	520	590
Malaysia ⁷	10	50	120	110	60	160	170	250	450	670	560
Österrike	360	510	470	740	500	450	360	640	610	590	530
Israel ³	740	660	240	420	980	620	980	1.050	840	840	390
Schweiz	500	520	600	670	400	340	210	350	480	500	380

Marknadsandelar, %	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Totalt Västra Europa ^{1, 3}	14,4	14,0	14,1	12,9	12,5	12,0	12,1	15,8	16,1	16,7	15,3
USA ⁵	8,3	11,5	12,0	12,2	12,3	12,3	12,3	12,4	11,6	9,1	9,7
Brasilien ⁴	23,2	23,3	23,4	26,8	21,6	26,9	29,0	29,7	28,8	24,3	23,3
Storbritannien ⁴	17,7	16,7	16,5	16,2	18,2	19,5	20,2	20,3	18,9	19,2	16,7
Frankrike ⁸	11,7	11,2	10,7	11,0	12,5	11,9	10,3	14,1	13,7	13,7	13,5
Tyskland ³	3,5	3,7	4,1	4,0	6,2	4,7	3,6	5,0	6,9	8,5	7,5
Kanada ⁵	2,2	8,4	9,9	9,7	9,7	10,1	8,8	7,8	7,5	6,5	9,5
Nederländerna ³	17,1	16,1	16,4	16,0	16,8	16,4	14,1	18,3	17,5	17,8	18,4
Spanien	6,8	8,4	9,8	8,0	10,5	10,5	11,7	14,2	13,9	14,7	14,0
Italien ³	7,7	8,5	9,0	9,3	9,7	10,7	10,7	12,7	13,4	13,5	13,2
Sverige ³	47,2	50,7	46,9	47,7	44,0	50,4	49,0	51,9	51,5	46,1	49,2
Belgien ³	20,0	20,2	19,6	17,7	19,6	18,9	18,6	23,3	25,0	24,0	21,3
Norge ³	40,8	39,1	42,9	42,0	35,5	38,0	43,1	48,5	46,0	42,6	40,9
Polen ⁷	38,5	36,5	27,9	23,9	20,3	29,7	34,5	53,0	35,1	39,8	29,1
Turkiet ⁹	6,0	14,9	16,9	14,5	8,5	11,7	8,4	33,4	17,0	9,4	n.a.
Danmark ⁴	29,0	33,5	35,1	33,6	29,9	31,7	33,7	37,2	34,2	35,9	25,2
Portugal ³	38,9	36,6	35,5	32,5	34,8	33,8	34,6	34,6	33,8	31,3	28,4
Finland ³	31,0	31,4	32,4	31,4	30,0	32,1	30,5	34,5	36,6	35,7	32,7
Iran ⁹	—	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	—	—	n.a.	n.a.
Australien ²	10,1	14,7	14,5	14,6	16,1	12,4	9,3	11,4	12,2	10,6	10,6
Malaysia ⁹	2,6	16,1	14,6	15,0	9,6	24,3	35,5	38,1	28,6	21,0	n.a.
Österrike ³	9,7	11,3	11,0	14,0	10,8	10,6	9,2	14,4	13,0	12,7	9,9
Israel ³	51,7	51,4	35,1	40,9	43,6	39,6	43,4	42,2	34,0	38,3	31,7
Schweiz ⁶	19,4	15,4	17,6	17,5	16,6	17,5	14,7	20,3	19,7	20,1	16,3

1 Inklusive fd Östtyskland från 1991.

2 Lastbilar ≥ 10 ton last fram till 1987.
Från 1988 ≥ 15 ton GVW.

3 Lastbilar ≥ 16 ton GVW.

4 Lastbilar ≥ 15 ton GVW.

5 Lastbilar ≥ 15 ton GVW (Klass 8).

6 Lastbilar ≥ 14 ton GVW fram till 1990.
Från 1991 ≥ 16 ton GVW.7 Lastbilar import ≥ 16 ton GVW 1987–1995.
Registreringar fr o m 1996.8 Lastbilar ≥ 15 ton GVW 1987–1996. Last-
bilar ≥ 16 ton 1997.

9 Lastbilar import ≥ 16 ton GVW.

Registrerade medeltunga Volvo lastbilar (10,0–15,9 t)

Antal	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Totalt Västra Europa ²	4.140	3.580	3.990	3.770	3.300	3.190	2.290	2.540	3.040	3.220	3.050
Frankrike ⁴	680	640	710	640	550	440	340	470	540	500	570
Storbritannien ³	340	350	440	530	360	370	390	470	450	480	430
Israel ⁵	100	80	60	60	70	310	330	380	360	270	360
USA ⁶	1.670	1.430	1.010	830	1.300	780	680	740	800	670	330
Sverige ²	570	530	670	520	290	210	130	170	180	360	330
Belgien ²	410	300	360	370	340	300	260	260	250	320	270
Italien ⁵	250	240	260	330	320	340	180	220	380	290	240
Spanien ²	170	220	250	190	240	260	240	170	240	210	230
Nederländerna ²	380	330	350	360	280	350	160	170	180	190	210
Norge ²	200	100	80	70	70	110	90	120	200	180	170
Tyskland ^{1, 2}	70	90	100	100	290	350	170	120	160	190	150
Portugal ²	140	110	120	120	120	130	120	90	120	140	150
Danmark ³	350	230	180	160	150	120	90	130	130	130	110
Finland ²	220	200	190	130	70	20	20	40	60	90	80
Schweiz ²	150	90	90	130	70	50	40	20	40	50	30
Österrike ²	80	90	90	70	90	80	30	40	40	30	30

Marknadsandelar, %	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Totalt Västra Europa ²	10,0	8,6	9,8	9,4	8,9	8,7	7,5	8,7	9,4	10,1	10,3
Frankrike ⁴	8,1	6,9	7,9	7,2	7,1	6,5	4,5	6,3	6,4	5,8	6,9
Storbritannien ³	6,1	6,4	8,4	11,9	11,6	12,4	12,3	15,0	14,2	14,0	14,7
Israel ²	21,8	19,3	23,7	20,1	20,9	42,2	47,6	48,0	39,0	33,2	39,1
USA ⁶	1,6	1,4	1,1	1,0	1,8	1,1	0,8	0,8	0,8	0,6	0,3
Sverige ²	76,1	74,4	75,6	71,7	68,5	75,4	64,6	72,7	74,0	80,4	66,4
Belgien ²	28,0	19,3	21,0	21,1	22,5	22,1	23,4	27,4	23,0	27,1	23,3
Italien ⁵	3,6	3,3	3,5	4,7	5,7	6,0	4,1	5,0	6,6	5,1	5,8
Spanien ²	5,2	6,2	6,8	4,6	7,3	8,7	13,1	9,6	11,1	10,4	9,9
Nederländerna ²	20,9	18,0	22,3	21,4	20,6	24,3	17,6	18,9	23,1	17,0	21,2
Norge ²	40,0	28,9	39,1	32,6	31,9	44,2	36,9	38,1	46,5	40,1	33,3
Tyskland ^{1, 2}	1,0	1,5	1,7	1,5	3,0	3,0	2,0	1,6	2,2	2,9	2,4
Portugal ²	12,4	7,1	8,8	10,4	11,3	13,0	15,5	15,3	28,4	30,4	25,5
Danmark ³	32,2	31,5	31,6	28,8	32,9	31,0	31,5	35,3	33,3	30,8	27,1
Finland ²	37,9	38,2	34,2	31,2	27,3	24,7	23,9	35,0	28,7	36,4	38,3
Schweiz ²	27,9	19,0	21,3	26,5	15,5	17,7	13,9	9,0	15,0	20,8	17,5
Österrike ²	5,7	7,9	9,3	6,8	8,5	8,4	4,0	5,7	6,8	6,5	6,3

1 Inklusive f d Östtyskland från 1991.

2 Lastbilar 10,0 – 15,9 ton GVW.

3 Lastbilar 10,0 – 14,9 ton GVW.

4 Lastbilar 9,0 – 14,9 ton GVW.
1993–1997 lastbilar 6–16 ton GVW.

5 Lastbilar 9,0 – 15,9 ton GVW.

6 Lastbilar 9,0 – 12,0 ton GVW.

Miljöprestanda Volvos produktionsanläggningar relaterad till nettoomsättning

Absoluta värden; relaterade till nettoomsättningen	1994	1995	1996	1997	Mål 1998
Energiförbrukning (GWh; MWh/ Mkr)	2.807; 18,0	3.042; 17,7	3.277; 21,0	3.021; 16,8	16,0
Vattenförbrukning ('000 m ³ ; m ³ / Mkr)	9.765; 62,6	10.620; 61,9	10.836; 69,4	11.596; 64,4	55,7
Kväveoxidutsläpp (ton; kg/ Mkr)	663; 4,3	621; 3,6	600; 3,8	639; 3,5	3,4
Lösningsmedelutsläpp (ton; kg/ Mkr)	2.570; 16,5	2.520; 14,7	2.633; 16,9	2.348; 13,0	11,0
Svaveldioxidutsläpp (ton)	168	152	169	95	inget mål
Farligt avfall (ton)	13.353	15.840	16.570	17.746	inget mål
Nettoomsättning	155.866	171.511	156.060	179.950 ¹	

1 Exklusive Champion och Ages.

Adresser

AB Volvo
405 08 Göteborg
Tel: 031-59 00 00

Personvagnar

Volvo Personvagnar AB
405 08 Göteborg
Tel: 031-59 00 00

**Volvo Personvagnar Kompo-
nenter AB, Division Motor**
541 87 Skövde
Tel: 0500-47 40 00

**Volvo Personvagnar
Komponenter AB,
Division Transmission**
Box 961,
731 29 Köping
Tel: 0221-220 00

**Volvo Personvagnar
Komponenter AB, Division
Karosskomponenter**
293 80 Olofström
Tel: 0454-940 00

Volvo Car International AB
405 08 Göteborg
Tel: 031-59 00 00

**Volvo Personbilar
Sverige AB**
405 08 Göteborg
Tel: 031-66 01 00

AutoNova
451 84 Uddevalla
Tel: 0522-800 00

Volvo Personbiler Norge AS
Postboks 1,
NO-1411 Kolbotn, Norge
Tel: +47 66 81 85 00

**Volvo Personvogne
Danmark A/S**
Postbox 176
DK-2605 Brøndby, Danmark
Tel: +45 43 29 25 00

Volvo Auto Oy
Edesvägen 1
FI-01610 Vanda, Finland
Tel: +358 9 50 44 51

**Volvo Cars Europe
Industry NV**
John Kennedylaan 25
BE-9000 Gent, Belgien
Tel: +32 92 50 21 11

Volvo Cars Europe Marketing
Zelliksesteenweg 12
BE-1082 Bryssel, Belgien
Tel: +32 2 482 57 11

Volvo Cars Belgium
Zelliksesteenweg 30
BE-1082 Bryssel, Belgien
Tel: +32 2 482 51 11

Volvo Deutschland GmbH
Postfach 502101
DE-50981 Köln, Tyskland
Tel: +49 22 19 39 30

**Volvo Nederland
Personenauto BV**
Postbus 16
NL-4153 ZG Beesd,
Nederländerna
Tel: +31 345 68 8888

**Volvo Automobiles
France SA**
55, avenue des Champs
Pierreux,
FR-927 57 Nanterre,
Frankrike
+33 1 55 17 55 17

Volvo Car UK Limited
Globe Park, Marlow,
Bucks SL7 1YQ
Storbritannien
Tel: +44 1 628 47 79 77

Volvo Car Ireland Limited
Killakee House
The Square
Tallaght
Dublin 24, Irland
Tel: +353 1 462 11 22

**Volvo Automobile
(Schweiz) AG**
Postfach 217
CH-3250 Lyss, Schweiz
Tel: +41 32 387 84 00

Volvo Italia SpA
Via Enrico Mattei, 66
IT-40138 Bologna, Italien
Tel: +39 51 53 76 11

Volvo España SA
Paseo de la
Castellana 130
ES-28046 Madrid, Spanien
Tel: +34 1 566 61 00

Volvo Auto Polska SP.Z.O.O.
ul. Ostrobramska 101
PL-04-041 Warszawa, Polen
Tel: +48 22 672 47 80

Volvo Auto Czech, s.r.o.
Stepánská 57/630
CZ-110 00 Praha I, Tjeckien
Tel: +42 2 61 21 37 50

**Volvo Cars of
North America, Inc.**
7 Volvo Drive, P O Box 915
Rockleigh, NJ 07647, USA
Tel: +1 201 768 7300

Volvo Canada Ltd
175, Gordon Baker Road,
North York, Ontario
Kanada M2H 2N7
Tel: +1 416 493 3700

Volvo Car Argentina
Avda Libertador 520
1638 Vicente Lopez
Buenos Aires, Argentina
Tel: +54 1 796 52 25

**Volvo Otomobil
Ticaret Ltd, Sirketi**
Haci Izzet Pasa Sok. 36/6,
kat 2
TR-80090 Gümüssuyu,
Istanbul, Turkiet
Tel: +90 212 249 2488

Volvo Car Asia (Pte) Ltd
1 Temasek Avenue
22-01 Millenia Tower
Singapore 039192
Tel: +65 22 13 111

**Swedish Motor
Assemblies Sdn Bhd**
Peti Surat 7009
Persiaran Dato Menteri
Bangunan Pej Pos Besar
40670 Shah Alam, Malaysia
Tel: +60 3 559 14 21

Volvo Thailand Ltd
1527 Sukhumvit 71 Road,
Suanluang
Bangkok 10250, Thailand
Tel: +66 23 19 98 20

**Thai-Swedish
Assembly Co Ltd**
P O Box 155, Prakanong
Post Office
Bangkok 10110, Thailand
Tel: +66 233 81 931

**Volvo Cars Japan
Corporation**
CS Tower 4floor
1-11-30 Akasaka,
Minato-ku, Tokyo 107-0052,
Japan
Tel: +81 3 3585 8231

Volvo Car Australia Pty Ltd
PO Box 1033,
Chatswood,
NSW 2057, Australien
Tel: +61 2 9903 9200

Lastvagnar

Volvo Lastvagnar AB
405 08 Göteborg
Tel: 031-66 60 00

Volvo Truck Parts Corporation
405 08 Göteborg
Tel: 031-66 03 00

Volvo Lastvagnar AB Umeå
Box 1416
901 24 Umeå
Tel: 090-70 70 00

**Volvo Lastvagnar AB
Drivlinedivisionen Motor**
541 87 Skövde
Tel: 0500-47 40 00

Volvo Lastvagnar Sverige AB
405 08 Göteborg
Tel: 031-66 01 00

**Volvo Lastebiler og
Busser Norge AS**
adress se
Volvo Personbiler Norge AS

**Volvo Lastvogne og Busser
Danmark A/S**
Postbox 176,
DK-2605 Brøndby, Danmark
Tel: +45 43 29 26 00

**Volvo Kuorma- ja
Linja-autot Oy Ab**
Vandadalsvägen 6
FI-01610 Vanda, Finland
Tel: +358 9 50791

Volvo Europa Truck NV
P O Box 10
BE-9041 Gent, Belgien
Tel: +32 92 50 42 11

Volvo Trucks Belgium NV
adress se
Volvo Cars Belgium

**Volvo Trucks (Deutschland)
GmbH**
Dieselstr. 8
DE-63128 Dietzenbach,
Tyskland
Tel: +49 6074 8040

**Volvo Truck en Bus
Nederland BV**
Postbus 30
NL-2740 AA Waddinxveen,
Nederländerna
Tel: +31 182 622 222

Volvo Trucks France SA
adress se
Volvo Automobiles France SA

Volvo Truck and Bus Ltd
Wedgnoek Lane,
Warwick CV34 5YA,
Storbritannien
Tel: +44 1 926 40 17 77

Volvo Trucks (Schweiz) AG
Postfach 217
CH-3250 Lyss, Schweiz
Tel: +41 32 387 81 00

Volvo Veicoli Industriali SpA
Corso Europa, 2
IT-24040 Zingonia (Bergamo),
Italien
Tel: +39 35 88 91 11

Volvo Truck Poland Co
Ul. Ostrobramska 101
PL-04-041 Warszawa, Polen
Tel: +48 22 672 48 34

Volvo Trucks España, SA
Ctra. de la Coruna, Km 11-5
Procion, 1-3
ES-28023 Madrid, Spanien
Tel: +34 1372 78 00

**Volvo Trucks
North America, Inc**
P O Box 26115,
Greensboro, NC 27402-6115,
USA
Tel: +1 910 393 2000

Volvo Trucks Canada, Inc
6490 Vipond Drive
Mississauga, Ontario
Kanada L5T 1W8
Tel: +1 905 795 1555

**Volvo Trucks
de Mexico SA de CV**
Prolongacion Paseo
de la Reforma 600
Primer Piso – 121.Santa Fe
01210 Mexico D.F. – Mexico
Tel: +52 5 2593011

Volvo do Brasil Veículos Ltda
Caixa Postal 7981,
81260-900 Curitiba, PR,
Brasilien
Tel: +55 41 317-8111

Volvo Peru SA
P O Box 815,
Lima 100, Peru
Tel: +51 1 49 43 500

**Volvo Truck & Bus
(Thailand) Co Ltd**
1739 Soi Poonsin, 2nd Floor
Bang-chak, Phrakonong
Bangkok 10260,
Thailand
Tel: +66 2 399 0900

**Volvo Trucks Japan
Corporation**
CS Tower 6floor
1-11-30 Akasaka
Minato-ku
Tokyo 107-0052, Japan
Tel: +81 3 556 324 95

Volvo India Pvt Ltd
201, 2nd Floor, Embassy Square
148, Infantry Road
Bangalore 560 001, Indien
Tel: +91 80 228 2910

Volvo Pakistan Ltd
P O Box 2125
Lahore 54000
Pakistan
Tel: +92 42 754 0867

**Volvo Truck
Australia Pty Ltd**
adress se
Volvo Car Australia Pty Ltd

Bussar

Volvo Bussar AB
405 08 Göteborg
Tel: 031-66 80 00

Volvo Bussar AB,
Boråsfabriken
Box 200
503 08 Borås
Tel: 033-23 20 00

Säffle Karosseri AB
Box 59
661 22 Säffle
Tel: 0533-466 00

Aabenraa Karosseri A/S
Dronning Margarethes vej 75
DK-62 00 Åbenrå, Danmark
Tel: +45 73 32 32 32

Carrus Oy
P O Box 15
FI-33721 Tampere, Finland
Tel: +358 3 277 111

**Volvo Busse
Deutschland GmbH**
Postfach 1544
DE-74005 Heilbronn, Tyskland
Tel: +49 7 131 15740

Volvo Austria GmbH
Am Concorde Park 1/A1
A-2320 Wien-Schwechat,
Österrike
Tel: +43 1 701 28 0

Finbus S.p.A
V.le Gramscin 339
I-41037 Mirandola (Modena),
Italien
Tel: 39 5352 4801

Volvo Bus Poland Co
Ul. Mydlana 2
PL-51-502 Wrocław, Polen
Tel: +48 71 34 50 700

Prévost Car Inc
35 Gagnon Blvd
Sainte-Claire (Québec)
Kanada GOR 2V0
Tel: +1 418 883 3391

Volvo Bus HK Ltd
Suite 804/5 8th floor
National Mutual Centre
151 Gloucester Road
Wanchai, Hongkong
Tel: +852 2827 688

**Volvo Bus Asia Pacific
(Pte) Ltd**
adress se
Volvo Car Asia (Pte) Ltd

Anläggningsmaskiner

**Volvo Construction
Equipment Group**
Chaussée de La Hulpe 130
BE-1000 Bryssel, Belgien
Tel: +32 2 674 76 11

Volvo Wheel Loaders AB
631 85 Eskilstuna
Tel: 016 -15 10 00

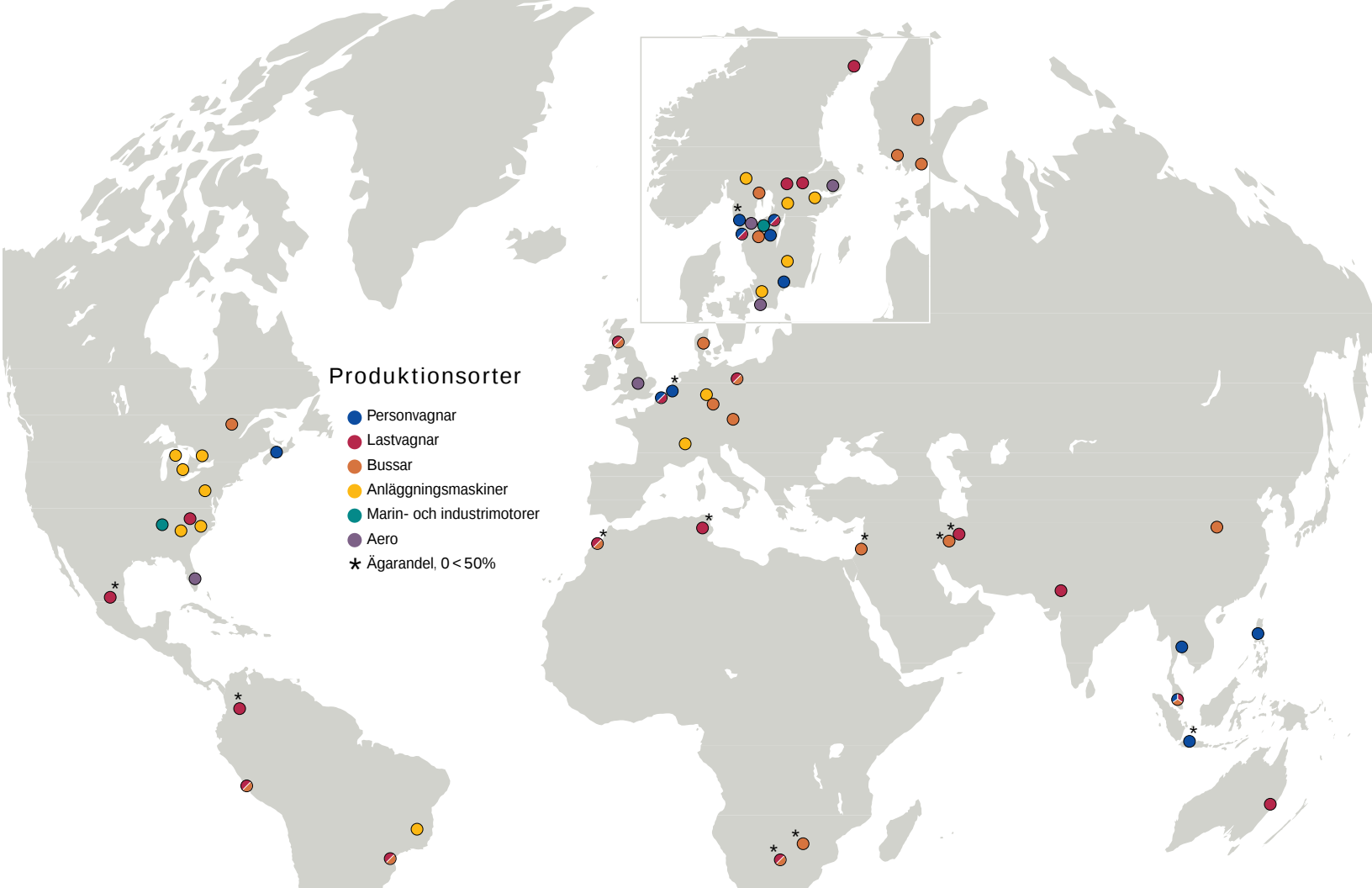
**Volvo Construction
Equipment Components AB**
631 85 Eskilstuna
Tel: 016-15 10 00

**Volvo Construction
Equipment International AB**
631 85 Eskilstuna
Tel: 016-15 10 00

**Volvo Anläggningsmaskiner
Norden AB**
631 85 Eskilstuna
Tel: 016-15 10 00

**Volvo Construction
Equipment Parts AB**
631 85 Eskilstuna
Tel: 016 -15 10 00

**Volvo Construction
Equipment Promotion AB**
631 85 Eskilstuna
Tel: 016-15 10 00

Produktionsorter

- Personvagnar
- Lastvagnar
- Bussar
- Anläggningsmaskiner
- Marin- och industrimotorer
- Aero
- ★ Ägarandel, 0 < 50%

Volvo Construction Equipment Cabs AB
694 82 Hallsberg
Tel: 0582-831 00

Volvo Articulated Haulers AB
351 83 Växjö
Tel: 0470-77 95 00

Volvo Excavators AB
Box 115
241 22 Eslöv
Tel: 0413-670 00

Volvo Construction Equipment GB Ltd
Duxford
Cambridge CB2 4QX
Storbritannien
Tel: +44 1223 83 66 36

Volvo Baumaschinen Deutschland GmbH
Max-Planck-Strasse 7
DE-54329 Konz-Köhen,
Tyskland
Tel: +49 6501 84 02

Volvo Matériels TP France SA
BP 117, FR-78192 Trappes,
Cedex, Frankrike
Tel: +33 1 30 69 28 28

Compact and Service Equipment Business Area
PAE les Glaisins, BP 410
FR-74944 Annecy-le-Vieux
Frankrike
Tel: +33 4 50 64 06 73

Framateq SA
ZI du Clos St Louis
951 Quai Voltaire
FR-77190 Dammarie Les Lys
Frankrike
Tel: +331 64 39 44 44

Volvo Maquinaria de Construcción España SA
Parque Empresarial San Fernando
Edificio Atenas, planta 2
ES-28830 San Fernando de
Henares (Madrid), Spanien
Tel: +34 916 55 93 90

Volvo Construction Equipment North America, Inc
One West Pack Square
Asheville, NC 28801, USA
Tel: +1 704* 257 25 00

Volvo Construction Equipment Finance North America, Inc
One West Pack Square,
Suite 503
Asheville, NC 28801, USA
Tel: +1 704* 285 2100

Euclid-Hitachi Heavy Equipment, Inc
22221 St Clair Avenue
Cleveland, OH 44117-2522
USA
Tel: +1 216 383 34 99

Champion Road Machinery Limited
160 Maitland Road
Goderich, Ontario
Kanada N7A 3Y6
Tel: +1 519 524 26 01

Volvo Equipamentos de Construção Ltda
PO Box 1771
13010-910 Campinas-SP
Brasilien
Tel: +55 192 55 63 33

Volvo Construction Equipment Australia Pty, Ltd
address se
Volvo Car Australia Pty, Ltd

Volvo Construction Equipment East Asia (Pte) Ltd
22 Gul Crescent
Singapore 629530
Tel: +65 861 5081

Marin- och industrimotorer

AB Volvo Penta
405 08 Göteborg
Tel: 031-23 54 60

Volvo Penta Norden AB
405 08 Göteborg
Tel: 031-68 64 00

Volvo Penta Central Europe GmbH
Postfach 9013
DE-24151 Kiel, Tyskland
Tel: +49 431 3994-0

Volvo Penta Benelux BV
Postbus 195
NL-3641 RP Midrecht,
Nederländerna
Tel: +31 297 280 111

Volvo Penta U.K. Ltd
Otterspool Way,
Watford, WD2 8HW Herts
Storbritannien
Tel: +44 1 923 22 85 44

Volvo Penta France SA
address se
Volvo Automobiles France SA

Volvo Penta Italia SpA
Via Copernico 20
IT-20090 Trezzano sul
Naviglio, Milano, Italien
Tel: +39 2 48 43 01

Volvo Penta España SA
Paseo de la Castellana 130,
ES-28046 Madrid, Spanien
Tel: +34 1 566 61 00

Volvo Penta of the Americas Inc
1300 Volvo Penta Drive,
Chesapeake, VA
23320, USA
Tel: +1804 436 2800

Volvo Penta Latinoamerica SA
P O Box 815
Lima 100, Peru
Tel: +51 1 49 43 500

Volvo Penta Asia (Pte) Ltd
address se
Volvo Car Asia (Pte) Ltd

Volvo Penta Japan Corporation
CS Tower 6F
1-11-30 Akasaka
Minato-ku, Tokyo 107-0052,
Japan
Tel: +81 3 5562 7838

Aero

Volvo Aero Corporation
461 81 Trollhättan
Tel: 0520-940 00

Volvo Aero Corporation
Division Volvo Aero Support
732 82 Arboga
Tel: 0589-810 00

Volvo Aero Engine Services AB
Box 218
161 26 Bromma
Tel: 08-799 21 00

Volvo Aero Turbines AB
Box 9508
200 39 Malmö
Tel: 040-31 16 00

Volvo Aero Turbines (UK) Ltd
PO Box 422
Coventry CV3 4YX,
Storbritannien
Tel: +44 1 203 30 89 00

The AGES Group, ALP
645 Park of Commerce Way
Boca Raton Florida 33487,
USA
Tel: +1 561 998 9330

Volvo Group Finance Sweden AB
Box 11005
404 21 Göteborg
Tel: 031-66 95 00

Volvo Group Representation
Av de Tervuren 12
BE-1040 Bryssel, Belgien
Tel: +32 2 743 15 00

Volvo Group North America, Inc
570 Lexington Avenue
20th floor
New York, NY 10022, USA
Tel: +1 212 418 7400

Volvo East Asia (Pte) Ltd
address se
Volvo Car Asia (Pte) Ltd

* Fr o m 1 juni, 1998 ersätts riktnummer 704 med 828

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls i Göteborg i Lisebergshallen, med ingång från Örgrytevägen, onsdagen den 22 april kl 14.00.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta skall
dels vara införd i den av Värdepapperscentralen, VPC AB, förda aktieboken
senast den 9 april 1998
dels anmäla sig senast fredagen den 17 april 1998 kl 12.00

- per telefon från 1 april, 020-39 14 50 eller via Volvos växel 031-59 00 00
- per post till AB Volvo (publ), Juridik, 405 08 Göteborg

Vid anmälan bör aktieägare uppgive:

- namn
- personnummer (registreringsnummer)
- adress och telefonnummer

Aktieägare som har förvaltarregistrerade aktier bör av den bank eller fondhandlare som förvaltar aktierna begära tillfällig ägarregistrering ett par bankdagar före den 9 april 1998.

Som avstämningsdag för rätt att erhålla kontant utdelning föreslås den 27 april, med beräknad utbetalning den 5 maj.

Volvos nomineringskommitté

Vid 1997 års bolagsstämma utsågs följande ledamöter till Volvos nomineringskommitté:

Thomas Halvorsen

Bo Eklöf

Lars-Erik Pettersson

Håkan Frisinger

Bengt Hane

Nomineringskommittén har till uppgift att till bolagsstämman lämna förslag till val av styrelse, revisorer och revisorssuppleanter och arvode till dessa.

Publiceringstillfällen

Volvos Årsredovisning 1997	17 mars 1998
Volvos Miljöredovisning 1997	17 mars 1998
Rapport över första kvartalet 1998	22 april 1998
Volvo, CD-ROM	april 1998
Form 20-F, U.S. GAAP 1997	30 april 1998
Rapport över första halvåret 1998	16 juli 1998
Rapport över de tre första kvartalen 1998	21 oktober 1998
Bokslutsrapport 1998	februari 1999
Årsredovisning 1998	mars 1999

De rapporter som markerats med fetstil sänds direkt till de aktieägare som anmält till Volvo att de vill ha Volvos ekonomiska information. De finns både på svenska och engelska, samt årsredovisningen dessutom på franska.

All information kan beställas från

Volvo
Publikationsförrådet
Avd 7940 ARUN
405 08 Göteborg
Telefon: 031-66 10 47
Telefax: 031-66 20 20
E-mail: vtab.volvoinf@memo.volvo.se

Publiceringstillfällen

Volvos Årsredovisning 1997	17 mars 1998
Volvos Miljöredovisning 1997	17 mars 1998
Rapport över första kvartalet 1998	22 april 1998
Enter Volvo (CD-ROM)	april 1998
Form 20-F, U.S. GAAP 1997	30 april 1998
Rapport över första halvåret 1998	16 juli 1998
Rapport över de tre första kvartalen 1998	21 oktober 1998
Bokslutsrapport 1998	februari 1999
Årsredovisning 1998	mars 1999

Ovanstående information kan också beställas från Volvo, Publikationsförrådet, Avd 7910 ARUN, 405 08 Göteborg. Telefon: 031-66 10 47. Telefax: 031-66 20 20. E-mail: vtab.volvoinf@memo.volvo.se

De rapporter som markerats med fetstil finns tillgängliga på www.volvo.com vid publiceringstillfället och sänds också direkt till de aktieägare som anmält till Volvo att de vill ha Volvos ekonomiska information.

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls i Göteborg i Lisebergshallen, med ingång från Örgrytevägen, onsdagen den 22 april 1998 kl 14.00.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta skall

dels vara införd i den av Värdepapperscentralen, VPC AB, förda aktieboken senast den 9 april 1998

dels anmäla sig senast fredagen den 17 april 1998 kl 12.00

- per telefon fr o m 1 april, 020-39 14 50 eller via Volvos växel 031-59 00 00
- per post till AB Volvo (publ), Juridik, 405 08 Göteborg

Vid anmälan bör aktieägare uppgge:

- namn
- personnummer (registreringsnummer)
- adress och telefonnummer

Aktieägare som har förvaltarregistrerade aktier bör av den bank eller fondhandlare som förvaltar aktierna begära tillfällig ägarregistrering ett par bankdagar före den 9 april 1998.

Som avstämningsdag för rätt att erhålla kontant utdelning föreslås den 27 april, med beräknad utbetalning den 5 maj.

Volvos nomineringskommitté

Vid 1997 års bolagsstämma utsågs följande ledamöter till Volvos nomineringskommitté:

Thomas Halvorsen	Allmänna Pensionsfonden, fjärde fondstyrelsen
Bo Eklöf	Försäkringsbolaget SPP
Lars-Erik Pettersson	Skandia
Håkan Frisinger	Styrelseordförande, AB Volvo
Bengt Hane	Som representant för aktieägare med mindre innehav

Nomineringskommittén har till uppgift att till bolagsstämman lämna förslag till val av styrelse, revisorer och revisorssuppleanter och arvode till dessa.

VOLVO

AB Volvo (publ)

405 08 Göteborg
Telefon 031-59 00 00
www.volvo.com